

Valtuuskunta 15.2.2018

Kokoustiedot

Aika Torstai 15.2.2018 klo 10.00 - 14.12

Paikka Kuntatalo, iso luentosali ja neuvotteluhuoneet
Toinen linja 14, Helsinki

Valtuuskunta 15.2.2018

Asiat

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 3 Valtuuskunnan pöytäkirjan tarkastaminen ja tarkastajien valinta
- 4 Valtuuskunnan sihteerin ja varasihteerin valinta
- 5 Esityslistan hyväksyminen
- 6 Valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan valinta
- 7 Hallituksen jäsenten ja varajäsenten valinta sekä puheenjohtajiston nimeäminen
- 8 Pienten kuntien neuvottelukunnan asettaminen
- 9 Ruotsinkielisen neuvottelukunnan asettaminen
- 10 Vaalilautakunnan asettaminen
- 11 Suomen kuntasäätiö sr:n hallitus
- 12 Valtuuskunnan työskentelyperiaatteet
- 13 Kuntaliiton strategian (Onnistuva Suomi tehdään lähellä) sekä liiton toiminnan esittely
- 14 Seuraava kokous
- 15 Muut asiat
- 16 Kokouksen päättäminen

Valtuuskunta 15.2.2018

1
Kokouksen avaus

Suomen Kuntaliitto r.y:n (jäljempänä Kuntaliitto) sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu viimeistään kolmen kuukauden kuluessa valtuuskunnan vaaleista hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamista varten.

Valtuuskunnan työjärjestyksen 1 §:n mukaan valtuuskunnan toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle hallituksen puheenjohtaja, joka avaa kokouksen ja johtaa puhetta siihen saakka, kun valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Hallitus on 14.12.2017 hyväksyessään valtuuskunnan kokouksen 15.2.2018 asialistan todennut hallituksen puheenjohtajan kutsun valtuuskunnan järjestäytymiskokoukseen 15.2.2018 kello 10.00 Kuntatalolle.

Ehdotus

Hallituksen puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös

Hallituksen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.42.

Valtuuskunta 15.2.2018

2

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 2 § Allekirjoitettu osanottajalista

Kuntaliiton sääntöjen 14 §:n mukaan valtuuskuntaan kuuluu 76 jäsentä, joiden tulee olla kuntalaissa tarkoitettuja valtuutettuja. Jäsenistä 66 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävissä vaaleissa. Lisäksi valtuuskuntaan valitaan yhdeksän jäsentä tasauspaikoilta. Ahvenanmaan maakunnasta valitaan lisäksi yksi jäsen.

Suomen Kuntaliitto r.y:n valtuuskunnan vaali on käyty 15.11.-31.12.2017, valtuuskuntaan valitut jäsenet ja varajäsenet käyvät ilmi esityslistan osanottajaluettelosta.

Sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu viimeistään kolmen kuukauden kuluessa valtuuskunnan vaaleista hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseensa. Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Hallituksen puheenjohtaja on tähän esityslistaan liitettyllä kirjeellä kutsunut valtuuskunnan koolle 15.2.2018 ja liiton toimisto on lähettänyt kokouskutsun valtuuskunnan jäsenen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen 2.2.2018 eli sääntöjen edellyttämässä määräajassa. Kutsuun on liitetty esityslista.

Edellä mainitun sääntökohdan nojalla valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi valituiksi tulleet valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet.

Todetaan, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan mukaisesti.

Samalla todetaan, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi valituiksi tulleet valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet.

Todettiin, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan (liite 1, 2 §) mukaisesti.

Samalla todettiin, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Valtuuskunta 15.2.2018

3

Valtuuskunnan pöytäkirjan tarkastaminen ja tarkastajien valinta

Valtuuskunnan työjärjestyksen 16 §:ssä todetaan, että valtuuskunnan pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä aakkosjärjestyksen mukaisesti, kuitenkin siten, että pöytäkirjan tarkastajat eivät edusta samaa puoluetta.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuuskunnan jäsenet Sirpa Asko-Seljavaara ja Ville Jalovaara.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotus.

Valtuuskunta 15.2.2018

4

Valtuuskunnan sihteerin ja varasihteerin valinta

Ehdotus Valtuuskunta valitsee sihteerikseen johtava lakimies Riitta Myllymäen.
Varahenkilönä toimii johtava lakimies Ida Sulin.

Päätös Hyväksyttiin ehdotus.

Valtuuskunta 15.2.2018

5
Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus Valtuuskunta hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

Valtuuskunta 15.2.2018

6

Valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan valinta

Kuntaliiton sääntöjen 17 §:n mukaan valtuuskunta valitsee valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Vaalitavasta ei säännöissä ole määräyksiä. Valtuuskunnan työjärjestyksen 13 §:n mukaan vaalit toimitetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

Ehdotus

Valtuuskunta valitsee puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Päätös

Markku Pakkanen ehdotti valtuuskunnan puheenjohtajaksi Mauri Pekkarista. Miia Nahkuri ehdotti 1. varapuheenjohtajaksi Joona Räsästä. Jaana Laitinen-Pesola ehdotti 2. varapuheenjohtajaksi Markku Markkulan.

Valittiin valtuuskunnan puheenjohtajaksi Mauri Pekkarinen, 1. varapuheenjohtajaksi Joona Räsänen ja 2. varapuheenjohtajaksi Markku Markkula.

Valtuuskunta 15.2.2018

7

Hallituksen jäsenten ja varajäsenten valinta sekä puheenjohtajiston nimeäminen

Kuntaliiton sääntöjen 17 §:n mukaan valtuuskunta valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimeää jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Sääntöjen 19 §:n mukaan hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kunnallisvaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Sääntöjen 12 §:n mukaan yhdistyksen toimielinten jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain vaatimuksia.

Kaikki Suomen kunnat ovat yhdistyksen jäseniä.

Hallituksen ensimmäinen kokous on tarkoitus pitää Kuntatalossa perjantaina 16.2.2018 kello 10.00. Kokoukseen kutsutaan hallituksen kokouksissa noudatetun käytännön mukaan myös varajäsenet. Hallituksen kutsuu koolle sen puheenjohtaja.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää valita 15 hallituksen jäsentä ja 15 varajäsentä sekä nimetä jäsenistä hallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Samalla valtuuskunta päättää merkitä tiedoksi hallituksen puheenjohtajan kutsun hallituksen ensimmäiseen kokoukseen.

Päätös

Valittiin hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Kokko Annika, Hyvinkää	Kok.
Rautava Risto, Helsinki	Kok.
Rautio Sari, Hämeenlinna	Kok.
Sankelo Janne, Kauhava	Kok.
Lehtonen Harri, Eura	SDP
Lyly Lauri, Tampere	SDP
Paatero Sirpa, Kotka	SDP
Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa, Sysmä	Kesk.
Taponen Merja, Janakkala	Kesk.
Tölli Tapani, Tyrnävä	Kesk.
Lumela Meri, Jyväskylä	Vihr.
Rantanen Tuomas, Helsinki	Vihr.
Kankaanniemi Toimi, Jyväskylä	PS
Korhonen Martti, Oulu	Vas.
Nylander Mikaela, Porvoo	RKP

Valtuuskunta 15.2.2018

Varajäsenet

Mäkinen Tapani, Vantaa	Kok.
Arve Minna, Turku	Kok.
Talvitie Mari-Leena, Oulu	Kok.
Autto Heikki, Rovaniemi	Kok.
Korhonen Ari, Raisio	SDP
Lepola Kaisa, Forssa	SDP
Röppänen Neeta, Kuopio	SDP
Pelttari Pekka, Tornio	Kesk.
Seppälä Topi, Kouvola	Kesk.
Karjalainen Mira, Liperi	Kesk.
Hertell Sirpa, Espoo	Vihr.
Saario Mari, Kaarina	Vihr.
Reijonen Minna, Kuopio	PS
Honkasalo Veronika, Helsinki	Vas.
Blomqvist Thomas, Raasepori	RKP

Hallituksen puheenjohtajaksi nimettiin Sirpa Paatero, 1. varapuheenjohtajaksi Sari Rautio ja 2. varapuheenjohtajaksi Tapani Tölli.

Merkittiin tiedoksi kutsu hallituksen ensimmäiseen kokoukseen 16.2.2018 klo 10.

Valtuuskunta 15.2.2018

8

Pienten kuntien neuvottelukunnan asettaminen

Liite 1, 8 § Neuvottelukuntien toimisääntö

Kuntaliiton sääntöjen 17 §:n mukaan valtuuskunta asettaa pienten kuntien neuvottelukunnan ja ruotsinkielisen neuvottelukunnan. Sääntöjen 12 §:n mukaan yhdistyksen toimielinten jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain vaatimuksia.

Liiton sääntöjen 24 §:n mukaan neuvottelukunnan tehtävä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimisäännössä määrätyt tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomioon otettavista seikoista määrätään toimisäännössä.

Neuvottelukuntien toimisäännön 2 §:n mukaan valtuuskunta asettaa neuvottelukunnat toimikaudekseen ja nimeää neuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Toimisäännön 4 §:n mukaan neuvottelukuntien tehtävinä on

1. tehdä aloitteita ja ehdotuksia toimialansa asioiden kehittämisestä sekä toimialaansa koskevien selvitysten ja projektien käynnistämisestä
2. edistää toimialansa yhteisöjen, sidosryhmien ja asiantuntijoiden yhteistyötä ja yhteydenpitoa
3. tehdä vuosittainen toimintasuunnitelma ja toimintakertomus
4. avustaa liiton hallitusta toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä suorittaa liiton valtuuskunnan ja hallituksen sille määräämät tehtävät.

Pienten kuntien neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimisäännön 3 §:n mukaan pienten kuntien neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolmetoista jäsentä. Kullekin neuvottelukuntaan kuuluvalla valitaan henkilökohtainen varajäsen. Jäseniä valittaessa on noudatettava periaatetta, jonka mukaan neuvottelukunnan kokoonpanon tulee vastata eri poliittisten puolueiden ja muiden ryhmien alle 10 000 asukkaan jäsenkunnissa saamaa äänimäärää. Neuvottelukunnan jäseneksi valittavan henkilön kotipaikan tulee olla alle 10 000 asukkaan jäsenkunta.

Toimisäännön 5 §:n mukaan pienten kuntien neuvottelukunnan erityistehtävänä on vaikuttaa pienten kuntien erityisnäkökohtien huomioonottamiseen Kuntaliiton toiminnassa.

Ehdotus

Valtuuskunta asettaa toimikaudekseen pienten kuntien neuvottelukunnan ja nimeää siihen 15 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Samalla valtuuskunta nimeää jäsenistä neuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Valtuuskunta 15.2.2018

Päätös

Valtuuskunta asetti toimikaudekseen pienten kuntien neuvottelukunnan ja nimesi siihen jäseniksi ja henkilökohtaisiksi varajäseniksi seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Putus Jaana, Pornainen
Ekström Anna, Vehmaa
Sankari Jeremias, Hartola
Berg Ari, Parikkala
Tuhkanen Anna-Liisa, Keitele
Ahonen Esko, Lestijärvi
Koskela Lea, Kemijärvi
Vertanen Lasse, Evijärvi
Tolonen Jussi, Hyrynsalmi
Runolinna Liljan-Kukka, Pornainen
Hännikäinen Rauno, Padasjoki
Savukoski Riitta, Kemijärvi
Ylhäinen Taito, Masku
Roivas-Korhonen Soile, Hausjärvi
Karv Thomas, Uusikarlepyy

Henkilökohtainen varajäsen

Kalliokivi Markus, Pukkila	Kesk.
Siiri Marja-Leena, Eurajoki	Kesk.
Nordenswan Kaj, Hattula	Kesk.
Luukkonen Erkki, Puumala	Kesk.
Tolonen Tarja, Ristijärvi	Kesk.
Kultalahti Terhi, Evijärvi	Kesk.
Ruotsalainen Martti, Simo	Kesk.
Häkkinen Pekka, Hankasalmi	SDP
Aholainen Anne, Leppävirta	SDP
Koivisto Anni, Utsjoki	SDP
Myllys Ahti, Rantasalmi	Kok.
Madekivi Sirkka, Punkalaidun	Kok.
Pentikäinen Pia, Suonenjoki	PS
Nordberg Aulis, Utsjoki	Vas.
Örnell-Backman Jenny, Kemiönsaari	RKP

Valtuuskunta nimesi pienten kuntien neuvottelukunnan puheenjohtajaksi Esko Ahosen ja varapuheenjohtajaksi Lasse Vertasen.

Valtuuskunta 15.2.2018

9 Ruotsinkielisen neuvottelukunnan asettaminen

Neuvottelukunnista yleensä on kerrottu edellä tämän esityslistan asian 8 kohdalla.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimisäännön 3 §:n mukaan ruotsinkieliseen neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolmetoista jäsentä. Kullekin neuvottelukuntaan kuuluvalla valitaan henkilökohtainen varajäsen. Jäseniä valittaessa on noudatettava periaatetta, jonka mukaan neuvottelukunnan kokoonpanossa otetaan huomioon vain tähän kieliryhmään kuuluvien saama ääniosuus ruotsin- ja kaksikielisissä kunnissa. Vähintään yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee edustaa Ahvenanmaan maakunnan kuntia.

Toimisäännön 5 §:n mukaan ruotsinkielisen neuvottelukunnan erityistehtävinä on

1. vaikuttaa siihen, että ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat sekä niiden muodostamat yhteisöt saavat palveluja ruotsinkielellä ja, että niillä on saatavissa ruotsinkielisen väestön tarvitsemat palvelut erityisesti sivistys- ja opetustoimen osalta
2. antaa pyydettyä lausunto nimettäessä liiton edustajia ruotsinkielisiä kuntia koskevissa asioissa
3. seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Ehdotus Valtuuskunta asettaa ruotsinkielisen neuvottelukunnan ja nimeää siihen 15 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Samalla valtuuskunta nimeää jäsenistä neuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös Valtuuskunta asetti toimikaudekseen ruotsinkielisen neuvottelukunnan ja nimesi siihen jäseniksi ja henkilökohtaisiksi varajäseniksi seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Blomqvist Thomas, Raasepori
af Hällström Nina, Espoo
Ingo Christoffer, Mustasaari
Wikman Camilla, Kokkola

Blomqvist-Liljeblad Anna-Kajsa,
Kristiinankaupunki
Vörlund-Wallenius Terhi, Turku
Månsson Björn, Helsinki
Sjökqvist Peter, Närpiö, vpj.
Helin Erica, Parainen
Heimberg Ulf, Raasepori
Sundqvist Lisen, Pietarsaari
Nyholm Henrik, Helsinki
Apter Ted, Helsinki
Lehtonen Mona, Parainen
Andersen Jonny, Maarianhamina

Henkilökohtainen varajäsen

Lindqvist Kaj, Sipoo RKP
von Schoultz Catharina, Porvoo RKP
Norrgård Martin, Vaasa RKP
Brännbacka-Brunell Brita,
Pietarsaari RKP
Mangs Carl-Gustav, Kaskinen RKP

Ducander Sebastian, Parainen RKP
Ismark Runa, Helsinki RKP
Åkers Rebecca, Mustasaari SDP
Boldt Hildur, Helsinki SDP
Kalhori Veronica, Espoo SDP
Ittonen Jarmo, Pietarsaari Vas.
Gran Birgitta, Hanko Vas.
Långsjö Camilla, Sipoo Kok.
Oinonen Rolf, Lohja Vihr.
Sara Kemetter, Maarianhamina Åland

Valtuuskunta 15.2.2018

Valtuuskunta nimesi ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtajaksi Thomas Blomqvistin ja varapuheenjohtajaksi Peter Sjökvistin.

Valtuuskunta 15.2.2018

10

Vaalilautakunnan asettaminen

Kuntaliiton sääntöjen 13 §:n mukaan valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja ohjeistaa vaali, päättää valtuuskunnan tasauspaikoista sekä vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä.

Valtuuskunnan vaalijärjestyksen 13 §:n mukaan

- valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan viimeistään vaalivuoden alkupuolella,
- vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä ja henkilökohtaista varajäsentä,
- valtuuskunta nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa,
- vaalilautakunnan jäsen tai varajäsen, joka on asetettu ehdokkaaksi valtuuskunnan vaalissa, ei voi osallistua vaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa ja
- vaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

Vaalilautakunnan tehtävänä on sen lisäksi mitä muualla vaalijärjestyksessä määrätään:

1. valmistella valtuuskunnan vaali,
2. kutsua koolle vaalipiirikohtaiset kuntapäivät,
3. ohjeistaa valtuuskunnan vaali,
4. vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten,
5. päättää valtuuskunnan tasauspaikoista,
6. vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos ja
7. muut tehtävät, jotka liittyvät vaalin järjestämiseen.

Valtuuskunnan vaalijärjestyksen 3 §:n mukaan, jos jäsenen todetaan menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalipiirin asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen. Mikäli varajäsenten määrä jää vajaaksi, vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varajäseniä.

Vaalilautakunta olisi tarkoituksenmukaista asettaa jo valtuuskunnan järjestäytymiskokouksessa.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää asettaa vaalilautakunnan valtuuskunnan ryhmien tekemien ehdotusten mukaisesti.

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Samalla valtuuskunta päättää nimetä jäsenistä vaalilautakunnan puheenjohtajan ja 1. ja 2. varapuheenjohtajan.

Valtuuskunta 15.2.2018

Päätös

Valtuuskunta asetti vaalilautakunnan ja nimesi siihen jäseniksi ja henkilökohtaisiksi varajäseniksi valtuuskunnan ryhmien tekemien ehdotusten mukaisesti seuraavat henkilöt:

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Kokko Annika
Tuuri Pekka
Pakarinen Helena
Elo Tiina
Koikkalainen Mikko
Sandvik Ossi
Österholm Minna
Rekimies Mikko

Markkanen Jouni
Korhonen Ari
Miettinen Ilkka
Kankaanpää Risto
Leppänen Joonas
Konttinen Heimo
Hällfors Christoffer
Portin Ismo

Kok.
SDP
Kesk.
Vihr.
Vas.
PS
RKP
KD

Valtuuskunta nimesi vaalilautakunnan puheenjohtajaksi Annika Kokon, 1. varapuheenjohtajaksi Pekka Tuurin ja 2. varapuheenjohtajaksi Helena Pakarisen.

Valtuuskunta 15.2.2018

11

Suomen kuntasäätiö sr:n hallitus

Liite 1, 11 § Suomen kuntasäätiö sr:n säännöt

Suomen kuntasäätiön sääntöjen mukaan Suomen Kuntaliiton valtuuskunta nimeää Suomen kuntasäätiön hallituksen puheenjohtajan, kaksi varapuheenjohtajaa sekä muut hallituksen jäsenet ja varajäsenet.

Suomen kuntasäätiön hallituksen jäsenten toimikausi on neljä vuotta, kuitenkin siten, että ensimmäinen toimikausi päättyy vuonna 2018.

Suomen kuntasäätiön hallitukseen kuuluu 3 – 11 jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Suomen Kuntaliiton valtuuskunta päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä.

Suomen kuntasäätiön hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi voidaan nimittää Suomen Kuntaliiton hallituksen jäsen ja varajäsen. Suomen kuntasäätiön hallituksen jäsenet valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa puolueiden tai muiden ryhmien tasolla edellisiin kuntavaaleihin perustuvaa edustusta Suomen Kuntaliiton hallituksessa, kuitenkin niin, että jokaisesta sellaisesta puolueesta tai ryhmästä valitaan Suomen kuntasäätiön hallituksen jäseneksi enintään yksi henkilö. Jäseniä valittaessa on otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus. Suomen kuntasäätiön hallituksen jäseniä valittaessa tulee lisäksi pyrkiä siihen, että hallituksessa on edustettuna molemmat sukupuolet.

Suomen Kuntaliiton valtuuskunta määrää jokaisesta Suomen Kuntaliiton valtuuskunnassa edustettuna olevasta puolueesta tai ryhmästä, josta ei ole valittu henkilöä Suomen kuntasäätiön hallituksen jäseneksi, yhden henkilön, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus Suomen kuntasäätiön hallituksen kokouksessa. Henkilön on oltava Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan jäsen tai varajäsen.

Ehdotus

1. Valtuuskunta päättää Suomen kuntasäätiön hallituksen jäsenten lukumäärästä toimikaudelle 2018 – 2022.

2. Valtuuskunta päättää nimetä Suomen kuntasäätiön hallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa sekä näiden henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudelle 2018 – 2022.

3. Valtuuskunta päättää nimetä Suomen kuntasäätiön muut hallituksen jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudelle 2018 – 2022.

4. Valtuuskunta päättää nimetä jokaisesta Suomen Kuntaliiton valtuuskunnassa edustettuna olevasta puolueesta tai ryhmästä, josta ei ole valittu henkilöä Suomen kuntasäätiön hallituksen jäseneksi, yhden henkilön, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus Suomen kuntasäätiön hallituksen kokouksissa toimikaudella 2018 – 2022.

Päätös

Valtuuskunta päätti Suomen kuntasäätiön hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän.

Valtuuskunta nimesi toimikaudelle 2018 - 2022 Suomen kuntasäätiön hallituksen puheenjohtajaksi Sirpa Paateron, 1. varapuheenjohtajaksi Sari Raution ja 2. varapuheenjohtajaksi Tapani Töllin.

Valtuuskunta 15.2.2018

Valtuuskunta nimesi puheenjohtajien henkilökohtaisiksi varajäseniksi sekä muiksi hallituksen jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Paatero Sirpa, pj.
Rautio Sari, I vpj
Tölli Tapani, II vpj
Lumela Meri
Korhonen Martti
Kankaanniemi Toimi
Nylander Mikaela

Henkilökohtainen varajäsen

Lyly Lauri	SDP
Kokko Annika	Kok.
Taponen Merja	Kesk.
Rantanen Tuomas	Vihr.
Honkasalo Veronika	Vas.
Reijonen Minna	PS
Blomqvist Thomas	RKP

Valtuuskunta nimesi Suomen Kristillisdemokraatteja edustavan valtuuskunnan jäsenen Sonja Falkin, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus Suomen kuntasäätien hallituksen kokouksissa toimikaudella 2018 - 2022.

Valtuuskunta 15.2.2018

12

Valtuuskunnan työskentelyperiaatteet

Liite 1, 12 § Suomen Kuntaliitto ry säännöt
Liite 2, 12 § Valtuuskunnan vaali- ja työjärjestys

Valtuuskunnan kokousasiakirjat julkaistaan Kuntaliiton ekstrasnet-palvelussa (eksaitti). Valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille lähetetään sähköpostilla ilmoitus kun kokousasiakirjat on julkaistu eksaitissa. Kokousasiakirjoja ei toimiteta postitse tai sähköpostilla.

Eksaitti-palvelu vaatii rekisteröitymistä, jotta valtuuskunnan eksaitti-työtilaa ja siellä olevaa sähköistä aineistoa pääsee käyttämään. Valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet ovat saaneet sähköpostitse kutsun eksaitti-palvelun käyttäjäksi, sähköpostiviestissä oli ohjeet siitä, miten rekisteröityminen tehdään.

Valtuuskunnan tehtävistä, työskentelyperiaatteista ja käytännön kokousjärjestelyistä sekä menettelytavoista on myös aineistoa valtuuskunnan eksaitti-työtilassa.

Aineistoon sisältyvät mm. Kuntaliiton säännöt, valtuuskunnan työjärjestys, ohjeita kokouksiin liittyvistä matka- ja majoitusjärjestelyistä, tiedot matkalaskukäytännöstä, luottamuselinten jäsenten palkkioista sekä ansionmenetysten korvaamisen periaatteista.

Valtuuskunnan jäsenten toivotaan perehtyvän aineistoon kokoustyöskentelyn ja käytännön järjestelyjen sujuvuuden vuoksi.

Tämän tiedon lisäksi valtuuskunnan työskentelyperiaatteista voidaan todeta seuraavaa:

- Kuntaliitto on suomen- ja ruotsinkielinen yhdistys. Valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Valtuuskunnan kokouksessa saa käyttää suomen tai ruotsin kieltä, mutta kokouksessa ei järjestetä simultaanitulkkausta.

Esityslistan liitteinä olevat suomenkieliset asiakirjat käännetään ruotsin kielelle ja ruotsinkieliset asiakirjat suomen kielelle. Perustellusta syystä yksittäisiä liitteitä ei käännetä.

Muun kuin suomen- tai ruotsinkielisen liiteaineiston kääntäminen suomen ja ruotsin kielelle arvioidaan erikseen ja perustellusta syystä liiteaineistoa ei käännetä.

- Valtuuskunnan kokousten yhteydessä tarjotaan valtuuskuntaryhmille mahdollisuus pitää ryhmäkokous.

Hallituksen asianomaisen puolueryhmän jäsenet voivat osallistua näihin kokouksiin.

Ehdotus

Valtuuskunta merkitsee saadun selonteon tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Valtuuskunta 15.2.2018

13

Kuntaliiton strategian (Onnistuva Suomi tehdään lähellä) sekä liiton toiminnan esittely

Liite 1, 13 § Kuntaliiton strategia
Liite 2, 13 § Kuntaliiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2018
Liite 3, 13 § Kuntaliiton tilinpäätös 2016 ja tilintarkastuskertomus
Liite 4, 13 § Kuntaliiton vuosikertomus 2016

Suomen Kuntaliitto ry on Suomen kuntien ja kaupunkien muodostama yhdistys. Kuntaliiton toiminnassa ovat mukana myös maakuntien liitot, sairaanhoitopiirit, erityishuoltopiirit sekä koulutuksen ja muiden alojen kuntataustaiset organisaatiot.

Kuntaliiton tärkeimmät tehtävät ovat kuntien ja koko kunta-alan edunvalvonta, palvelutoiminta ja kehittämistyö. Vahvuutenamme on monialainen osaaminen ja kuntien toiminnan ja toimintaedellytysten kokonaisnäkemys

Kuntaliiton voimassa oleva strategia vuosiksi 2017-2021 on hyväksytty liiton valtuustossa 24.11.2016. Kuntaliiton visio "*Onnistuva Suomi tehdään lähellä*" on tarkoitettu suunnan näyttäjäksi liitolle sekä koko kuntakentälle ja yhteiskunnallemme.

"Onnistuva Suomi tehdään lähellä" viestii siitä, että kestävät ratkaisut hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi syntyvät parhaiten alhaalta ylöspäin läheisyysperiaatteen mukaisesti paikallisyhteisöissä, kunnissa, kaupungeissa, kaupunkiseuduilla ja maakunnissa – kunkin omista lähtökohdista ja toimintaympäristön ominaispiirteistä käsin. Tulevaisuuden kunnilla ja maakunnilla tulee olla riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset sekä vapaus tehtäviensä toteuttamiseen. Asukkaiden mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lähellä oleviin asioihin on onnistuvan Suomen vision kivijalka.

Kuntaliitolla on strategiassa kolme painopistettä:

1. Askeleen edellä

Ennakoiva edunvalvonta, kehittäminen ja palvelu tuottavat parhaan lisäarvon Kuntaliiton jäsenille. Siksi Kuntaliiton tavoitteena on vahvistaa ennakointikykyään kaikessa toiminnassa. Kuntaliitto tukee kuntia muutoksen hallinnassa sekä ennakkoinnissa. Edunvalvonnan keskeisenä tavoitteena on huolehtia proaktiivisesti siitä, että tulevaisuuden kunnilla on avainrooli elinvoiman, osaamisen ja hyvinvoinnin edistäjinä.

2. Yhteistyötä yli rajojen

Kuntaliiton tavoitteena on, että kunnat ja maakunnat muodostavat asukkaiden ja yhteisöjen parhaaksi toimivan kokonaisuuden. Kuntaliitto haluaa edistää toimijoiden välistä yhteistyötä alueellisesti ja kansallisesti. Myös Kuntaliiton sisällä vahvistetaan kuntien ja uusien maakuntien toimialat ylittävää yhteistyötä. Toimintamme perustuu kumppanuuteen ja verkostoitumiseen kuntien ja maakuntien kanssa.

3. Uudistava kulttuuri

Tulevat vuodet edellyttävät vahvaa muutoksen hallintaa kunnissa ja maakunnissa. Samalla Kuntaliitto haluaa tukea uudistavan ja kokeilevan toimintakulttuurin syntymistä, jonka kautta taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä voidaan saavuttaa. Samalla haluamme edistää jatkuvasti uudistavaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria myös Kuntaliitossa.

Valtuuskunta 15.2.2018

Kuntaliiton strategia on valmisteltu aikana, jolloin kuntien, Kuntaliiton ja koko julkisen hallinnon toimintaympäristössä on varsin paljon epävarmuustekijöitä etenkin maakunta ja -sote-uudistuksesta johtuen. Kuntaliitto arvioi tilannetta jatkuvasti ja varautuu päivittämään strategiansa mikäli tilannekuvassa tapahtuu muutoksia.

Liiton toiminnan ohjauksen ja seurannan keskeiset välineet ovat strategian lisäksi toimintasuunnitelma, talousarvio, Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus sekä liiton operatiivista toimintaa kuvaava vuosikertomus.

Vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa Kuntaliiton strategia konkretisoidaan edunvalvonnan, kehittämistoiminnan ja asiantuntijapalvelujen tavoitteiksi.

Asiaa selostetaan kokouksessa.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää merkitä tiedoksi liiton toiminnan ohjausta koskevat asiakirjat.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Valtuuskunta 15.2.2018

14

Seuraava kokous

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalis-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2018 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan kevätkokous pidetään 23.-24.5.2018.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi valtuuskunnan kevätkokous 23.-24.5.2018 ja syyskokous 21.-22.11.2018.

Valtuuskunta 15.2.2018

15

Muut asiat

Todettiin, että muita asioita ei ollut.

16

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.12.

Valtuuskunta 15.2.2018

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sirpa Paatero

Puheenjohtaja

Mauri Pekkarinen

Sihteeri

Riitta Myllymäki

Käsitellyt asiat

1 - 16 §

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

Allekirjoitus

Sirpa Asko-Seljavaara

Ville Jalovaara

Valtuuskunnan jäsenet
Förbundsdelegationens medlemmar

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Helsingin vaalipiiri / Helsingfors valkrets

Askko-Seljavaara Sirpa

Saxberg Mirita

Kok.

Kaleva Atte

Niskanen Dani-Joakim

Kok.

Urho Ulla-Marja

Apter Ted

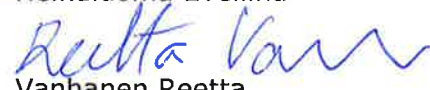
Kok.

Jalovaara Ville

Heinäluoma Eveliina

SDP

Kivekäs Otso

Vanhanen Reetta

Vihr.

Diarra Fatim

Vesikansa Sanna

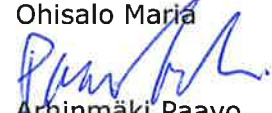
Vihr.

Harjanne Atte

Ohisalo Maria

Vihr.

Malin Petra

Arhinmäki Paavo

Vas.

Borgarsdóttir Sandelin Silja

Rantala Marcus

RKP

Uudenmaan vaalipiiri / Nylands valkrets

Markkula Markku

Laiho Mia

Kok.

Perttu Helinä

Lehmuskallio Paula

Kok.

Vestman Heikki

Tamminen Sami

Kok.

Patinen Jussi

Koroma-Hintikka Maria

Kok.

Kiljunen Kimmo

Sistonen Markku

SDP

Pahlman Irma

Korpi Marianne

SDP

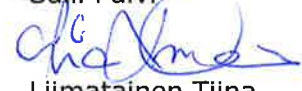
Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Räsänen Joonas

Havula Tapio

Aura Anssi

Salli Päivi

Liimatainen Tiina

Andersson Otto

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Kähärä Sirkka-Liisa

SDP

Metsäkivi Sari

Kesk.

Lintula Tiia

Vihr.

Nieminen Eeva-Liisa

Vihr.

Lehto Timo

Vas.

Walls Anders

RKP

Varsinais-Suomen vaalipiiri / Egentliga Finlands valkrets

Kattelus Lauri

Forsblom Toni

Kok.

Mikkola Mari

Ruohonen Sini

Kok.

Pokki Pertti

Koivusalo Mari-Eliina

SDP

Ruottu Annina

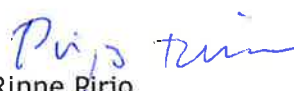
Santalahti Samuli

Kesk.

Sarlund Katri

Lindberg Marko

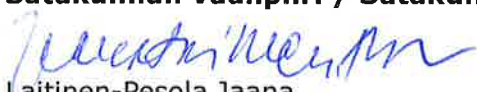
Vihr.

Rinne Pirjo

Rand Jorma

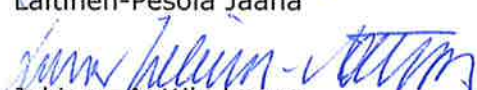
Vas.

Satakunnan vaalipiiri / Satakunta valkrets

Laitinen-Pesola Jaana

Marttinen Matias

Kok.

Jokinen-Anttila Leena

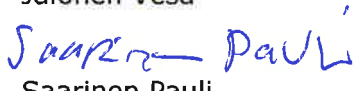
Viitala Juha

SDP

Jalonen Vesa

Vuorela Sari

Kesk.

Saarinen Pauli

Rantanen Jani

PS

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

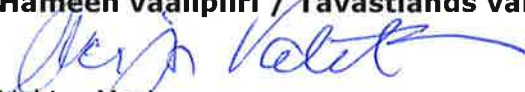
Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri / Landskapet Ålands valkrets

Eriksson Tage

Karlsson Bo-Yngve

Åland

Hämeen vaalipiiri / Tavastlands valkrets

Vahter Merja

Lähteenkorva Jaana

Kok.

Bitter Riku

Karjalainen Riitta

Kok.

Nahkuri Miia

Laatikainen Anne

SDP

Lehtimäki Kirsi-Maarit

Hyytiä Kari

SDP

Häggman Johanna

Talja Martti

Kesk.

Ronkainen Jari

Nieminen Mira

PS

Falk Sonja

Portin Ismo

KD

Pirkanmaan vaalipiiri / Birkalands valkrets

Parhankangas Kirsi

Kostiainen Leena

Kok.

Andersson Jari

Taina Anneli

Kok.

Jokinen Jenni

Järvinen Pekka

SDP

Ala-Herttua Marika

Lounasranta Marko

SDP

Kuisma Juha

Sarvijärvi Minna

Kesk.

Pelvola Kirsi

Koto Sonja

Vihr.

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

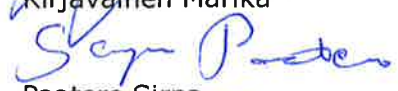
Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

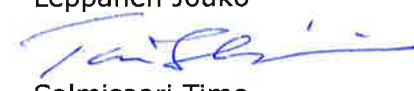
Kaakkois-Suomen vaalipiiri / Sydöstra Finlands valkrets

Kirjavainen Marika

Leppänen Jouko

Kok.

Paatero Sirpa

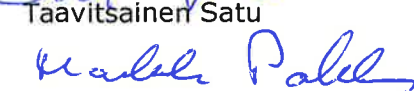

Salmisaari Timo

SDP

Taavitsainen Satu

Lumitsalo Miika

SDP

Pakkanen Markku

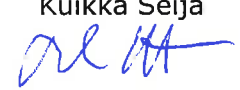

Helminen Kristiina

Kesk.

Kuikka Seija

Tynkkynen Jonne

Kesk.

Lehto Raul

Aksels Tuulikki

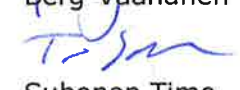
PS

Savo-Karjalan vaalipiiri / Savolax-Karelens valkrets

Berg-Väänänen Nelli

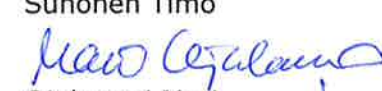
Törmälä Anssi

Kok.

Suhonen Timo

Lahtela Esa

SDP

Ojalampi Mari

Sokka Irja

SDP

Kauppinen Markku

Saastamoinen Kari

Kesk.

Markkanen Sallamaarit

Musikka Sinikka

Kesk.

Vaasan vaalipiiri / Vasa valkrets

Koski Susanna

Heinonen Kimmo

Kok.

Berg Kim

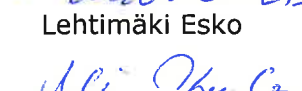
Isotalus Tiina

SDP

Lehtimäki Esko

Rintamäki Merja

Kesk.

Kerola Mari

Ojaniemi Kati

Kesk.

Stenman Ulf

Björklund Mikaela

RKP

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Nummensalo Kati

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Rantanen Kimmo

KD

Keski-Suomen vaalipiiri / Mellersta Finlands valkrets

Heikkinen Maarit

Selin Jaakko

Kok.

Puro Markku

Kalmari Leena

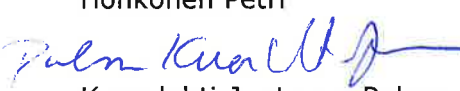
SDP

Pekkarinen Mauri

Honkonen Petri

Kesk.

Mäkinen Tuija

Kuorelahti-Juntunen Pulmu

Vihr.

Oulun vaalipiiri / Uleåborgs valkrets

Heikkinen Janne

Heinonen Niilo

Kok.

Hietala Heli

Laine Sanna

SDP

Vehkaperä Mirja

Mattila Hanna-Leena

Kesk.

Mulari Keijo

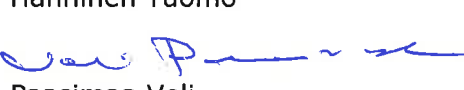
Karjalainen Esa

Kesk.

Hänninen Tuomo

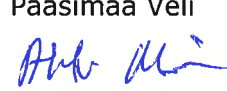
Uusitalo Anna-Kaarina

Kesk.

Paasimaa Veli

Räisänen Aki

Vas.

Moilanen Ahti

Aavakare Eila

PS

Lapin vaalipiiri / Lapplands valkrets

Salmijärvi Petteri

Keskitalo Sari

Kesk.

Ponkala Markku

Kesk.

Keränen Pertti

Ahlakorpi Anni

Vas.

Muut läsnäolijat
Övriga närvarande

Koskinen Jari

Toimitusjohtaja
Verkställande direktör

Reina Timo

Varatoimitusjohtaja
Vice verkställande direktör

Tainio Hanna

Varatoimitusjohtaja
Vice verkställande direktör

Wikberg Kristina

Johtaja, ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat
Direktör, enheten för svenska och
internationella frågor

Myllymäki Riitta

Valtuuston sihteeri
Fullmäktiges sekreterare

Suomen Kuntaliiton hallituksen jäsenet
Medlemmarna i Finlands Kommunförbunds styrelse

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Sirpa Paatero, Kotka

SDP

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.2018 (pvm)

Taavitsainen Satu

Nimi

12.03

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.2018 (pvm)

Kimmo Kiljunen

Nimi

12.50

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2. (pvm)

Arhinmäki Paavo

Nimi

13.43

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.2018 (pvm)

MIRJA VEHKAPERÄ

Nimi

13.45

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.2018 (pvm)

Lauri Vattelus

Nimi

13.10

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.2018 (pvm)Ale Harjane

Nimi

13:30

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.2018 (pvm)Jari Ronkainen

Nimi

13.50

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.17 (pvm)Sanna Koski

Nimi

~~14.10~~ 13.50

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.17 (pvm)JATNA MÄRTINEN-PESTLA

Nimi

~~14.00~~ 13.55

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 15.2.2018 (pvm)KETJO NEULARI

Nimi

14.20

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous

15.2.2018
(50m)

Nimi

Sirpa Aho - Saarela

Poistumisaika klo

14.35

SUOMEN KUNTALIITON NEUVOTTELUKUNTIEN TOIMISÄÄNTÖ**1 §**

Neuvottelukunnat

Suomen Kuntaliitossa on seuraavat liiton valtuuskunnan asettamat neuvottelukunnat:

Pienten kuntien neuvottelukunta
Ruotsinkielinen neuvottelukunta

2 §

Toimikausi ja puheenjohtajat

Kuntaliiton valtuuskunta asettaa neuvottelukunnat toimikaudekseen ja nimeää neuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

3 §

Jäsenet

- 3.1 Pienten kuntien neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolmetoista jäsentä. Kullekin neuvottelukuntaan kuulluvalle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Jäseniä valittaessa on noudatettava periaatetta, jonka mukaan neuvottelukunnan kokoonpanon tulee vastata eri poliittisten puolueiden ja muiden ryhmien alle 10 000 asukkaan jäsenkunnissa saamaa äänimäärää. Neuvottelukunnan jäseneksi valittavan henkilön kotipaikan tulee olla alle 10 000 asukkaan jäsenkunta.
- 3.2 Ruotsinkieliseen neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolmetoista jäsentä. Kullekin neuvottelukuntaan kuulluvalle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Jäseniä valittaessa on noudatettava periaatetta, jonka mukaan neuvottelukunnan kokoonpanossa otetaan huomioon vain tähän kieliryhmään kuuluvien saama ääniosuus ruotsin- ja kaksikielisissä kunnissa. Vähintään yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee edustaa Ahvenanmaan maakunnan kuntia.

4 §

Neuvottelukuntien tehtävät

Neuvottelukuntien tehtävinä on

- 1) tehdä aloitteita ja ehdotuksia toimialansa asioiden kehittämisestä sekä toimialaansa koskevien selvitysten ja projektien käynnistämisestä.
- 2) edistää toimialansa yhteisöjen, sidosryhmien ja asiantuntijoiden yhteistyötä ja yhteydenpitoa
- 3) tehdä vuosittainen toimintasuunnitelma ja toimintakertomus
- 4) avustaa liiton hallitusta toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä suorittaa liiton valtuuskunnan ja hallituksen sille määräämät tehtävät.

5 §

Neuvottelukuntien erityistehtävät

Pienten kuntien neuvottelukunnan erityistehtävänä on vaikuttaa pienten kuntien erityisnäkökohtien huomioonottamiseen Kuntaliiton toiminnassa.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan erityistehtävinä on

- 1) vaikuttaa siihen, että ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat sekä niiden muodostamat yhteisöt saavat palveluja ruotsinkielellä ja, että niillä on saatavissa ruotsinkielisen väestön tarvitsemat palvelut erityisesti sivistys- ja opetustoimen osalta
- 2) antaa pyydettyä lausuntoa nimettäessä liiton edustajia ruotsinkielisiä kuntia koskevissa asioissa
- 3) seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

6 §

Kokoukset

Neuvottelukunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on paikalla.

Neuvottelukunnan asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä sihteeritehtävistä huolehtivat Kuntaliiton toimiston tehtävään määrätty henkilöt.

Neuvottelukunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus liiton valtuuskunnan ja hallituksen puheenjohtajalla sekä toimitusjohtajalla ja sillä johtajalla, jonka toimialaan neuvottelukunta kuuluu.

Pienten kuntien neuvottelukunnan pöytäkirja laaditaan suomeksi ja ruotsinkielisen neuvottelukunnan pöytäkirja ruotsiksi. Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kokouksessa valittu neuvottelukunnan jäsen.

SUOMEN KUNTASÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

1 NIMI

Säätiön nimi on Suomen kuntasäätiö sr, ruotsiksi Finlands kommunstiftelse sr ja englanniksi Finnish Municipal Foundation sr.

2 KOTIPAikka

Säätiön kotipaikka on Helsinki.

3 TARKOITUS

Säätiön tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian sekä muiden pyrkimysten edistäminen ja kuntien itsehallinnon vahvistaminen.

4 TOIMINTAMUODOT

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö voi

- jakaa apurahoja ja avustuksia sekä myöntää taloudellista tukea
- harjoittaa tutkimus-, tiedotus- ja koulutustoimintaa
- vaikuttaa lainsäädännön kehittymiseen ja osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sekä keskusteluun
- rakentaa yhteistyöverkostoja
- tuottaa palveluita kunnille
- toteuttaa tarkoitustaan myös kaikilla muilla säätiön tarkoitusta hyödyttävillä toimintamuodoilla.

Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan omassa toiminnassaan, osittain tai kokonaan omistamiensa yhteisöjen kautta taikka muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa yhteistyössä.

Säätiö voi tuottaa toimintamuotojensa mukaisesti etua säätiön perustajalle.

5 TOIMINTAMUOTOJEN RAHOITTAMINEN

Säätiö voi harjoittaa kaikkea liiketoimintaa toimintamuotojen rahoittamiseksi.

6 VARAINHOITO

Säätiön varainhoidon on oltava suunnitelmallista.

7 JOHTO

Säätiöllä on hallitus. Säätiöllä voi olla toimitusjohtaja ja toimitusjohtajalla voi olla sijainen.

Säätiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä säätiön tarkoituksen toteutusta ja säätiön etua.

8 HALLITUS

8.1 Lukumäärä

Säätiön hallitukseen kuuluu 3 – 11 jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen.

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä.

8.2 Valintatapa ja toimikausi

Säätiön hallituksen jäsenet ja varajäsenet nimeää Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta.

Säätiön hallituksen jäsenten toimikausi on neljä vuotta, kuitenkin siten, että ensimmäinen toimikausi päättyy vuonna 2018.

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan on valittava säätiön hallituksen jäsenet ja varajäsenet kolmen kuukauden kuluessa kuntavaalien jälkeen järjestettävistä Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan vaaleista. Jos jäseniä ei ole valittu edellä mainitussa määräajassa, erovuorossa olevien hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu siihen asti, kun Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta on valinnut uudet jäsenet kulumassa olevan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Säätiön hallituksen jäsenet valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa puolueiden tai muiden ryhmien tasolla edellisiin kuntavaaleihin perustuvaa edustusta Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksessa, kuitenkin niin, että jokaisesta sellaisesta puolueesta tai ryhmästä valitaan säätiön hallituksen jäseneksi enintään yksi henkilö.

Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikoisten kuntien edustavuus.

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta voi erottaa nimeämänsä säätiön hallituksen jäsenen ja varajäsenen kesken toimikauden.

Jos säätiön hallituksen jäsen tai varajäsen eroaa, erotetaan tai menettää kelpoisuutensa säätiön hallituksen jäsenen tehtävään taikka säätiön hallituksen jäsenen paikka tulee muutoin avoimeksi kesken toimikauden, Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta voi nimittää uuden jäsenen tai varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Jäseniä valittaessa on huomioitava, mitä edellä on määrätty hallituksen valinnassa noudatettavista periaatteista.

Säätiön hallituksen jäseniä valittaessa tulee pyrkiä siihen, että säätiön hallituksessa on edustettuna molemmat sukupuolet.

Jos Suomen Kuntaliitto ry purkautuu, säätiön hallituksen jäsenet ja varajäsenet nimeää Suomen Kuntaliitto ry:n purkamista koskevassa kokouksessaan päättämän oikeushenkilön hallitus tai muu elin.

8.3 Kelpoisuus

Säätiön hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi voidaan nimittää Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen jäsen ja varajäsen.

8.4 Puheenjohtaja

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta nimeää säätiön hallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

8.5 Tehtävät

Säätiön hallitus huolehtii säätiön hallinnosta ja siitä, että säätiön toiminta järjestetään asianmukaisesti tarkoituksen toteutumiseksi. Säätiön hallitus vastaa siitä, että säätiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

8.6 Kokoontuminen

Säätiön hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että säätiön hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos kaksi säätiön hallituksen jäsentä tai säätiön toimitusjohtaja sitä vaatii kirjallisesti määrätyn asian käsittelemistä varten. Jollei säätiön hallituksen puheenjohtaja vaatimuksesta huolimatta kutsu kokousta koolle, kutsun voi toimittaa säätiön toimitusjohtaja, tai, jos vähintään puolet säätiön hallituksen jäsenistä hyväksyy koolle kutsumisen, säätiön hallituksen jäsen.

Kutsu säätiön hallituksen kokoukseen lähetetään säätiön hallituksen päättämällä tavalla viimeistään viikkoa ennen kokousta.

Säätiön hallituksen sähköpostikokous voidaan kutsua koolle samana päivänä, kun kokous avataan. Sähköpostikokous voidaan sulkea ennen kuin seitsemän päivää on kulunut kokouksen avaamisesta vain, jos kaikki säätiön hallituksen jäsenet ovat ottaneet osaa päätöksen tekemiseen.

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta määrää jokaisesta Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnassa edustettuna olevasta puolueesta tai ryhmästä, josta ei ole valittu henkilöä säätiön hallituksen jäseneksi, yhden henkilön, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus säätiön hallituksen kokouksessa. Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan tämän kohdan mukaisesti määräämän henkilön on oltava Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan jäsen tai varajäsen.

8.7 Päätöksenteko

Säätiön hallitus on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä yli puolet jäsenistä. Määrä lasketaan valituista säätiön hallituksen jäsenistä.

Säätiön hallituksen päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä, jollei säätiölaissa määrätä suuremmasta enemmistöstä. Esteellistä säätiön hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

8.8 Palkkio

Säätiön hallituksen jäsenille voidaan maksaa tavanomainen palkkio ja korvaus säätiön hyväksi tehdystä työstä. Sama koskee säätiön hallituksen jäsenelle myös säätiön konserniyhtiöstä tai -säätiöstä maksettavaa palkkiota ja muuta korvausta.

9 TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtaja huolehtii säätiön tarkoituksen toteutumisesta ja hoitaa säätiön muuta päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että säätiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava säätiön hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen säätiön hallituksen tehtävän hoitamiseksi.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä säätiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin ja laajakantoisiin toimiin vain, jos säätiön hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai säätiön hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta säätiön toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa säätiön hallitukselle on mahdollisimman pian annettava tieto toimista.

10 EDUSTAMINEN

Säätiötä edustaa säätiön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yksin.

Säätiön hallitus voi oikeuttaa henkilön edustamaan säätiötä yksin tai yhdessä toisen henkilön kanssa.

11 VAROJEN KÄYTTÄMINEN SÄÄTIÖN PURKAUTUESSA TAI LAKKAUTETTAESSA

Jos säätiö purkautuu, sen varat on käytettävä säätiön hallituksen määrittämään yleishyödylliseen käyttötarkoitukseen, jonka on oltava mahdollisimman samankaltainen säätiön sääntöihin kirjatun tarkoituksen kanssa. Jos säätiö lakkautetaan, jäljellä olevat varat on käytettävä edellä mainitun mukaisesti.

Suomen Kuntaliitto ry

SÄÄNNÖT

1 §

Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on suomeksi Suomen Kuntaliitto ry ja ruotsiksi Finlands Kommunförbund rf. Yhdistyksen englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä The Association of Finnish Local and Regional Authorities, saksankielisenä nimenä Verband der Städte, Gemeinden und Regionen Finnlands ja ranskankielisenä nimenä Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux et Régionaux.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

2 §

Yhdistyksen kieli

Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Hallitus päättää muiden toimielinten pöytäkirjakiielestä.

3 §

Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla Suomen kunnat ja yhteistyöjäseninä kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

4 §

Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistys ajaa ja valvoo jäsenten etua ja palvelee jäseniä sekä toimii jäsenten kehittäjäkumppanina.

Yhdistys tarjoaa itse ja hallinnoimiensa yhteisöjen kautta asiantuntijapalveluja, konsultointia ja koulutusta kuntien erilaistuviin tarpeisiin. Yhdistys voi harjoittaa julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen osana toimii Kunnallinen työmarkkinalaitos. Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tehtävistä säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993).

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole hankkia voittoa tai muuta taloudellista etua jäsenille tai muille osallisille eikä yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu ole muutenkaan pääasiassa taloudellinen.

5 §

Taloudellinen toiminta

Yhdistys voi omistaa ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta, osakkeita sekä arvopapereita.

6 §

Yhdistykseen liittyminen

Kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahtoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

7 §

Yhdistyksestä eroaminen

Varsinaisella jäsenellä ja yhteistyöjäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä tekemällä siitä yhdistyslain mukainen ilmoitus. Eroaminen tulee voimaan vuoden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä.

8 §

Yhdistyksestä erottaminen

Yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyslaissa mainituilla erottamisperusteilla.

Jos varsinainen jäsen tai yhteistyöjäsen ei maksa jäsenmaksua määräaikaan mennessä, tälle on annettava maksukehoitus. Jos maksua ei ole suoritettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun maksukehoitus on annettu tiedoksi, yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyksestä.

9 §

Jäsenmaksu

Varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Yhdistyksen valtuuskunta vahvistaa ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraaviksi neljäksi vuodeksi. Vuosittaista jäsenmaksua muutetaan samassa suhteessa kuin kuntien maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot ovat keskimäärin muuttuneet neljän edellisen vuoden aikana.

Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu määräytyy siten, että siitä kolme neljäsosaa kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 15 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisen maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla. Ahvenanmaan kuntien jäsenmaksu on lisäksi alennettu 25 prosentilla edellä mainitulla tavalla määräytyvästä jäsenmaksusta.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittelemillä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdesta tai muusta

toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksu noudattaa 2 momentissa määrättyä muutosperustetta. Yhteistyöjäsenten porrastetut maksut voivat olla erisuuruiset.

Hallitus voi myöntää määräajaksi alennuksia varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksuvelvollisuudesta, milloin varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksukyky on olennaisesti alentunut tai muu painava syy antaa siihen aiheen.

Valtuuskunta voi määrätä varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen suorittamaan tiettyä tarkoitusta varten ylimääräistä jäsenmaksua. Ylimääräinen jäsenmaksu suoritetaan 3 tai 4 momentissa määrättyjen perusteiden mukaan ja hallituksen määräämänä aikana.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuuskunta toisin määrää.

10 §

Kuntien maksuosuus Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle

Kuntien maksuosuudesta Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993).

11 §

Kuntien muodostamien yhteisöjen palvelu

Yhdistys voi palvella varsinaisten ja yhteistyöjäsenten lisäksi muita kuntien muodostamia, omistamia ja hallinnoimia yhteisöjä hallituksen päättämien perusteiden mukaisesti.

12 §

Toimielimet

Yhdistyksen toimielimet ovat:

- 1) valtuuskunta
- 2) hallitus
- 3) vaalilautakunta
- 4) vaalipiirikohtaiset kuntapäivät
- 5) Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuuskunta, josta säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993) ja
- 6) ruotsinkielinen neuvottelukunta
- 7) pienten kuntien neuvottelukunta.

Edellä 1 momentin 2-3 ja 5-7 kohdassa mainittujen toimielinten jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain vaatimuksia.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa myös muita toimielimiä ja neuvottelukuntia.

Hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluun yhdistyksen toimielinten kokouksissa.

13 §

Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja ohjeistaa vaali, päättää valtuuskunnan tasauspaikoista sekä vahvistaa valtuuskunnan vaalien tulos.

Vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä.

14 §

Valtuuskunnan kokoonpano ja toimikausi

Valtuuskuntaan kuuluu 76 jäsentä, joiden tulee olla kuntalaissa tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 66 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävissä vaaleissa.

Lisäksi valtuuskuntaan valitaan yhdeksän jäsentä tasauspaikoilta.

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan lisäksi yksi jäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi jatkuu siihen asti kunnes uusi valtuuskunta on järjestäytynyt.

Valtuuskunnan jäsenille valitaan varajäseniä jokaisen valtuuskunnan vaalipiirikohtaisessa vaalissa esiintyneen ehdokaslistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin ehdokaslistalta on valittuja jäseniä. Jos jäsenen todetaan menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen.

Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

15 §

Valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaali sekä tasauspaikkojen täyttäminen.

Valtuuskunnan jäsenet valitaan vaalipiireittäin, jotka määräytyvät siten kuin vaalilaissa (714/1998) säädetään maan jakamisesta vaalipiireihin eduskuntavaalia varten.

Kustakin vaalipiiristä valitaan jäseniä vaalipiirin asukasluvun suhteessa. Asukasluku määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Valtuuskunnan vaali suoritetaan yhdistyksen jäsenäänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden tai muun vaalilautakunnan määräämän teknisen apuvälineen avulla.

Yhdistyksen varsinaiset jäsenet äänestävät vaalilautakunnan vahvistamien ehdokaslistojen välillä vaalipiirikohtaisesti. Suhteellinen vaali suoritetaan ehdokaslistoja käyttäen siten, että varsinainen jäsen voi jakaa äänensä yhdelle tai useammalle ehdokaslistalle. Varsinaisella jäsenellä on vaalissa asukaslukuaan vastaava äänimäärä, joka määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Valtuuskuntaan tasauspaikat määräytyvät ehdokaslistojen saamien äänimäärien perusteella siten, että valtuuskunnan vaalin vaalitulos saatetaan vastaamaan listojen vaalipiireissä saamia yhteenlaskettuja äänimääriä.

Äänestys- ja vaalijärjestyksessä on valtuuskunnan vaalia ja tasauspaikkojen täyttämistä koskevat täydentävät määräykset.

Valtuuskunnan asettama vaalilautakunta vahvistaa vaalin tulokset.

16 §

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät

Varsinaiset jäsenet valitsevat edustajat vaalipiirikohtaisille kuntapäiville. Edustajien määrä määräytyy kunnan asukasluvun mukaan seuraavasti:

- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 000 tai vähemmän, valitaan yksi edustaja.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 001–50 000, valitaan kaksi edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 50 001–100 000, valitaan kolme edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on yli 100 000 valitaan neljä edustajaa.

Asukasluku määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Yhdistyksen varsinaisella jäsenellä on kokouksessa kunnan asukaslukua vastaava äänimäärä. Äänimäärä jakautuu tasan paikalla olevien varsinaisen jäsenen edustajien kesken.

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät nimeävät vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten.

17 §

Valtuuskunnan tehtävät

Valtuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä muualla määrätään:

- 1) valita valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 3) asettaa ruotsinkielinen neuvottelukunta ja pienten kuntien neuvottelukunta;
- 4) valita neljän vuoden toimikaudeksi yhdistyksen tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi keskuskauppakamarin hyväksymä KHT-yhteisö, jonka piiristä nimetään vastuuhenkilöt
- 5) todeta valtuuskunnan vaalipiirikohtaiset jäsenmäärät
- 6) asettaa valtuuskunnan vaalia varten vaalilautakunta
- 7) hyväksyä yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistaa jäsenmaksun suuruus;
- 8) hyväksyä yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös, ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille;
- 9) päättää hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten palkkioista ja muista korvauksista;
- 10) päättää Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain tarkoittamista työmarkkinalaitoksen taloudenhoitoa koskevista asioista
- 11) tehdä valtiovarainministeriölle ehdotus Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä;
- 12) päättää yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja muusta luovuttamisesta;
- 13) hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestys;
- 14) hyväksyä yhdistyksen sääntöjen muutokset kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä sekä
- 15) päättää yhdistyksen purkamisesta

18 §

Valtuuskunnan kokoukset

Valtuuskunta kokoontuu viimeistään kolmen kuukauden kuluessa valtuuskunnan vaaleista hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamista varten.

Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous pidetään, kun valtuuskunta niin päättää tai hallitus pitää sitä tarpeellisenä taikka kun vähintään kymmenesosa valtuuskunnan jäsenistä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä hallitukselta pyytänyt.

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan hyväksymässä työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä valtuuskunnan toiminnasta ja kokousmenettelystä.

19 §

Hallituksen kokoonpano

Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Hallituksen puheenjohtaja on yhdistyksen puheenjohtaja.

20 §

Hallituksen tehtävät

Hallitus edustaa yhdistystä ja huolehtii yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, jollei se ole valtuuskunnan päätösvaltaan kuuluva asia.

Hallituksen tulee:

- 1) valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä huolehtia sen päätösten täytäntöönpanosta;
- 2) vahvistaa yhdistyksen palvelujen käyttöä koskevien maksujen perusteet siltä osin kuin tehtävä ei kuulu valtuuskunnalle tai maksun määräämistä ole annettu muulle toimielimelle;
- 3) päättää toimisäännöistä ja toimiston organisaatorakenteen perusteista;
- 4) päättää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja ruotsinkielisen toiminnan johtajan ottamisesta ja erottamisesta sekä heidän keskinäisestä vastuualuejaostaan;
- 5) päättää Kunnallisen työmarkkinalaitoksen johtajan ottamisesta ja erottamisesta;
- 6) päättää henkilöstön palkkauksen, eläkkeiden ja luontaisetujen yleisistä perusteista;
- 7) päättää kiinteän omaisuuden, kiinteistöjen tai huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muiden pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitettujen osakkeiden tai muiden arvopapereiden sekä muun kuin yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta, muusta luovutuksesta, ostamisesta ja kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; sekä
- 8) päättää velan ottamisesta ja antamisesta
- 9) päättää takaussitoumuksen antamisesta yhdistyksen tytäryhtiöiden ja -yhteisöjen sitoumuksien suorittamisen vakuudeksi;
- 10) päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista.

21 §

Hallituksen työskentely

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, kun vähintään neljä hallituksen jäsentä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä puheenjohtajalta pyytänyt.

Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä yhdistyksen hallituksen määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun.

22 §

Asioiden esittely hallituksen kokouksessa

Asiat päätetään hallituksen kokouksessa toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan esittelystä hallituksen hyväksymän vastuualuejaon pohjalta.

Toimitusjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen varatoimitusjohtajan vastuualueeseen kuuluva asia, jos hän katsoo asian laadun sitä vaativan sekä siirtää hänelle kuuluvan asian esittely varatoimitusjohtajalle.

23 §

Työvaliokunta

Hallitus voi asettaa keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

24 §

Neuvottelukunnat

Neuvottelukunnan tehtävänä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimitisäännössä määrätty tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomioon otettavista seikoista määrätään toimitisäännössä.

25 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa hallituksen alaisena yhdistyksen toimistoa yhdessä varatoimitusjohtajien kanssa sekä vastata yhdistyksen konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjauksesta;
- 2) seurata kuntia koskevan lainsäädännön ja kunnallishallinnon yleistä kehitystä sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdistyksen ja sen jäsenten etujen valvomiseksi;
- 3) valvoa yhdistyksen varojen hoitoa sekä antaa tätä koskevat määräykset siltä osin kuin tehtävää ei ole annettu muulle toimihenkilölle; sekä
- 4) huolehtia muista hallituksen ja sen työvaliokunnan määrittämistä tehtävistä.

26 §

Varatoimitusjohtaja

Varatoimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen hyväksymän vastuualuejaon mukaisesti huolehtia asioiden valmistelusta ja esittelystä hallituksen kokouksessa.

27 §

Yhdistyksen tilit

Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuositain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajien tarkastettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

28 §

Aloitteet ja kysymykset

Yhdistyksen varsinaisella ja yhteistyöjäsenellä jäsenellä ja valtuuskunnan jäsenellä on oikeus tehdä yhdistyksen toimintaan liittyviä aloitteita ja kysymyksiä. Aloitteen ja kysymyksen tekijälle on ilmoitettava sen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Hallituksen on vastattava yhdistyksen varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen ja valtuuskunnan edustajan tekemään kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluessa kysymyksen tekemisestä.

Hallituksen on vuosittain saatettava valtuuskunnalle tiedoksi tehdyt aloitteet ja kysymykset sekä niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

29 §

Nimenkirjoitus

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kaksi näistä yhdessä tai joku näistä yhdessä hallituksen määräämän yhdistyksen muun toimihenkilön kanssa.

30 § Yhdistyksen purkautuminen

Yhdistyksen purkautuessa on sen varat, sen jälkeen kun velat on maksettu, luovutettava käytettäväksi yhdistyksen varsinaisten jäsenten yhteisiä etuja palveleviin tarkoituksiin.

31 §

Siirtymäsäännös

Mitä näissä säännöissä määrätään valtuuskunnan tehtävistä sovelletaan valtuuston tehtäviin kunnes valtuuskunta on ensimmäisen kerran valittu.

Hyväksytty Suomen Kuntaliitto ry:n valtuusto 27.5.2016
Suomen Kuntaliitto ry

Valtuuskunnan vaali- ja työjärjestys

Valtuuskunnan vaalijärjestys

I Luku Yleistä

1 § Soveltaminen

Tämän vaalijärjestyksen määräyksiä noudatetaan sen lisäksi, mitä Suomen Kuntaliitto ry:n säännöissä määrätään valittaessa jäsenet Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskuntaan.

Valtuuskunnan vaali suoritetaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna vaalijärjestyksen kohdan 8 § mukaisena ajankohtana.

2 § Määrittelyt

Vaalijärjestyksessä tarkoitetaan

valtuuskunnalla Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskuntaa;
varsinaisella jäsenellä Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenenä olevaa kuntaa;
vaalilautakunnalla Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan asettamaa vaalilautakuntaa;

3 § Valtuuskunnan kokoonpano, toimikausi ja valinta

Valtuuskuntaan kuuluu 76 jäsentä.

Jäsenistä 66 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävissä vaaleissa jäsenäänestyksessä (vaalipiiripaikat).

Lisäksi valtuuskuntaan valitaan yhdeksän jäsentä tasauspaikoilta (tasauspaikat).

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan lisäksi yksi jäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi jatkuu siihen asti kunnes uusi valtuuskunta on järjestäytynyt.

Valtuuskunnan jäsenille valitaan varajäseniä jokaisen valtuuskunnan vaalipiirikohtaisessa vaalissa esiintyneen ehdokaslistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin ehdokaslistalta on valittuja jäseniä.

Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

Jos jäsenen todetaan menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalipiirin asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen. Mikäli varajäsenten määrä jää vajaaksi, vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varajäseniä. Jollei kaikkia varajäsenten paikkoja saada täytetyksi, jää varajäsenten määrä vajaaksi.

4 § Vaalikelpoisuus

Vaalikelpoisia valtuuskuntaan ovat kuntalaissa tarkoitetut kunnan valtuutetut.

5 § Vaalipiirit

Valtuuskunnan jäsenet valitaan vaalipiireittäin, jotka määräytyvät siten kuin vaalilaissa (714/1998) säädetään maan jakamisesta vaalipiireihin eduskuntavaalia varten.

6 § Valtuuskunnan jäsenten lukumäärä vaalipiireittäin

Kustakin vaalipiiristä valitaan jäseniä vaalipiirin asukasluvun suhteessa. Asukasluku määräytyy kuntaväkiluvusta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

II Luku Jäsenäänestys valtuuskunnan valitsemiseksi

7 § Jäsenäänestys

Valtuuskunnan jäsenten vaali suoritetaan yhdistyksen jäsenäänestyksenä esisijaisesti tietoliikenneyhteyden tai muun vaalilautakunnan määräämän teknisen apuvälineen avulla. Yhdistyksen vaalilautakunta voi perustellusta syystä päättää myös, että vaali toimitetaan kokonaan tai osittain postitse.

Vaalilautakunnan on huolehdittava toimista, joilla turvataan varsinaisen jäsenen oikeus äänioikeuden käyttöön. Vaalilautakunnan tulee huolehtia jäsenäänestyksen tietoturvasta ja tunnistautumismenetelmästä sekä siitä, että vaalisalaisuus toteutuu.

8 § Valtuuskunnan jäsenten vaalin ajankohta

Vaalien ajankohta on kuntavaalivuonna 15.11–31.12.

9 § Äänioikeus

Valtuuskunnan vaalissa äänioikeutettuja ovat yhdistyksen varsinaiset jäsenet.

10 § Varsinaisen jäsenen äänimäärä

Yhdistyksen varsinaisella jäsenellä on vaalissa asukasluokkaan vastaava äänimäärä, joka määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

11 § Vaalimenettely

Yhdistyksen varsinaiset jäsenet äänestävät vaalilautakunnan vahvistamien ehdokaslistojen välillä vaalipiirikohtaisesti.

Vaali on suljettu suhteellinen listavaali.

12 § Tasauspaikkojen määräytymisperusteet

Valtuuskunnan yhdeksän (9) tasauspaikkaa määräytyvät ehdokaslistojen saamien äänimäärien perusteella siten, että valtuuskunnan vaalin jäsenäänestyksessä määräytynyt vaalitulos saatetaan vastaamaan ehdokaslistojen vaalipiireissä saamia yhteenlaskettuja äänimääriä.

Tasauspaikat jaetaan siten, että kullekin ehdokaslistalle lasketaan valtakunnalliset vertausluvut. Kunkin listan näin saaduista vertausluvuista poistetaan se määrä vertauslukuja jonka ehdokaslista on saanut valtuuskunnan vaalissa vaalipiirikohtaisia paikkoja. Tämän jälkeen todetaan mitkä ovat kaikkien ehdokaslistojen jäljelle jäävistä vertausluvuista suurimmat. Näiden vertauslukujen järjestyksessä jaetaan tasauspaikat ehdokaslistojen kesken.

Valtuuskunnan jäsenet valitaan ehdokaslistoilta siten, että kullakin listalla valtuuskunnan vaalissa valitsematta jääneet ehdokkaat laitetaan vertauslukujensa mukaiseen paremmuusjärjestykseen ja heistä tulee tässä järjestyksessä valituiksi se määrä minkä ehdokaslista on saanut tasauspaikkoja.

Kunkin ehdokaslistan saamat tasauspaikat jaetaan vaalipiirien kesken siten, että valtuuskunnan jäsenet valitaan järjestyksessä niistä vaalipiireistä mistä ehdokaslista on valtuuskunnan vaalissa saanut suurimman ääniosuuden, mutta ei vielä vaalipiiripaikkaa. Ehdokaslista voi saada enintään yhden tasauspaikan samasta vaalipiiristä.

13 § Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan viimeistään vaalivuoden alkupuolella. Vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä ja henkilökohtaista varajäsentä. Valtuuskunta nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Vaalilautakunnan jäsen tai varajäsen, joka on asetettu ehdokkaaksi valtuuskunnan vaalissa, ei voi osallistua vaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Vaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

Vaalilautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistyksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla. Lautakunta päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissaan.

Vaalilautakunta on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Vaalilautakunnan tehtävänä on sen lisäksi mitä muualla vaalijärjestyksessä määrätään:

- 1 valmistella valtuuskunnan vaali
- 2 kutsua koolle vaalipiirikohtaiset kuntapäivät
- 3 ohjeistaa valtuuskunnan vaali
- 4 vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten
- 5 päättää valtuuskunnan tasauspaikoista
- 6 vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos
- 7 muut tehtävät, jotka liittyvät vaalin järjestämiseen.

Vaalilautakunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Vaalilautakunta voi pitää sähköisen kokouksen tai sähköpostikokouksen.

14 § Valmistavat toimenpiteet

Vaalilautakunta ylläpitää listaa äänioikeutetuista yhdistyksen varsinaisista jäsenistä.

Vaalilautakunta lähettää yhdistyksen varsinaiselle jäsenelle hyvissä ajoin ennen vaalia tiedon varsinaisen jäsenen äänimäärästä ja ohjeistuksen vaalin toimittamista varten.

15 § Ehdokasasettelu

Valtuuskunnan vaalia varten ehdokkaat asetetaan vaalipireittain. Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät nimeävät ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten.

Kolme yhdistyksen varsinaista jäsentä voi yhdessä ehdottaa yhtä ehdokaslistaa Vaaliapiirikohtaisten kuntapäivien käsittelyyn. Tätä määräystä ei sovelleta Helsingin vaaliapiirissä.

Puoluelaisa (10/1969) tarkoitettu rekisteröity puolue, jolla on edustus vähintään yhdessä vaaliapiirin kunnan valtuustossa, voi valmistella vaaliapiirikohtaisten kuntapäivien käsittelyyn yhden ehdokaslistan.

Ehdokaslistan ehdokasmäärä on enintään 1,5 kertaa vaaliapiiristä valittavien valtuuskunnan jäsenten määrä. Ehdokaslistan tulee sisältää ehdokkaat järjestyksessä numeroituna. Ehdokas voi olla vain yhdellä ehdokaslistalla yhdessä vaaliapiirissä.

Ehdokaslistalla tulee olla yhdyshenkilö.

Ehdokaslistat tulee toimittaa vaalilautakunnan määräämänä ajankohtana vaalilautakunnalle, joka toimittaa ne edelleen nimettäväksi vaaliapiirikohtaisille kuntapäiville.

Vaalilautakunta vahvistaa ehdokaslistat Vaaliapiirikohtaisten kuntapäivien jälkeen pidettävässä kokouksessaan.

16 § Vaaliliitot ja -renkaat

Valtuuskunnan vaalissa ei ole sallittua muodostaa vaaliliittoja ja -renkaita.

17 § Vaaliapiirikohtaiset kuntapäivät

Vaaliapiirikohtaiset kuntapäivät pidetään kuntavaalivuoden 1.9.–20.10 välisenä aikana.

Varsinaiset jäsenet valitsevat edustajat vaaliapiirikohtaisille kuntapäiville. Edustajien määrä määräytyy kunnan asukasluvun mukaan seuraavasti:

- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 000 tai vähemmän, valitaan yksi edustaja.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 001–50 000, valitaan kaksi edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 50 001–100 000, valitaan kolme edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on yli 100 000, valitaan neljä edustajaa.

Asukasluku määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Yhdistyksen varsinaisella jäsenellä on kokouksessa kunnan asukaslukua vastaava äänimäärä. Äänimäärä jakautuu tasan paikalla olevien varsinaisen jäsenen edustajien kesken.

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät nimeävät vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten.

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät kokoontuvat vaalilautakunnan kutsusta. Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät voivat pitää sähköisen kokouksen tai sähköpostikokouksen.

18 § Ehdokaslistojen tarkastaminen

Vaalilautakunta tarkistaa ehdokaslistat. Ehdokaslistoista tarkistetaan ehdokkaiden vaalikelpoisuus ja listojen sääntöjen mukaisuus ja muut mahdolliset vaalien lainmukaisuuteen liittyvät seikat.

Jos ehdokaslistaa ei ole jätetty vaalilautakunnalle määräaikaan mennessä, se jätetään tutkimatta.

Vaalilautakunnan on huomautettava listan yhdyshenkilölle ehdokaslistojen puutteista ja pyydettyä tekemään tarvittavat oikaisut, muutokset ehdokasasetteluun ja täydennykset kohtuullisessa vaalilautakunnan määräämässä ajassa.

Jos vaalilautakunta on tehnyt huomautuksen ja hyväksyttävää ilmoitusta oikaisusta ei ole annettu taikka ilmoitusta ehdokkaan poistamisesta listalta ei ole tehty määräajassa, ehdokasta ei oteta ehdokaslistojen yhdistelmään.

Ehdokaslistan yhteyshenkilön on viipymättä ilmoitettava ehdokkaan kuolemasta vaalilautakunnalle.

19 § Ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen

Hyväksytyistä ehdokaslistoista vaalilautakunta laatii vaalipiireittäin ehdokaslistojen yhdistelmän sitten kun oikaisuja varten varattu määräaika on päättynyt. Ehdokaslistojen järjestys ehdokaslistojen yhdistelmässä määrätään arvalla. Ehdokaslistoille annetaan numerot alkaen numerosta 2.

Ehdokaslistojen yhdistelmä on otsikoitava sen selvittämiseksi, mitä vaaleja varten yhdistelmä on laadittu.

Kuhunkin ehdokaslistaan merkitään ehdokkaan kohdalle järjestysnumero, nimi, arvo tai ammatti sekä kotikunta. Yhdistelmään ei merkitä henkilötunnuksia.

Vaalilautakunnan tulee toimittaa kunkin vaalipiirin ehdokaslistojen yhdistelmiä tarpeellinen määrä asianomaisen vaalipiirin varsinaisille jäsenille viimeistään kaksi viikkoa ennen vaaleja.

20 § Äänestyslippu

Vaaleissa käytettävä äänestyslippu on vaalilautakunnan päätöksen mukaan sähköinen, joka toimitetaan vaalilautakunnalle sähköisesti tai tietojärjestelmässä taikka mikäli vaalilautakunta päättää paperinen postitse toimitettava äänestyslippu.

21 § Vaalin toimittaminen

Suhteellinen vaali suoritetaan ehdokaslistoja käyttäen siten, että varsinainen jäsen voi jakaa äänensä yhdelle tai useammalle ehdokaslistalle.

Yhdistyksen varsinainen jäsen toimittaa vaalilautakunnalle äänestyslipun, johon on merkitty selvästi niiden ehdokaslistojen numerot, joille varsinaisen jäsenen äänet on annettu ja kunkin ehdokaslistan saama äänimäärä.

22 § Vaalin tulos

Vaalin tulos määräytyy käyttäen laskentamenetelmänä soveltuvien osien vaalilain mukaista suhteellista vaalitapaa.

Vaalien tulosta laskettaessa ehdokkaat tulevat valituksi ehdokaslistalta siinä järjestyksessä kuin heidät on asetettu ehdokaslistalle.

Kun vaalipiirin ehdokaslistojen äänimäärät on laskettu, määrätään kunkin ehdokkaan listansa äänimäärän perusteella saama vertausluku. Ehdokkaat asetetaan vertauslukujen mukaiseen järjestykseen ja kunkin

ehdokkaan nimen kohdalle merkitään hänen vertauslukunsa. Valituksi tulee vertauslukujen suuruusjärjestyksessä niin monta ehdokasta kuin valittavia on vaalipiirissä. Jos ehdokkaiden saamat vertausluvut ovat yhtä suuret, niiden keskinäinen järjestys ratkaistaan arpomalla.

Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittavien jälkeen seuraavaksi korkeimmat vertailuluvut saaneet ehdokkaat.

Sähköisessä äänestyksessä vaalilautakunta saa teknisen apuvälineen ylläpitäjältä tai järjestelmästä tiedot äänimääristä.

Vaalien lopullinen tulos saadaan laskemalla yhteen kunkin vaalipiirin vaalipiiripaikat ja tasauspaikat.

23 § Vaalin tuloksesta tiedottaminen

Vaalilautakunnan on vahvistettava vaalin tulos ja viipymättä ilmoitettava siitä valtuuskuntaan valituille jäsenille, yhdistyksen hallitukselle ja yhdistyksen varsinaisille jäsenille.

24 § Pöytäkirja

Vaalilautakunta laatii valtuuskunnan vaaleja koskevan jäsenäänestyksen osalta pöytäkirjan. Pöytäkirjaan otetaan tiedot menettelystä päätöksenteossa, äänten laskennasta ja sen tuloksesta sekä tehdystä päätöksestä. Pöytäkirjan allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja ja vaalilautakunnan puheenjohtaja.

Vaalilautakunnan kokouksista pidetään päätöspöytäkirjaa, jonka allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua henkilöä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Vaalipiirikohtaisista kuntapäivistä pidetään päätöspöytäkirjaa, jonka allekirjoittaa kokoukselle valittu puheenjohtaja ja varmentaa kokoukselle valittu sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua henkilöä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Valtuuskunnan työjärjestys

1 §

Valtuuskunnan järjestäytyminen

Valtuuskunnan toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle hallituksen puheenjohtaja, joka avaa kokouksen ja johtaa puhetta siihen saakka, kun valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuuskunnan jäsenet istuvat kokouksissa ryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

2 §

Kokouskutsu ja esityslista

Valtuuskunnan kutsuu koolle yhdistyksen hallitus. Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin valtuuskunnan jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Esityslista laaditaan suomeksi ja ruotsiksi.

3 §

Esityslistan julkaiseminen yleisessä tietoverkossa

Esityslistat julkaistaan yhdistyksen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan yksityisyyden suojan edellyttämät henkilötiedot sekä salassa pidettävät tiedot.

4 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuuskunnan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet valtuuskunnan jäsenistä on läsnä.

Läsnä olevat jäsenet ja varajäsenet todetaan allekirjoitettujen läsnäololistojen mukaisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat jäsenet puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet jäsenet ja läsnä olevat varajäsenet.

Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle tai sihteerille.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuskunnan menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

5 §

Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuuskunta toisin päätä. Käsittelyn pohjana on hallituksen ehdotus.

Jos hallitus on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuuskunta on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuuskunta on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

6 §

Puheenvuorot

Kokouksen alussa puheenjohtaja voi antaa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuuskunnan ryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä.

Esityslistan mukaisen asian käsittelyn yhteydessä puheenvuorot annetaan siinä järjestyksessä, kuin ne on pyydetty. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

- 1 puheenvuoron hallituksen puheenjohtajalle ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, varatoimitusjohtajalle, ruotsinkielisen toiminnan johtajalle ja muulle läsnäoloon oikeutetulle; sekä
- 2 repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestyistä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Ryhmäpuheenvuoro saa kestää seitsemän minuuttia ja muu puheenvuoro kolme minuuttia, jollei puheenjohtaja toisin päätä.

7 §

Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehoituksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

8 §

Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jollei puheenjohtaja toisin päätä.

Muussa kuin vaaliasiassa tehty ehdotus, jota ei ole kannatettu, tai ehdotus, joka sisältää vaihtoehtoja, raukeaa.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

9 §

Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuskunnan päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuskunnan yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuskunnan päätökseksi.

Päätöksen yhteydessä voidaan hyväksyä siihen liittyviä ponsia.

10 §

Äänestyskseen otettavat ehdotukset

Äänestyskseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestyskseen.

11 §

Äänestystapa

Äänestys on toimitettava avoimesti. Tarvittaessa voidaan suorittaa koeäänestys. Puheenjohtaja saattaa äänestystavan valtuuskunnan hyväksyttäväksi.

12 §

Äänestysjärjestys

Jos äänestyskseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuskunnan hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

- 1) Ensin otetaan äänestyskseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestyskseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
- 2) Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan yhdistyksen sääntöjen tai yhdistyslain (503/1989) mukaan määränemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

13 §

Vaalit

Vaalit toimitetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

14 §

Varajäsenen kutsuminen

Valtuuskunnan jäsenen, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan sihteerille tai kokoushenkilökunnalle.

Saatuaan luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan jäsenen sijaan on kutsuttava yhdistyksen sääntöjen mukainen varajäsen.

15 §

Kaksikielisyys

Puheenvuorot voidaan pitää suomeksi tai ruotsiksi. Tehdyt ehdotukset ja päätökset saatetaan tarvittaessa valtuuskunnan jäsenten tietoon molemmilla kielillä.

16 §

Pöytäkirja

Kokouksessa tehdyistä päätöksistä laaditaan pöytäkirja suomeksi ja ruotsiksi. Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri sekä tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Pöytäkirjat julkaistaan yhdistyksen verkkosivuilla. Ennen

julkaisemista pöytäkirjasta poistetaan yksityisyyden suojan edellyttämät henkilötiedot sekä salassa pidettävät tiedot.

Voimaantulo ja siirtymäaika

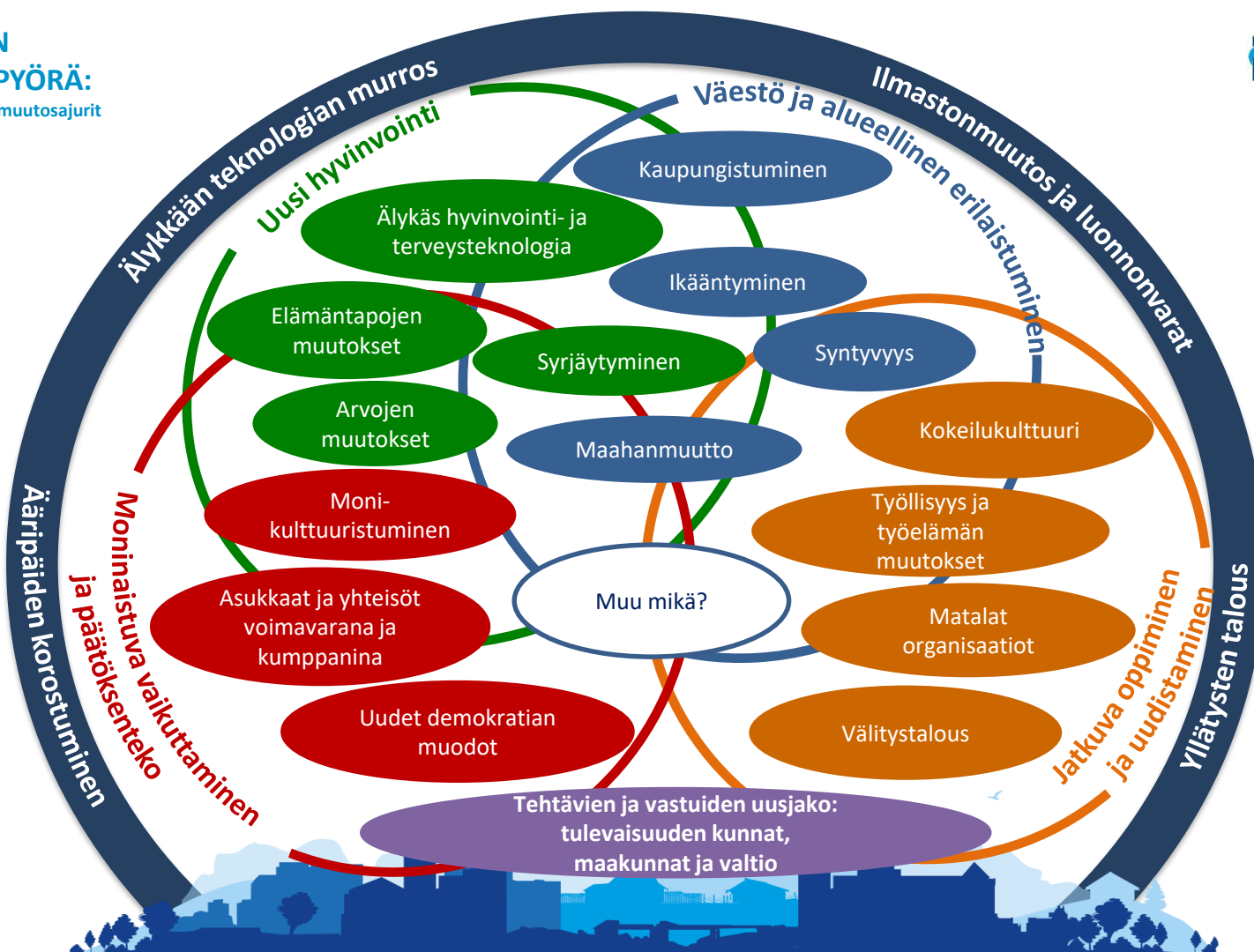
Tämän vaali- ja työjärjestyksen hyväksymisestä ja muuttamisesta päättää valtuuskunta.

Valtuuskunnan vaali- ja työjärjestys tulee voimaan sen jälkeen kun valtuusto on sen hyväksynyt, ja sitä sovelletaan soveltuvin osin heti voimaantulosta.

ONNISTUVA SUOMI TEHDÄÄN LÄHELLÄ

Strategia valtuustokaudelle 2017-2021

**Teemme kuntien ja
maakuntien kanssa
kestävää tulevaisuutta**

Askeleen edellä

Yhteistyötä yli rajojen

Uudistava kulttuuri

**Onnistuva Suomi
tehdään lähellä**

Edunvalvontaa

Kehittämistä

Asiantuntijapalveluja

MISSIO:

TEEMME KUNTIEN JA MAAKUNTIEN KANSSA KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA

- Kestävän tulevaisuuden tekemisellä tarkoitamme sitä, että keskeinen tehtävämme on sovittaa yhteen erilaisten kuntien ja maakuntien tarpeisiin sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä ratkaisuja.
- Kestävyydellä tarkoitamme myös sukupolvet ylittävää oikeudenmukaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja asukkaiden yhdenvertaisuutta.
- Kuntien ja maakuntien kanssa tarkoittaa sitä, että toimintamme perustuu vahvaan kumppanuuteen ja verkostoitumiseen kuntien ja maakuntien kanssa.

VISIO: ONNISTUVA SUOMI TEHDÄÄN LÄHELLÄ

- Onnistuva Suomi ”tehdään lähellä” viittaa siihen, että kestävät ratkaisut hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi syntyvät parhaiten tekoina alhaalta ylöspäin läheisyysperiaatteen mukaisesti paikallisyhteisöissä, kunnissa, kaupungeissa, kaupunkiseuduilla ja maakunnissa – kunkin omista lähtökohdista ja toimintaympäristön ominaispiirteistä käsin.
- Kunnilla ja maakunnilla tulee olla riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset sekä vapaus tehtäviensä toteuttamiseen. Onnistuvan Suomen visiossa valtion makrotasoinen ohjaus jättää liikkumavaraa paikallisiin olosuhteisiin perustuvalle harkinnalle, kehittämiselle ja innovaatioille.
- Asukkaiden mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lähellä oleviin asioihin on onnistuvan Suomen kivijalka. Onnistuvan Suomen kehityksen avaimet ovat meistä jokaisen käsissä: sekä pienillä että suurilla paikallisilla teoilla on merkitystä.
- Onnistuva Suomi on jatkuvasti uudistuva, paikallisesti globaali, verkostoitunut ja älykkääseen teknologiaan nojaava hyvinvointiyhteiskunta. Älykäs teknologia ja tietoverkot vahvistavat paikallisuuden ja globalisaation yhteisvaikutuksia.

PAINOPISTEET: **Askeleen edellä** **Yhteistyötä yli rajojen** **Uudistava kulttuuri**

VAIKUTTAVA KUNTALIITTO

ASKELEEN EDELLÄ

Huolehdimme edunvalvonnassamme siitä, että kunnilla on avainrooli elinvoiman, osaamisen ja hyvinvoinnin edistäjinä. Tuemme kuntia ja maakuntia muutoksen hallinnassa sekä ennakkoinnissa.

YHTEISTYÖTÄ YLI RAJOJEN

Huolehdimme siitä, että kunnat ja maakunnat muodostavat asukkaiden ja yhteisöjen parhaaksi toimivan kokonaisuuden. Edistämme toimijoiden välistä yhteistyötä alueellisesti ja kansallisesti.

UUDISTAVA KULTTUURI

Tulevat vuodet edellyttävät vahvaa muutoksen hallintaa kunnissa ja maakunnissa. Samalla tuemme uudistavan ja kokeilevan toimintakulttuurin syntymistä, jonka kautta taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä voidaan saavuttaa.

UUDISTUVA KUNTALIITTO

ASKELEEN EDELLÄ

Ennakoiva edunvalvonta, kehittäminen ja palvelu tuottavat parhaan lisäarvon jäsenistöllemme. Siksi vahvistamme ennakkointikykyämme kaikessa toiminnassamme.

YHTEISTYÖTÄ YLI RAJOJEN

Vahvistamme Kuntaliitossa toimialat ylittävää yhteistyötä. Toimintamme perustuu kumppanuuteen ja verkostoitumiseen kuntien ja maakuntien kanssa.

UUDISTAVA KULTTUURI

Jatkuvasti uudistuvat tavat vaikuttaa, kehittää ja palvella löytyvät rohkeudesta uudistua. Siksi edistämme jatkuvasti uudistavaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria Kuntaliitossa.

Visio: Onnistuva Suomi tehdään lähellä

Missio: Teemme kuntien ja maakuntien kanssa kestäväää tulevaisuutta

Liite 2, 13 §

**SUOMEN KUNTALIITTO RY:N
TOIMINTASUUNNITELMA
2018**

**KT KUNTATYÖNANTAJAT
TALOUSARVIO
2018**

Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen kokous 19.10.2017

Sisällysluettelo**Sivu**

1	Suomen Kuntaliitto ry:n toimintasuunnitelma 2018	3
1.1	Strategia 2017-2021	3
1.2	Toimintasuunnitelman 2018 vuositavoitteet ja niiden toteuttaminen	6
2	Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvio	11
2.1	Yleistä	11
2.2	Tuotot	12
2.3	Henkilöstökulut	12
2.4	Muut kulut	12
2.5	Suomen kuntasäätiö sr:n vaikutus Suomen Kuntaliitto ry:n budjettiin	13
2.6	Sijoitus- ja rahoitustoiminta	13
2.7	Tutkimus- ja kehittämistoiminta	14
2.8	Investoinnit	18
3	KT Kuntatyönantajien talousarvio	15
3.1	Yleistä	15
3.2	Myytävät palvelut ja tuotteet	15
3.3	Kuntien maksuosuudet	16
3.4	Toiminnan kustannukset	16

Liitteet	1 Suomen Kuntaliitto ry:n ja KT Kuntatyönantajien jäsenyydet yhteisöissä
	2 Suomen Kuntaliitto ry:n kuntakohtaiset jäsenmaksut sekä KT Kuntatyönantajien kuntakohtaiset maksuosuudet
	3 Suomen Kuntaliitto ry:n maksullisten palvelujen ja tuotteiden laskutusperusteet vuonna 2018
	4 Suomen Kuntaliitto ry:n sijoituspolitiikka (luonnos)
	5 Suomen Kuntaliiton sijoituspolitiikan analyysi

1 SUOMEN KUNTALIITTO RY:N TOIMINTASUUNNITELMA

1.1 Strategia 2017-2021

Kuntaliiton uusi strategia vuosille 2017-2021 ”Onnistuva Suomi tehdään lähellä” hyväksyttiin valtuuston syyskokouksessa 2016.

Kuntaliiton uuden strategian toteuttamista tehdään aikana, jolloin kuntien, Kuntaliiton ja koko julkisen hallinnon toimintaympäristössä on varsin paljon epävarmuustekijöitä etenkin sote- ja maakuntauudistuksesta johtuen.

Kuntaliitto ennakoi toimintaympäristön muutosta jatkuvasti ja varautuu päivittämään strategiansa tarvittaessa mikäli tilannekuvassa tapahtuu muutoksia. Muussa tapauksessa strategian välitarkistus tehdään vuoden 2019 syksyllä.

Seuraavassa esitellään Kuntaliiton strategiaperusta ja painopisteet.

Missio eli Kuntaliiton perustehtävä

Missio vastaa kysymykseen miksi Kuntaliitto on olemassa, mitä teemme ja kenelle.

Teemme kuntien ja maakuntien kanssa kestäväää tulevaisuutta.

Kestävän tulevaisuuden tekemisellä tarkoitamme sitä, että keskeinen tehtävämme on sovittaa yhteen erilaisten kuntien ja maakuntien tarpeisiin sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä ratkaisuja. Kestävyydellä tarkoitamme myös sukupolvet ylittävää oikeudenmukaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja asukkaiden yhdenvertaisuutta. *Kuntien ja maakuntien kanssa* tarkoittaa sitä, että toimintamme perustuu vahvaan kumppanuuteen ja verkostoitumiseen kuntien ja maakuntien kanssa.

Visio

Visio on suunnannäyttävä; tulevaisuuden tila (n. 10 vuoden aikajänteellä), jonka haluaisimme saavuttaa Kuntaliiton toiminnan myötävaikutuksella. Sen tulee olla ytimekäs, innostava ja muutosta aikaansaava ilmaisu.

Onnistuva Suomi tehdään lähellä.

Onnistuva Suomi "tehdään lähellä" viittaa siihen, että kestävät ratkaisut hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi syntyvät parhaiten tekoina alhaalta ylöspäin läheisyysperiaatteen mukaisesti paikallisyhteisöissä, kunnissa, kaupungeissa, kaupunkiseuduilla ja maakunnissa – kunkin omista lähtökohdista ja toimintaympäristön ominaispiirteistä käsin.

Kunnilla ja maakunnilla tulee olla riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset sekä vapaus tehtäviensä toteuttamiseen. Onnistuvan Suomen visiossa valtion makrotasoinen ohjaus jättää liikkumavaraa paikallisiin olosuhteisiin perustuvalla harkinnalla, kehittämiselle ja innovaatioille.

Asukkaiden mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lähellä oleviin asioihin on onnistuvan Suomen kivijalka. Onnistuvan Suomen kehityksen avaimet ovat meistä jokaisen käsissä: sekä pienillä että suurilla paikallisilla teoilla on merkitystä.

Onnistuva Suomi on jatkuvasti uudistuva, paikallisesti globaali, verkostoitunut ja älykkääseen teknologiaan nojaava hyvinvointiyhteiskunta. Älykäs teknologia ja tietoverkot vahvistavat paikallisuuden ja globalisaation yhteisvaikutuksia.

Painopisteet ja strategiset tavoitteet

Painopisteet ovat valintoja, joiden mukaisesti toimimalla Kuntaliitto saa aikaan muutosta, joka johtaa kohti visiossa kuvattua tulevaisuuden tilaa. Painopistevalintamme ovat:

**Askeleen edellä
Yhteistyötä yli rajojen
Uudistava kulttuuri**

Painopisteet on avattu strategisiksi tavoitteiksi A) jäsenkentässämme syntyvän vaikuttavuuden näkökulmasta sekä B) Kuntaliiton sisäisen uudistumisen näkökulmasta:

A) VAIKUTTAVA KUNTALIITTO**B) UUDISTUVA KUNTALIITTO**

Askeleen edellä: Huolehdimme edunvalvonnassamme siitä, että kunnilla on avainrooli elinvoiman, osamisen ja hyvinvoinnin edistäjinä. Tuemme kuntia ja maakuntia muutoksen hallinnassa sekä ennakoinnissa.	Askeleen edellä: Ennakoiva edunvalvonta, kehittäminen ja palvelu tuottavat parhaan lisäarvon jäsenistöllemme. Siksi vahvistamme ennakointikykyämme kaikessa toiminnassamme.
Yhteistyötä yli rajojen: Huolehdimme siitä, että kunnat ja maakunnat muodostavat asukkaiden ja yhteisöjen parhaaksi toimivan kokonaisuuden. Edistämme toimijoiden välistä yhteistyötä alueellisesti ja kansallisesti.	Yhteistyötä yli rajojen: Vahvistamme Kuntaliitossa toimialat ylittävää yhteistyötä. Toimintamme perustuu kumppanuuteen ja verkostoitumiseen kuntien ja maakuntien kanssa.
Uudistava kulttuuri: Tulevat vuodet edellyttävät vahvaa muutoksen hallintaa kunnissa ja maakunnissa. Samalla tuemme uudistavan ja kokeilevan toimintakulttuurin syntymistä, jonka kautta taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä voidaan saavuttaa.	Uudistava kulttuuri: Jatkuvasti uudistuvat tavat vaikuttaa, kehittää ja palvella löytyvät rohkeudesta uudistua. Siksi edistämme jatkuvasti uudistavaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria Kuntaliitossa.

1.2 Toimintasuunnitelman 2018 vuositavoitteet ja niiden toteuttaminen

Kuntaliiton strategia konkretisoidaan tässä toimintasuunnitelmassa vuositavoitteiksi. Tavoitteet viedään Kuntaliiton toimintasalkussa edunvalvontatoimenpide-, kehittämisprojekti-, palvelu- ja verkostotoimintatasolle. Toimintasalkku-järjestelmän avulla strategian ja toimintasuunnitelman toteutumista voidaan arvioida jatkuvasti. Strategian ja toimintasuunnitelman perusteella toiminta resursoidaan talousarvioksi. Kuntaliiton yksiköt laativat myös omat yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmansa, joissa tavoitteet tarkennetaan kunkin oman toimialan näkökulmasta. Seuraavassa on esitetty toimintasuunnitelman vuositavoitteet strategian painopisteittäin.

Askeleen edellä

A. Huolehdimme edunvalvonnassamme siitä, että kunnilla on avainrooli elinvoiman, osaamisen ja hyvinvoinnin edistäjinä. Tuemme kuntia ja maakuntia muutoksen hallinnassa sekä ennakoinnissa.

B. Ennakoiva edunvalvonta, kehittäminen ja palvelu tuottavat parhaan lisäarvon jäsenistöllemme. Siksi vahvistamme ennakointikykyämme kaikessa toiminnassamme.

Vuositavoitteet 2018: millä keinoin edistämme painopisteen toteutumista?	Miten toteutetaan? (salkutettavat edunvalvonta- ja kehitysprojektit, verkostot, palvelut)
Erilaisten kuntien tarpeiden tunnistaminen tulevaisuuden kuntia rakennettaessa.	- Sote- ja maakuntauudistuksen edunvalvontakokonaisuus; esim. kuntien kiinteistöt sote- ja maakuntauudistuksen jälkeen, kompensatiomallit, aluekehitys- ja kasvupalvelu-uudistus (elinkeinot, työllisyys, osaamispalvelut). - Tulevaisuuden kunta 2021-ohjelmatyö - Asiakkuusmallin kehittämisen jatkaminen eri kuntaryhmien tarpeista käsin
Tulevaisuuden kaupunkien roolin ja kehittymisen tukeminen.	- Käynnistetään kaupunkipoliittinen ohjelmatyö ja prosessi, jossa täsmennetään painopisteet, konkretisoidaan tavoitteet ja projektoidaan konkreettinen tekeminen. Ohjelmatyössä otetaan huomioon mm. seuraavia asioita: - Kaupunkien merkityksen tunnistaminen ja näkyväksi tekeminen - Kaupunkien tulevaisuustyön ja kansainvälistymiskehityksen tukeminen - Rakentavan vuorovaikutuksen tukeminen sekä kaupunkien ja valtion välillä että kaupunkiseuduilla - Kaupunkien edunvalvonta - Älykäs kaupunkikehitys-, kiertotalous- ja turvallisuusteemojen sisällyttäminen ohjelmatyöhön. - Kehitetään kaupunkipoliittisen työryhmän työtä edelleen.
Tarjoamme muutostukea kunnille ja kuntayhtymille, suunnitteluvaiheen projektiorganisaatioille, väliaikaishallinnolle sekä muodostuville maakunnille	Muutostuki-kokonaisuus

Kestävä maahanmuutto ja onnistunut kotouttaminen	- Huolehdimme kuntien edunvalvonnasta maa- ja kasvupalvelu-uudistukseen liittyvässä uuden kotoutumislain valmistelussa ja varmistetaan kestävä talouspohja. - Ennakoimme yhdessä kuntien kanssa kotouttamisen uusia toimintatapoja.
Edistetään hyvää hallintotapaa ja eettistä johtamista sekä julkisten instituutioiden laatua ja luotettavuutta.	- Tulevaisuuden kunta 2021 / USO-projektin teemoiksi - Korruption vastaiset ohjeistukset ym. - Yhdenvertaisuus-projekti ja tasa-arvon edistäminen
Kuntaliiton yhteisen ennakointimallin kehittäminen	Toteutetaan kokeilu, jonka kokemusten perusteella mallin jatkokehittäminen / jalkauttaminen.
Kuntien hyvinvointitehtävän, sivistystehtävän sekä elinvoiman edistämiseen kirkastaminen eri toimintaympäristöt huomioiden.	- Kunnat 2021-ohjelma, sen osaprojektit ja edunvalvonta: - Kunnat hyvinvoinnin edistäjinä -projekti - Sivistyskunta-projekti - Kunnat elinvoiman johtajina -projekti - Elinvoimainen toimintaympäristö-verkosto tuke- massa pienten kuntien ja maaseudun elinvoiman edellytyksiä - Kuntien ilmastotyön (hillintä ja sopeutuminen) edistäminen
Vaikutamme siihen, että erilaisiin toimintaympäristöihin soveltuvia työllisyyden hoitomalleja kokeillaan kaupungeissa, kaupunkiseuduilla ja maakunnissa.	Työvoima- ja yrityspalvelujen kunta- ja alueelli- set kokeilut
Vaikutamme perusopetuksen uudis- tamiseen kokonaisvaltaisella näkö- kulmalla kuntien avainrooli ja erilai- suus huomioiden.	Edunvalvontatoimenpide
Vaikutamme toisen asteen koulu- tuksen uudistamiseen kuntien avainrooli huomioiden	- Lukiokoulutuksen uudistamiseen liittyvä edunval- vonta - Ammatillisen koulutuksen omistajaohjaus-pro- jekti
Edistämme kuntien edellytyksiä hoi- taa maankäyttö, asuminen ja lii- kenne yhtenä kokonaisuutena	MAL-sopimukset ja MAL-verkosto
Edistämme liikennepolitiikan pitkä- jänteisyyttä Suomessa	Liikenteen rahoitus ja liikennepolitiikan pitkäjän- teisyys
Kirkastetaan kunnan roolia asumi- sen järjestäjänä	Ennakoiva edunvalvontatoimenpide: mm. selvite- tään asumisen tukijärjestelmään ja asumisen hintaan liittyvät tekijät kuntien edunvalvonnan näkökulmasta.
Kuntien korjausvelan hillintä	- Tuetaan korjausvelan määrittäytystä kunnissa - Kartoitetaan vaihtoehtoisia tapoja investointien rahoittamiseksi - Kannustetaan kuntia toimitila- ja palveluverkko- suunnitelmiin

	Edistetään Valtion asuntorahaston pääomien käyttömahdollisuuksia
Kuntatalouden sopeuttamisen keinovalikoiman kirkastaminen	- Konserniyhteistyötä hyödyntäen ja kehittäen. - Kuntien ja kuntayhtymien tehostamistoimenpiteiden kartoitus ja profilointi
Valmistaudumme eduskuntavaaleihin ja valmistelemme Kuntaliiton hallitusohjelmataavoitteet	Hallitusohjelmalinjausten valmistelu; linjaukset 2018 syyskauden valtuustossa keskusteltavaksi

Yhteistyötä yli rajojen:

A. Huolehdimme siitä, että kunnat ja maakunnat muodostavat asukkaiden ja yhteisöjen parhaaksi toimivan kokonaisuuden. Edistämme toimijoiden välistä yhteistyötä alueellisesti ja kansallisesti.

B. Vahvistamme Kuntaliitossa toimialat ylittävää yhteistyötä. Toimintamme perustuu kumppanuuteen ja verkostoitumiseen kuntien ja maakuntien kanssa.

Vuositavoitteet 2018: millä keinoin edistämme painopisteen toteutumista?	Miten toteutetaan? (salkutettavat edunvalvonta- ja kehitysprojektit, verkostot, palvelut)
Kunta-maakunta-yhteistyön kehittäminen ja työnjaon kirkastaminen	- Sote- ja maakuntauudistuksen edunvalvontakokonaisuus - Yhdyspintatyö eri muodoissaan, kuten Kunnat 2021-ohjelma - KM-ohjelman jatkaminen - Osana EU-edunvalvontaa ja kansainvälistä toimintaa Kuntaliitto ottaa erityisesti huomioon vaikutukset tulevaisuuden kuntiin ja uusiin maakuntiin sekä niiden yhteistyöhön. - Kuntien roolin ja yhteistyön terävöittäminen ilmastomuutokseen sopeutumisessa, turvallisuudessa ja varautumisessa. Yhteistyöedellytysten luominen kuntien ja pelastuslaitosten välille
Kaupunkipolitiikka: Rakentavan vuorovaikutuksen tukeminen sekä kaupunkien ja valtion välillä että kaupunkiseuduilla	Kaupunkipoliittinen ohjelma, ks. "Askeleen edellä"
Tuetaan kuntien uusia yhteistyöra-kenteita	Tulevaisuuden kunta 2021-ohjelman osana tehtävää työtä
Tuemme maakuntavaalien toteuttamista ja viestimme maakunnallisen demokratian merkityksestä	Maakuntavaalikampanja
Vahvistetaan liiton yksiköt ylittävien valmistelutyöryhmien työtä edunvalvonnallisissa asioissa ("nyrkit")	Johtoryhmän linjaukset ryhmistä ja niiden toiminnasta

Vahvistetaan liiton yhteisen projekti-toimiston roolia sisäisen ja ulkoisen kehittämisen tuki- ja palvelutehtävässä	Selvitetään ja toteutetaan mahdolliset muutokset
Jatketaan "lintsipäivä"-tyyppisten henkilöstön virkistystilaisuuksien järjestämistä osana työhyvinvointityötä.	HR:n perustoimintaa
Vahvistetaan Kuntaliiton roolia verkosto- ja kehitysalustana	Verkostomallin kehitystyön jatkaminen ja syventäminen, fasilitointiosaamisen vahvistaminen.

Uudistava kulttuuri:

A. Tulevat vuodet edellyttävät vahvaa muutoksen hallintaa kunnissa ja maakunnissa. Samalla tuemme uudistavan ja kokeilevan toimintakulttuurin syntymistä, jonka kautta taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä voidaan saavuttaa.

B. Jatkuvasti uudistuvat tavat vaikuttaa, kehittää ja palvella löytyvät rohkeudesta uudistua. Siksi edistämme jatkuvasti uudistavaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria Kuntaliitossa.

Vuositavoitteet 2018: millä keinoin edistämme painopisteen toteutumista?	Miten toteutetaan? (salkutettavat edunvalvonta- ja kehitysprojektit, verkostot, palvelut)
Edistämme kokeiluihin liittyvää edunvalvontaa ja projekteja. Tarjotaan uudistamisesta ja kokeiluista tietoa kunnille.	- Tulevaisuuden kunta 2021-ohjelma - Uskalla kokeilla-ohjelma ja MeUskaltajat-verkosto - Työvoima- ja yrityspalvelujen alueelliset kokeilut - Kokeilulainsäädäntö
Etsitään aktiivisesti uudenlaisia yhteistyökumppanuuksia uudistavan ja kokeilevan kulttuurin kirittäjiksi: järjestöt, yritykset jne.	- Uskalla kokeilla-ohjelma ja MeUskaltajat-verkosto - Viestintä- ja yhteiskuntasuhteiden perustoimintaa
Asukkaat keskiöön: Tuemme demokratian uudistamista sekä hallinnon ja kansalaisten välisen dialogin vahvistamista	- Asukkaat maakuntauudistuksen keskiöön-projekti - Uskalla kokeilla-ohjelma - Kunnat 2021-ohjelma
Edistämme tulevaisuuden kunnan toiminnan kehittämistä digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntäen.	Tulevaisuuden kunnan digitalisointi -projekti
Uudistetaan Kuntaliiton organisaation toimintaa ottamalla käyttöön uusia käytäntöjä, lisäämällä sisäistä yhteistyötä sekä uusia tapoja tehdä työtä. Jatketaan KM-ohjelman valmistelua.	- Toimintakulttuurin muutosohjelma: - Jory-valmennukset, EKJ-valmennus, Muutoksentekijät-valmennus ja verkosto - Kuntavaihto-käytäntö pilotoinnista normaaliksi toiminnaksi yksiköissä - KM-muutosohjelma

Generalistisen tiedon ja osaamisen tarve kasvaa, joka on huomioitava rekrytoinneissa	• HR-suunnittelu, KM-ohjelma
Edistetään asiakaslähtöistä toiminta-kulttuuria asiakkuusmallin kehitystyötä jatkamalla	• Asiakkuusmallin kehittämistyö ja jalkauttaminen
Kehittämme Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tiedon hallintaa ja tietotuotteita kokonaisuutena palvelemaan yhä paremmin kuntien ja maakuntien tiedolla johtamista	• Tiedon hallinnan kehittämisohjelma

2 SUOMEN KUNTALIITTO RY:N TALOUSARVIO VUODELLE 2018

2.1 Yleistä

Kuntaliiton tuloksen pitkän aikavälin sopeuttamisen (vuodet 2013-2017) tavoitteena vuodelle 2017 oli -2,5 milj. euron operatiivinen tulos, joka katetaan sijoitus- ja rahoitustuotoilla.

Vuoden 2018 budjetissa esitettävä operatiivinen tulos on -1,4 milj. euroa.

AVAINLUKUJA (milj. euroa)	Operatiivisen toiminnan tulos	Henkilöstö- kulut	Muut kiinteät kulut
Toteutunut 2015	-2,9	13,4	13,6
Toteutunut 2016	-2,8	13,2	13,6
Budjetti 2017	-1,3	13,3	10,2
Budjetti 2018	-1,4	14,0	10,3

Tuloslaskelma (1000 euroa)	Budjetti 2018	Budjetti 2017	Toteutunut 2016 *)	Toteutu- nut 2015
TUOTOT				
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	1 526	1 229	2 869	2 757
Ulkoinen rahoitus	2 426	2 108	2 229	2 463
Jäsen- ja palvelumaksut	18 945	18 937	18 943	18 928
Tuotot yhteensä	22 897	22 274	24 041	24 147
KUSTANNUKSET				
Palkat ja palkkiot	-11 353	-10 777	-10 717	-10 582
Eläke- ja muut henkilösivukulut 1)	-2 626	-2 479	-2 527	-2 856
Henkilöstökulut yhteensä	-13 978	-13 257	-13 244	-13 438
Poistot	-27	-27	-31	-28
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-641	-569	-489	-473
Matkat	-697	-695	-647	-606
Ulkopuoliset palvelut	-2 399	-2 881	-3 284	-2 559
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-367	-270	-180	-133
Muut toimintakulut 2)	-6 212	-5 845	-8 938	-9 800
Muut kulut yhteensä	-10 315	-10 259	-13 538	-13 570
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-24 321	-23 543	-26 813	-27 036
Toiminnallinen tulos	-1 423	-1 269	-2 773	-2 889
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	1 600	1 600	2 948	6 529
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	177	331	176	3 640

*) 2016 toiminnan tulos, ilman poikkeavia eriä:

1) Eläkevastuun muutos	+ 1,4 milj. euroa
2) Ekokem-osakkeiden myyntivoitto- ja lahjoitus säätiölle	- 7,9 milj. euroa
Kuntatalo Oy:n osakkeiden lahjoitus säätiölle	- 30,9 milj. euroa

2.2 Tuotot

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokratuotot yhteensä on budjetoitu vuodelle 2018 1,5 milj. euroksi vuoden 2017 budjetin ollessa 1,2 milj. euroa.

Tukipalvelu- ja vuokratuotot ovat vuoden 2018 budjetissa 0,5 milj. euroa eli jatkavat edellisen budjetin tasolla.

Ansio- ja kunniamerkkien myynnin arvioidaan vuoden 2018 budjetin olevan 0,5 milj. euroa (budjetti vuonna 2017 0,4 milj. euroa, vuoden 2016 myynti 0,7 milj. euroa). Asiantuntiapalvelujen myyntiä on vuoden 2018 budjetissa 0,5 milj. euroa (budjetti vuonna 2017 0,4 milj. euroa, vuoden 2016 myynti 0,4 milj. euroa).

Ulkoinen rahoitus, joka koostuu tutkimus- ja kehittämistoiminnan projekteista on vuoden 2018 budjetissa 2,4 milj. euroa vuoden 2017 budjetin ollessa 2,1 milj. euroa. Projektitoiminnalle on tyypillistä merkittävä vuosittainen vaihtelu.

Kuntien jäsenmaksut ovat vuoden 2018 budjetissa samalla tasolla kuin vuoden 2017 budjetissa eli 17,1 milj. eurossa. Sairaanhoidopiirien, maakuntaliittojen, koulutuskuntayhtymien ja erityishuollon kuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksut vuodelle 2018 on budjetoitu samalle 1,9 milj. euron tasolle kuin ne ovat toteutuneet vuonna 2017.

2.3 Henkilöstökulut ja henkilöstö

Vuoden 2018 budjetin henkilöstökulut ovat 14,0 milj. euroa vuoden 2017 budjetin ollessa 13,4 milj. euroa.

Vuoden 2018 henkilöstöbudjetissa on keskimäärin 164,6 henkilötyövuotta. Vuoden 2017 ennakoitua olevan keskimäärin 159,1 työvuotta budjetin ollessa keskimäärin 161,6 henkilötyövuotta.

Suomen Kuntaliiton henkilöstön työpanos

B2018	B2017	2016	2015	2014	2013
164,6	161,6	156,7	169,3	177,3	195,9

Osa henkilöstön työpanoksen vähennyksestä vuosina 2013-2016 on henkilöstön siirtoa konserniyhtiöihin. Näiden henkilöiden kuluveloitukset sisältyvät muihin toimintakuluihin.

2.4 Muut kulut

Muut henkilöstökulut, matkat, markkinointi-, suhdetoiminta- ja ulkopuoliset palvelukulut ovat vuoden 2018 budjetissa 4,1 milj. euroa vuoden 2017 budjetin ollessa 4,4 milj. euroa.

Muut toimintakulut vuoden 2018 budjetissa 6,2 milj. euroa (vuoden 2017 budjetissa 5,7 milj. euroa, vuoden 2016 toteuma 8,9 milj. euroa) koostuu pääosin konserniyhtiöiden palveluveloituksista Kuntaliitto Palvelut Oy:ltä ja FCG Finnish Consulting Group Oy:ltä, jotka ovat yhteensä 4,5 milj. euroa. Loput 1,7 milj. euroa

koostuvat kokous- ja neuvottelukuluista (0,5 milj. euroa), ulkoisista ict-kuluista (0,4 milj. euroa) ja muista hallintokuluista (0,9 milj. euroa). Muita hallintokuluja ovat esimerkiksi jäsenmaksut ja vakuutukset.

FCG Finnish Consulting Group Oy:ssä toimivan Kuntaliitto-konsernin talous- ja palkkahallinnon sekä sisäisen tietotekniikan palvelukeskuksen veloitusten väheneminen sekä tehdyt kehittämis- ja tehostumistoimenpiteet ovat vaikuttaneet kustannuksia alentavasti jo vuosina 2016-2017 ja näkyy myös vuoden 2018 budjetissa.

2.5 Suomen kuntasäätiö sr:n vaikutus Suomen Kuntaliitto ry:n budjettiin

Kuntaliiton budjetissa 2018 on otettu huomioon Suomen kuntasäätiön tuki Kuntaliiton käytössä oleviin toimitiloihin.

2.6 Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Suomen Kuntaliitto ry:n hallitus vahvistaa sijoituspolitiikan vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Sijoituspolitiikan mukaan Kuntaliitto toteuttaa sijoitussalkun sijoituspäätökset pääosin ammattimaisia varainhoitopalveluja tarjoavien yhteistyökumppaneiden kautta. Vastapuoli- ja varainhoitajariskin hajauttamiseksi käytetään vähintään kahta varainhoitoyhteistyökumppania.

Sijoitukset tehdään pääsääntöisesti rahastojen kautta. Varainhoidosta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle. Kustannustehokkaan hinnoittelun varmistamiseksi varainhoitajat kilpailutetaan vähintään viiden vuoden välein.

Kuntaliitto kilpailutti varainhoitopalvelut keväällä 2017 yhdessä Suomen kuntasäätiö sr:n kanssa. Kilpailutuksessa varainhoitajiksi valittiin OP Varainhoito Oy, SEB Varainhoito Suomi Oy ja Evli Pankki Oyj.

Kuntaliiton sijoituspolitiikka on päivitetty syksyn 2018 aikana (liite 4).

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos vuosina 2016 - budjetti 2018 on seuraava:

(1000 euroa)	Budjetoitu 2018	Budjetoitu 2017	Toteutunut 2016
Sijoitussalkku	1 600	1 600	1 628
Osingot			1 918
Rahoitus			- 598
YHTEENSÄ	1 600	1 600	2 948

2.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Vuoden 2018 budjetissa Kuntaliiton oma panostus tutkimus- ja kehitystoimintaan on 1,2 milj. euroa ja ulkopuolinen rahoitus on 2,4 milj. euroa. Kuntaliiton oma panostus koostuu liiton oman henkilöstön työstä ja ostetuista palveluista.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta on keskeinen keino liiton strategiatavoitteiden toteuttamisessa. Toiminta suuntautuu entistä vahvemmin liiton menestystekijöitä toteuttaviin projekteihin. Päätökset kehityspanosten kohdentamisesta tehdään joustavasti strategia- ja toimintaympäristön tilanne huomioiden.

Tiukentunut rahoitustilanne näkyy ulkopuolisen projektirahoituksen määrässä. Toimintaa tasapainotetaan aktiivisen kehityssalkunjohtamisen avulla.

2.8 Investoinnit

Tietotekniikkainvestoinnit toteutetaan FCG Finnish Consulting Group Oy:n kautta, ja kustannukset veloitetaan palvelumaksuina. Vuoden 2018 budjetissa on huomioitu työsuhdeautojen vaihtotarpeet.

3 KT Kuntatyönantajien talousarvio

3.1 Yleistä

Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain (254/93) 5 §:n mukaan työmarkkinalaitoksen talousarvion hyväksyy Kuntaliiton valtuusto.

KT Kuntatyönantajien toiminnan kustannukset vuonna 2018 ovat 7 148 100 euroa. Toimintatuloja on arvioitu kertyvän 2 515 000 euroa. Kuntien maksuosuuksina peritään talousarvion mukaan 4 633 100 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	Budjetti 2018	Budjetti 2017	Toteutunut 2016	Toteutunut 2015
TUOTOT				
Myytävät palvelut ja tuotteet	2 515	2 060	2 010	1 863
Kuntien maksuosuudet	4 633	4 931	6 211	4 274
Tuotot yhteensä	7 148	6 991	8 221	6 137
KUSTANNUKSET				
Palkat ja palkkiot	-3 611	-3 456	-3 363	-3 093
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-822	-826	-919	-818
Henkilöstökulut yhteensä	-4 434	-4 282	-4 282	-3 911
Poistot			-248	-11
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-179	-170	-211	-119
Matkat	-120	-120	-148	-107
Ulkopuoliset palvelut	-700	-752	-571	-677
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-158	-100	-96	-34
Muut toimintakulut	-1 558	-1 567	-2 664	-1 278
Muut kulut yhteensä	-2 715	-2 709	-3 691	-2 215
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-7 148	-6 991	-8 221	-6 137
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0

3.2 Myytävät palvelut ja tuotteet

Myytävät palvelut ja tuotteet jakautuvat vuonna 2018 seuraavasti: asiantuntija- ja koulutuspalvelut 1 395 000 euroa, julkaisu- ja tilausmyyntitulot 950 000 euroa ja muut tulot 170 000 euroa.

3.3 Kuntien maksuosuudet

Kuntien maksuosuuksien kehitys on ollut viime vuosina seuraava:

	Talousarvio	Tilinpäätös (1000 €)
2012		3 114
2013		3 983
2014		3 789
2015		4 274
2016		6 211
2017 B	4 931	
2018 B	4 633	

Maksuosuudet peritään kunnilta puoliksi niiden verotettavien tulojen mukaan, jotka kunnassa on määrätty edellisenä vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa ja puoliksi saman vuoden tammikuun 1. päivän asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Lopulliset kuntakohtaiset maksuosuudet lasketaan tilinpäätöksen yhteydessä.

3.4 Toiminnan kustannukset

KT Kuntatyönantajien toiminnan kustannusten kehitys on ollut viime vuosina seuraava:

	Talousarvio	Tilinpäätös (1000 €)
2012		5 476
2013		5 589
2014		5 933
2015		6 137
2016		8 221
2017 B	6 991	
2018 B	7 148	

Talousarvion suurin kuluerä on henkilöstön palkat ja lakisääteiset henkilösivukulut. Nämä ovat yhteensä noin 4 433 500 euroa, mikä on n. 62 % kaikista kuluista. Nousua vuoden 2017 budjettiin nähden on 151 600 euroa.

KT Kuntatyönantajien henkilöstön työpanos

B2018	B2017	2016	2015	2014	2013
53,8	56,0	53,6	53,5	49,0	48,3

Edellä olevaan sisältyy Avainta ry:n henkilöstö, jonka työpanos budjetissa 2018 on seitsemän ja puoli (7,5) henkilötyövuotta.

Muut kulut ovat yhteensä 2 715 000 euroa, jotka ovat vuoden 2017 budjetin tasolla (2 706 000 euroa). Hallintopalveluiden kustannukset KT Kuntatyönantajat maksaa Kuntaliitto Palvelut Oy:lle ja FCG Finnish Consulting Group Oy:lle.

Liite 1**Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenyydet yhteisöissä ja vuosittainen jäsenmaksu (euroa)****Kotimaiset yhteisöt**

Elävä kaupunkikeskusta ry	1 100	
Helsingin seudun kauppakamari	2 100	
HL7 Finland ry	3 316	
Kuntatekniikan foorumi	4 208	
Liikearkistoyhdistys ry	50	
Liikenneturva	100	
Maarakennusalan neuvottelukunta MANK ry	1 000	
Nuorisoasuntoliitto ry	400	
Pank Ry	500	
Pohjola-Norden ry	340	
PRH Tilintarkastusvalvonta	630	
Projektiyhdistys ry	434	
Seudulliset Kehittämisyhteisöt SEKES ry	5 000	
Sisäiset tarkastajat ry	240	
Skills Finland ry	1 600	
STTY Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely-yhdistys	100	
Suomalaisen Työn Liitto	97	
Suomen kaupunginsihteerien yhdistys	15	
Suomen Kotiseutuliitto ry	800	
Suomen Kylätoiminta ry	500	
Suomen Laatuyhdistys ry	2 753	
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö	300	
Suomen Sairaalahygieniyhdistys ry	250	
Suomen Standardisoimisliitto SFS ry	281	
Suomen Strategisen Johtamisen Seura ry	205	
Suomen Yrityskummit ry	3 000	
Taloustieteellinen yhdistys ry	38	
TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry	1 240	
Tietotekniikan Liitto ry	1 377	
Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry	390	
Työelämän tutkimusyhdistys ry	40	
		32 404

Kansainväliset yhteisöt

Council of European Municipalities and Regions	43 140	
European Health Property Network	5 000	
HOPE European Hospital and Healthcare Federation	11 074	
ICLEI International Council for Local Environmental Initiatives	3 500	
IHF International Hospital Federation	6 554	
		69 268

101 672

KT Kuntatyöntäjien jäsenyydet yhteisöissä**Kotimaiset yhteisöt**

Henry ry		1 000
----------	--	-------

Kansainväliset yhteisöt

CEEP European Centre of Employers and Enterprises	61 850	
EFEE European Federation of Education Employers	2 860	
HOSPEEM EuropeanHospital & Healthcare Employers' Association	15 000	
WorldatWork Society of Certified Professionals	<u>262</u>	79 972
		80 972

Liite 2**Kuntaliiton kuntakohtaiset jäsenmaksut sekä KT Kuntatyönantajien kuntakohtaiset maksuosuudet**

Laskelman jäsenmaksu:

Kuntatyönantajat:

Maksuosuus 4 633 074 euroa, josta peritään ennakoon 80 % = 3 706 459 euroa.

Jäsenmaksusta puolet kerätään asukasluvun¹⁾ ja puolet verotettavien tulojen²⁾ perusteella.

Muun Kuntaliiton jäsenmaksu:

Jäsenmaksu 17 070 971 euroa, josta 3/4 kerätään asukasluvun¹⁾ ja 1/4 verotettavien tulojen²⁾ perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta jäsenkunta maksaa asukaslukuperusteista jäsenmaksua 15 prosentilla alennettuna. Jos jäsenkunnan verotettavat tulot asukasta kohti ylittävät kaikkien kuntien keskimääräisen luvun (17 245 €/as.), maksetaan keskiarvon ylittävältä osalta verotettaviin tuloihin perustuvaa jäsenmaksua 25 prosentilla alennettuna.

Ahvenanmaan kunnille on annettu lisäksi 25 prosentin alennus jäsenmaksuun.

¹⁾ Asukasluku vuoden vaihteessa 2016/2017. (Lähde: Tilastokeskus)

²⁾ Verotettavilla tuloilla tarkoitetaan maksuunpantua kunnallisveroa vastaavia verotettavia tuloja vuodelta 2016 (Lähde: Verohallinto 2.10.2017, ennakkotieto)

Kunta	Asukas-	Verotettavat	Jäsenmaksu vuonna 2018		
	luku vuoden vaiht.	tulot/as. v. 2016 (as.luku 31.12.2015)	Kuntatyön- antajat €	Muu Kunta- liitto €	Yhteensä €
Koko maa	5 503 297	17 245	3 706 459	17 070 971	20 777 430
Akaa	16 923	15 047	10 780	54 547	65 327
Alajärvi	9 899	11 481	5 614	30 289	35 903
Alavieska	2 639	11 674	1 511	8 109	9 620
Alavus	11 907	11 688	6 804	36 553	43 357
Asikkala	8 323	14 734	5 223	26 642	31 864
Askola	5 046	16 108	3 328	16 529	19 857
Aura	3 984	15 494	2 565	12 905	15 471
Brändö	471	17 849	0	1 179	1 179
Eckerö	928	15 072	0	2 244	2 244
Enonkoski	1 453	11 928	838	4 479	5 316
Enontekiö	1 872	12 501	1 092	5 799	6 891
Espoo	274 583	24 966	225 636	883 202	1 108 838
Eura	12 004	15 700	7 814	39 084	46 898
Eurajoki	9 418	17 268	6 347	31 167	37 514
Evijärvi	2 535	12 356	1 485	7 868	9 353
Finström	2 594	16 624	0	6 361	6 361
Forssa	17 332	14 686	10 907	55 553	66 460
Föglö	561	15 692	0	1 363	1 363

Geta	499	12 979	0	1 169	1 169
Haapajärvi	7 332	12 043	4 247	22 641	26 888
Haapavesi	7 098	11 593	4 040	21 752	25 791
Hailuoto	994	15 753	645	3 231	3 875
Halsua	1 219	10 950	677	3 696	4 373
Hamina	20 636	16 240	13 656	67 467	81 123
Hammarland	1 508	15 813	0	3 696	3 696
Hankasalmi	5 159	11 557	2 939	15 817	18 757
Hanko	8 663	17 695	6 022	29 055	35 077
Harjavalta	7 240	16 159	4 773	23 713	28 487
Hartola	2 924	11 419	1 661	8 952	10 613
Hattula	9 682	17 122	6 565	32 136	38 701
Hausjärvi	8 641	15 846	5 650	28 192	33 842
Heinola	19 350	15 276	12 441	62 637	75 078
Heinävesi	3 514	11 706	2 014	10 801	12 815
Helsinki	635 181	22 045	487 814	1 974 074	2 461 888
Hirvensalmi	2 274	12 511	1 334	7 062	8 396
Hollola	23 791	16 548	15 849	76 870	92 719
Honkajoki	1 759	12 089	1 022	5 440	6 463
Huittinen	10 403	13 663	6 340	32 861	39 202
Humppila	2 345	12 859	1 399	7 336	8 735
Hyrnsalmi	2 406	11 818	1 378	7 394	8 773
Hyvinkää	46 596	18 798	32 978	146 989	179 967
Hämeenkyrö	10 681	14 679	6 700	34 185	40 885
Hämeenlinna	67 850	16 991	45 732	206 438	252 170
Ii	9 628	12 990	5 732	30 095	35 827
Iisalmi	21 767	14 451	13 616	68 906	82 521
Iitti	6 889	14 375	4 289	21 972	26 261
Ikaalinen	7 128	13 605	4 344	22 516	26 861
Ilmajoki	12 167	14 304	7 545	38 736	46 281
Ilomantsi	5 237	12 349	3 071	16 260	19 331
Imatra	27 517	16 644	18 441	87 979	106 420
Inari	6 825	15 161	4 342	21 986	26 329
Inkoo	5 585	18 505	3 910	18 746	22 656
Isojoki	2 079	11 498	1 185	6 374	7 559
Isokyrö	4 712	13 525	2 870	14 880	17 750
Janakkala	16 709	16 602	11 168	55 082	66 250
Joensuu	75 848	14 320	46 977	220 188	267 165
Jokioinen	5 341	15 144	3 426	17 272	20 698
Jomala	4 757	19 556	0	12 057	12 057
Joroinen	5 039	14 024	3 117	16 026	19 143
Joutsa	4 673	12 419	2 729	14 482	17 211
Juuka	4 938	11 302	2 792	15 091	17 883
Juupajoki	1 957	13 781	1 202	6 204	7 406
Juva	6 421	11 998	3 721	19 834	23 555
Jyväskylä	138 850	15 876	89 964	406 063	496 027

Jämijärvi	1 915	11 677	1 096	5 884	6 980
Jämsä	21 259	15 695	13 857	68 781	82 638
Järvenpää	41 529	20 102	30 253	133 238	163 491
Kaarina	32 738	19 560	23 640	106 339	129 978
Kaavi	3 154	10 618	1 736	9 527	11 263
Kajaani	37 521	15 502	24 190	114 976	139 166
Kalajoki	12 586	13 004	7 494	39 343	46 836
Kangasala	31 190	17 806	21 294	99 428	120 721
Kangasniemi	5 603	12 019	3 229	17 265	20 494
Kankaanpää	11 637	13 778	7 134	36 855	43 989
Kannonkoski	1 424	10 702	790	4 317	5 107
Kannus	5 578	13 224	3 344	17 491	20 835
Karjajoki	1 349	12 109	783	4 170	4 953
Karkkila	8 911	15 188	5 700	28 777	34 477
Karstula	4 232	11 552	2 404	12 958	15 362
Karvia	2 449	11 136	1 372	7 454	8 826
Kaskinen	1 296	17 055	870	4 282	5 153
Kauhajoki	13 772	12 677	8 127	42 880	51 007
Kauhava	16 599	13 106	9 952	52 049	62 001
Kauniainen	9 397	37 797	10 244	37 998	48 241
Kaustinen	4 298	13 039	2 561	13 439	16 000
Keitele	2 346	12 396	1 375	7 283	8 658
Kemi	21 602	15 926	14 139	69 905	84 043
Kemijärvi	7 661	14 490	4 810	24 529	29 340
Keminmaa	8 316	16 974	5 620	27 558	33 178
Kemiönsaari	6 872	13 841	4 210	21 758	25 968
Kempele	17 297	17 005	11 572	57 047	68 619
Kerava	35 511	19 845	25 817	115 001	140 818
Keuruu	9 992	13 993	6 171	31 753	37 924
Kihniö	1 994	11 180	1 124	6 085	7 209
Kinnula	1 699	10 874	949	5 165	6 113
Kirkkonummi	39 033	22 250	30 153	128 739	158 892
Kitee	10 719	12 452	6 286	33 282	39 567
Kittilä	6 383	14 880	4 041	20 516	24 558
Kiuruvesi	8 444	11 649	4 832	25 938	30 770
Kivijärvi	1 161	10 154	633	3 493	4 126
Kokemäki	7 498	14 035	4 637	23 842	28 479
Kokkola	47 723	15 374	30 561	143 696	174 258
Kolari	3 827	13 146	2 292	11 994	14 286
Konnevesi	2 753	12 168	1 593	8 497	10 090
Kontiolahti	14 806	15 193	9 449	47 765	57 214
Korsnäs	2 171	11 833	1 248	6 682	7 930
Koski Tl	2 416	13 101	1 437	7 549	8 986
Kotka	54 187	16 537	36 038	165 261	201 299
Kouvola	85 306	16 367	56 557	255 403	311 961
Kristiinankaupunki	6 727	13 944	4 143	21 351	25 494

Kruunupyy	6 620	13 475	4 015	20 865	24 879
Kuhmo	8 647	12 673	5 126	26 977	32 102
Kuhmoinen	2 286	12 127	1 331	7 077	8 408
Kumlinge	308	17 036	0	770	770
Kuopio	117 740	16 082	76 898	346 909	423 807
Kuortane	3 690	12 437	2 159	11 446	13 606
Kurikka	21 501	12 824	12 769	66 566	79 334
Kustavi	908	14 620	565	2 896	3 461
Kuusamo	15 533	13 364	9 388	48 882	58 270
Kyyjärvi	1 375	11 588	780	4 208	4 989
Kärkölä	4 540	14 652	2 866	14 572	17 438
Kärsämäki	2 655	10 345	1 440	7 971	9 412
Kökar	246	14 672	0	593	593
Lahti	119 452	16 136	78 180	352 227	430 407
Laihia	8 139	15 692	5 256	26 401	31 657
Laitila	8 520	14 228	5 272	27 099	32 371
Lapinjärvi	2 739	13 522	1 666	8 645	10 311
Lapinlahti	9 882	12 628	5 828	30 761	36 590
Lappajärvi	3 176	12 170	1 846	9 823	11 668
Lappeenranta	72 872	16 148	47 849	218 194	266 044
Lapua	14 575	14 107	8 994	46 299	55 292
Laukaa	18 970	14 772	11 911	60 740	72 651
Lemi	3 076	14 340	1 909	9 797	11 707
Lemland	2 012	18 547	0	5 064	5 064
Lempäälä	22 745	17 918	15 654	74 821	90 475
Leppävirta	9 865	14 203	6 124	31 423	37 547
Lestijärvi	811	10 830	445	2 446	2 891
Lieksa	11 580	13 126	6 964	36 360	43 324
Lieto	19 418	18 153	13 461	64 940	78 401
Liminka	10 000	13 951	6 116	31 638	37 754
Liperi	12 301	13 700	7 494	38 849	46 343
Lohja	47 149	17 596	32 374	146 966	179 340
Loimaa	16 267	13 727	9 959	51 490	61 450
Loppi	8 098	14 504	5 077	25 911	30 988
Loviisa	15 208	15 977	9 967	49 671	59 638
Luhanka	756	11 947	435	2 328	2 763
Lumijoki	2 105	11 986	1 203	6 462	7 665
Lumparland	385	17 239	0	966	966
Luoto	5 176	13 464	3 117	16 263	19 380
Luumäki	4 831	14 028	2 978	15 340	18 318
Maalahti	5 517	14 312	3 431	17 587	21 018
Maarianhamina	11 565	20 641	0	29 739	29 739
Marttila	2 021	14 024	1 244	6 414	7 658
Masku	9 675	18 080	6 732	32 421	39 153
Merijärvi	1 131	9 360	592	3 345	3 937
Merikarvia	3 169	12 637	1 866	9 857	11 722

Miehikkälä	2 034	11 400	1 157	6 231	7 388
Mikkeli	54 517	15 295	34 925	163 105	198 030
Muhos	8 995	13 398	5 437	28 308	33 745
Multia	1 663	11 026	934	5 068	6 002
Muonio	2 350	13 976	1 445	7 452	8 897
Mustasaari	19 380	17 270	13 127	64 288	77 414
Muurame	9 941	17 601	6 760	33 001	39 761
Mynämäki	7 842	15 036	4 982	25 246	30 229
Myrskylä	1 986	12 969	1 175	6 191	7 367
Mäntsälä	20 853	16 659	13 847	68 208	82 055
Mänttä-Vilppula	10 448	15 508	6 776	33 958	40 735
Mäntyharju	6 097	13 166	3 661	19 132	22 793
Naantali	19 068	19 741	13 828	64 847	78 675
Nakkila	5 548	14 558	3 499	17 800	21 298
Nivala	10 889	11 722	6 198	33 370	39 568
Nokia	33 210	17 255	22 514	105 212	127 726
Nousiainen	4 815	15 893	3 151	15 716	18 867
Nurmes	7 885	12 294	4 606	24 440	29 046
Nurmijärvi	42 010	20 249	30 933	135 374	166 307
Närpiö	9 439	13 305	5 656	29 589	35 245
Orimattila	16 279	14 356	10 128	51 904	62 032
Oripää	1 363	12 729	807	4 249	5 056
Orivesi	9 312	13 931	5 734	29 552	35 286
Oulainen	7 514	13 225	4 526	23 611	28 137
Oulu	200 526	16 661	133 036	590 340	723 376
Outokumpu	7 091	12 482	4 156	22 011	26 167
Padasjoki	3 073	12 454	1 811	9 563	11 375
Paimio	10 713	17 280	7 242	35 502	42 743
Paltamo	3 491	12 046	2 009	10 751	12 761
Parainen	15 398	17 819	10 638	51 468	62 106
Parikkala	5 126	12 702	3 045	16 007	19 053
Parkano	6 692	12 919	3 987	20 925	24 913
Pedersören kunta	11 067	13 360	6 675	34 796	41 471
Pelkosenniemi	951	13 812	583	3 011	3 594
Pello	3 565	13 298	2 156	11 222	13 378
Perho	2 907	10 327	1 580	8 735	10 316
Pertunmaa	1 796	10 723	992	5 433	6 425
Petäjävesi	3 981	12 946	2 370	12 443	14 813
Pieksämäki	18 475	14 315	11 556	59 051	70 607
Pielavesi	4 697	10 719	2 591	14 202	16 793
Pietarsaari	19 377	16 283	12 794	63 509	76 302
Pihtipudas	4 202	11 053	2 342	12 760	15 102
Pirkkala	19 163	20 095	13 973	65 276	79 249
Polvijärvi	4 514	10 819	2 499	13 670	16 169
Pomarkku	2 233	12 100	1 290	6 887	8 177
Pori	85 059	15 852	55 449	252 478	307 927

Pornainen	5 108	17 031	3 449	16 919	20 368
Porvoo	50 144	19 371	36 026	158 531	194 556
Posio	3 424	11 292	1 933	10 455	12 388
Pudasjärvi	8 187	10 865	4 539	24 807	29 346
Pukkila	1 988	14 948	1 253	6 377	7 631
Punkalaidun	3 003	11 839	1 728	9 246	10 974
Puolanka	2 735	11 429	1 551	8 368	9 919
Puumala	2 234	12 697	1 322	6 963	8 285
Pyhtää	5 340	16 605	3 548	17 555	21 103
Pyhäjoki	3 188	13 867	1 956	10 102	12 058
Pyhäjärvi	5 446	12 883	3 241	17 019	20 260
Pyhäntä	1 579	12 072	912	4 870	5 782
Pyhäranta	2 075	15 663	1 361	6 781	8 142
Pälkäne	6 627	13 928	4 075	21 018	25 093
Pöytyä	8 503	13 317	5 125	26 725	31 849
Raahe	25 010	15 525	16 162	79 254	95 416
Raasepori	28 077	16 072	18 498	88 870	107 368
Raisio	24 283	17 819	16 746	79 473	96 220
Rantasalmi	3 649	11 842	2 106	11 251	13 357
Ranua	4 023	10 791	2 216	12 157	14 374
Rauma	39 614	18 579	27 979	126 059	154 038
Rautalampi	3 288	12 109	1 901	10 145	12 046
Rautavaara	1 723	10 365	938	5 180	6 118
Rautjärvi	3 473	14 746	2 203	11 173	13 376
Reisjärvi	2 854	11 331	1 612	8 718	10 330
Riihimäki	29 160	17 332	19 864	93 503	113 367
Ristijärvi	1 345	12 637	792	4 183	4 975
Rovaniemi	62 231	15 896	40 430	186 429	226 859
Ruokolahti	5 245	15 866	3 436	17 127	20 563
Ruovesi	4 565	13 067	2 735	14 310	17 046
Rusko	6 137	17 743	4 213	20 456	24 669
Rääkkylä	2 268	10 012	1 231	6 811	8 042
Saarijärvi	9 690	12 319	5 686	30 096	35 783
Salla	3 653	12 051	2 121	11 294	13 415
Salo	53 546	15 231	34 295	160 317	194 612
Saltvik	1 839	16 558	0	4 529	4 529
Sastamala	25 062	13 757	15 319	77 352	92 671
Sauvo	3 047	15 248	1 938	9 815	11 753
Savitaipale	3 534	12 907	2 115	11 072	13 187
Savonlinna	35 242	14 440	22 034	106 848	128 883
Savukoski	1 044	12 369	612	3 241	3 853
Seinäjoki	62 052	16 065	40 477	186 297	226 774
Sievi	5 069	10 986	2 825	15 394	18 219
Siikainen	1 494	10 494	821	4 511	5 332
Siikajoki	5 366	12 480	3 160	16 693	19 853
Siikalatva	5 583	11 396	3 164	17 079	20 243

Siilinjärvi	21 768	16 411	14 414	70 774	85 188
Simo	3 170	14 961	2 027	10 237	12 264
Sipoo	19 922	21 444	14 938	68 530	83 469
Siuntio	6 178	19 774	4 499	21 051	25 551
Sodankylä	8 653	15 302	5 576	28 041	33 617
Soini	2 186	10 332	1 193	6 579	7 771
Somero	9 027	13 544	5 482	28 468	33 950
Sonkajärvi	4 199	11 487	2 389	12 867	15 257
Sotkamo	10 471	14 598	6 571	33 518	40 088
Sottunga	96	21 101	0	251	251
Sulkava	2 661	11 526	1 519	8 166	9 685
Sund	1 006	16 511	0	2 493	2 493
Suomussalmi	8 187	12 426	4 812	25 446	30 258
Suonenjoki	7 312	12 853	4 346	22 840	27 186
Sysmä	3 953	11 776	2 275	12 174	14 449
Säkylä	6 988	16 284	4 633	22 949	27 583
Taipalsaari	4 832	16 884	3 237	15 947	19 184
Taivalkoski	4 133	11 567	2 356	12 674	15 030
Taivassalo	1 622	14 495	1 015	5 186	6 202
Tammela	6 241	14 894	3 955	20 068	24 024
Tampere	228 274	17 304	154 012	676 827	830 839
Tervo	1 611	10 959	893	4 880	5 773
Tervola	3 099	13 319	1 887	9 786	11 673
Teuva	5 363	12 425	3 157	16 681	19 838
Tohmajärvi	4 653	11 684	2 666	14 300	16 966
Toholampi	3 232	11 732	1 859	9 951	11 810
Toivakka	2 432	13 291	1 460	7 630	9 090
Tornio	22 117	15 734	14 368	71 138	85 505
Turku	187 604	16 549	124 111	551 964	676 075
Tuusniemi	2 643	11 439	1 507	8 107	9 614
Tuusula	38 588	21 244	29 157	126 263	155 420
Tyrnävä	6 750	12 069	3 900	20 822	24 722
Ulvila	13 312	16 012	8 718	43 464	52 182
Urkala	4 858	12 629	2 871	15 135	18 005
Utajärvi	2 824	11 590	1 609	8 659	10 268
Utsjoki	1 241	14 289	772	3 957	4 728
Uurainen	3 717	12 544	2 164	11 505	13 669
Uusikaarlepyy	7 516	13 681	4 583	23 746	28 329
Uusikaupunki	15 404	16 506	10 258	50 691	60 948
Vaala	3 040	12 139	1 764	9 396	11 160
Vaasa	67 620	17 051	45 602	205 825	251 427
Valkeakoski	21 346	16 787	14 280	69 888	84 169
Valtimo	2 245	10 990	1 263	6 846	8 109
Vantaa	219 341	19 785	157 888	667 664	825 552
Varkaus	21 468	15 536	13 889	69 140	83 029
Vehmaa	2 277	13 669	1 384	7 183	8 567

Vesanto	2 148	10 588	1 184	6 493	7 677
Vesilahti	4 462	15 456	2 877	14 464	17 341
Veteli	3 259	12 748	1 932	10 169	12 101
Vieremä	3 721	12 044	2 151	11 481	13 632
Vihti	28 967	19 092	20 682	94 567	115 249
Viitasaari	6 607	12 268	3 848	20 452	24 299
Vimpeli	3 025	13 431	1 837	9 540	11 377
Virolahti	3 267	12 787	1 949	10 221	12 170
Virrat	6 917	12 565	4 075	21 520	25 595
Vårdö	439	14 603	0	1 054	1 054
Vöyri	6 684	13 635	4 066	21 096	25 162
Ylitornio	4 200	12 772	2 501	13 131	15 632
Ylivieska	15 199	14 110	9 325	48 156	57 481
Ylöjärvi	32 799	16 670	21 853	103 114	124 967
Ypäjä	2 382	13 480	1 447	7 512	8 959
Ähtäri	5 985	13 321	3 618	18 837	22 455
Äänekoski	19 374	14 894	12 323	62 402	74 725

Liite 3

Suomen Kuntaliiton maksullisten palvelujen laskutusperusteet vuonna 2018

1 Kuntaliiton palvelujen maksullisuus

Kuntaliiton hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaan liiton palvelutoiminta ja sen maksullisuus määritellään seuraavasti:

1.1 Jäsenmaksuperusteiset palvelut

- Kuntien ja kuntayhtymien edunvalvonta
- yhteiset kehittämistehtävät ja tutkimus
- asiantuntijapalvelu puhelimesta ja sähköpostitse (ensimmäinen tunti)
- tiedonvälitys (mm. yleiskirjeet, tiedotteet, soveltamisohjeet, perustilastot, www-palvelu).

1.2 Maksulliset palvelut

- Kirjalliset lausunnot, myös suurempitoiset vastaukset sähköposteina tullessiin kyselyihin. Vastauksen laskutuksesta on ensin ilmoitettava kyselijälle
- vaativampi lainopillinen neuvonta ja toimeksiannot
- neuvottelut ja asiantuntijana kuuleminen
- koulutus
- julkaisut
- lisäkappaleet kuntatiedotteista.

2 Maksullisten palvelujen laskutusperusteet

2.1 Asiantuntijapalvelu

Kunnalle ja kunnan edustajalle sekä Kuntaliiton palvelusopimusperusteisille yhteistyökumppaneille tavanomaisen vastausajan puitteissa kirjallisesta tai sähköpostitse annetusta lausunnosta laskutetaan käytetyn työajan perusteella ensimmäisen tunnin ylittävältä alkavalta työtunnilta.

Ohjeellinen laskutusperuste on 150 euroa/tunti + alv. Kuntaliiton jäsenmaksuun ja palvelusopimukseen sisältyy ensimmäinen tunti asiantuntijapalvelua ja toiselta alkavalta tunnilta veloitetaan ohjeellinen tuntihinta. Muilta kuntataustaisilta toimijoilta veloitetaan kaksinkertainen hinta ja muilta organisaatioilta veloitetaan minimissään kaksinkertainen hinta.

Kiireellisistä lausunnoista, joissa vastausaika on asiakkaan toiveesta 1–3 päivää, laskutetaan kaksinkertainen hinta. Mikäli lausunto vaatii erittäin laajaa selvitystä, laskutusperusteesta sovitaan erikseen.

Neuvottelu- ja kuulemistehtävistä laskutetaan sopimuksen mukaan. Laskutus perustuu käytettyyn työaikaan ja aiheutuneisiin matka- ym. kustannuksiin. Samoja perusteita sovelletaan myös videoneuvotteluihin.

Asiantuntijan ohjeellinen puheenvuoro- tai luentopalkkio sekä neuvottelu- ja kuulemispalkkio on 150 euroa/h + alv. Laskutus perustuu käytettyyn valmistelu- ja toteutustyöaikaan ja aiheutuneisiin matkakuluihin. Mahdolliset matkatoimistojen ym. muut toimeksiannon hoitamisesta aiheutuvat laskut ohjataan suoraan toimeksiantajalle, jolloin vältetään tarpeeton läpilaskutus. Useita luennoitsijoita vaativien tilaisuuksien veloitukset sovitaan erikseen.

2.2 Julkaisut

Julkaisukohtaisen hinnoittelun mukaisesti (keskihinta on noin 20 € + toimitusmaksut).

2.3 Kunnia- ja ansiomerkit

Kunnia- ja ansiomerkkien myyntihinnat 2018 ovat seuraavat

Kultainen kunniamerkki	817 euroa
Hopeinen kunniamerkki	210 euroa
Kultainen ansiomerkki (40 v.)	159 euroa
Kultainen ansiomerkki (30 v.)	141 euroa
Hopeinen ansiomerkki (20 v.)	120 euroa
Pronssinen ansiomerkki (10 v.)	93 euroa
Erikoisansiomerkki	116 euroa

Liite 4 Suomen Kuntaliitto ry:n sijoituspolitiikka (luonnos)

YLEISTÄ

Suomen Kuntaliitto ry (Kuntaliitto) on kuntien ja kunta-alan yhteinen, kaksikielinen edunvalvonta-, palvelu- ja kehittämisorganisaatio. Kuntaliitto perustettiin vuonna 1993, jolloin Suomen Kaupunkiliitto, Suomen Kunnallisliitto, Finlands svenska kommunförbund, Sairaaliitto, Suomen ammatillisten oppilaitosten liitto, Suomen maakuntien liitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos yhdistyivät yleishyödylliseksi yhdistykseksi. Toiminnassa ovat mukana mm. myös sairaanhoitopiirit, muut kuntayhtymät sekä maakuntaliitot.

Tämän sijoituspolitiikan tarkoituksena on Kuntaliiton omaan lukuunsa harjoittamassa sijoitustoiminnassa noudatettavien periaatteiden kirjaaminen ja vahvistaminen. Sijoituspolitiikassa käsitellään ainoastaan Kuntaliiton arvopaperisijoituksista koostuvan sijoitussalkun sijoituksia. Konserniin kuuluvien yhtiöiden hallinnointia käsitellään muissa ohjeissa.

OMAISUUDEN ROOLI KUNTALIITOSSA

Sijoituspolitiikassa käsiteltävä sijoitussalkku on markkina-arvoltaan 65,2 miljoonaa euroa (31.8.2017).

Kuntaliiton sijoitussalkun tuottoa ja pääomaa on yhdessä konserniyhtiöistä saatavien osinkojen kanssa käytetty kattamaan Kuntaliiton operatiivisen toiminnan tappiota. Myös jatkossa on tarpeen kattaa operatiivisen toiminnan tappioita, koska jäsenmaksut ja muut tulot eivät riitä lähivuosiinakaan kattamaan operatiivisen toiminnan kuluja.

Toiminnan rahoittamisen lisäksi sijoitussalkun pääomaa ja tuottoja voidaan käyttää esimerkiksi strategisten sijoitusten kasvattamiseen/rahoittamiseen sekä kuntakentän kannalta muuhun merkittävään yritystoimintaan tarpeen mukaan Kuntaliiton hallituksen näin päättäessä.

SIOJITUSSALKUN TUOTTOTAVOITE JA SIOJITUSHORISONTTI

Kuntaliiton sijoitussalkun salkunhoidon tavoitteena on tavanomaisessa tilanteessa operatiivisen toiminnan rahoittamiseen tarvittavien varojen tuottaminen sekä salkun reaaliarvon säilyttäminen.

Kuntaliiton operatiivisen toiminnan rahoittamiseen arvioidaan tarvittavan sijoitussalkusta vuosittain noin 1,5 miljoonaa euroa. Operatiivisen toiminnan rahoittamiseen voidaan käyttää tarvittaessa myös sijoitussalkun pääomaa.

Salkun pitkän aikavälin keskimääräiseksi reaaliuottotavoitteeksi asetetaan 2,5 % vuodessa.

RISKIT

Tuottotavoite, joka tähtää inflaation ylittävään tuottoon edellyttää, että sijoitussalkussa on myös osakesijoituksia. Tällöin on todennäköistä, että sijoitussalkun arvo myös laskee joillakin aikajaksoilla.

Sijoitusomaisuuden arvonekehitykseen liittyy riskiä sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä riski liittyy erityisesti omaisuuden arvon laskuun, joka voi seurata esimerkiksi osakekurssien laskusta. Pidemmällä aikavälillä riski liittyy siihen, että sijoitussalkulla ei saavuteta riittävää tuottoa kattamaan varainkäyttöä ja inflaatiota.

Kuntaliiton sijoitustoiminnan pääasiallisena tavoitteena on tuottotavoitteen mukaisen tuoton saavuttaminen pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä hyväksytään suurikin salkun arvon vaihtelu paremman pitkän aikavälin tuoton saavuttamiseksi. Suurien markkinamuutosten toteutuessa on tärkeää pysyä vahvistetun sijoituspolitiikan mukaisessa toiminnassa, jotta pitkänaikavälin tavoitteet saavutetaan mahdollisimman todennäköisesti.

RISKIT: Hajautus

Riskin vähentämiseksi pyritään hajauttamaan sijoitukset tehokkaasti eri varallisuusluokkiin (esimerkiksi osakkeet ja korkosijoitukset), maantieteellisesti ja varallisuusluokkien sisällä.

RISKIT: Neutraali allokaatio, maksimi ja minimirajat

Eri varallisuusluokilla (kuten osakkeet ja korkosijoitukset) on erilaisia tuotto- ja riskiominaisuuksia. Sijoitussalkun neutraali allokaatio kuvaa salkun varallisuusluokkien jakaumaa, joka pitkällä aikavälillä odotetaan toteuttavan sijoitustoiminnalle asetetut tavoitteet tuoton ja riskin suhteen.

Sijoitussalkun pitkän aikavälin tuotto selittyy valtaosin tämän neutraalin allokaation perusteella. Neutraali allokaatio on normaalisti pitkäaikainen ja sitä tarkistetaan lähinnä tehtäessä perustavanlaatuisia muutoksia tavoitteisiin kuten esimerkiksi varainkäyttöstrategian muuttuessa.

Seuraavassa taulukossa on Kuntaliiton sijoitussalkun neutraali allokaatio:

	Neutraali- osuus	Minimi- osuus	Maksimi- osuus
Rahamarkkinat	0,0 %	0,0 %	25,0 %
Valtionlainat	15,0 %	5,0 %	25,0 %
Korkean luottoluokituksen yrityslainat (Investm. Grade)	15,0 %	5,0 %	25,0 %
Matalamman luottoluokituksen yrityslainat (High Yield)	10,0 %	0,0 %	15,0 %
Kehittyvien maiden lainat (Emerging Markets Debt)	10,0 %	0,0 %	15,0 %
Korkosijoitukset yhteensä	50,0 %	15,0 %	50,0 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osakkeet, Suomi	10,0 %	5,0 %	20,0 %
Osakkeet, Eurooppa	15,0 %	5,0 %	20,0 %
Osakkeet, Yhdysvallat	15,0 %	5,0 %	25,0 %
Osakkeet, Japani ja kehittynyt Aasia	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Osakkeet, Kehittyvät maat	10,0 %	0,0 %	20,0 %
Osakkeet yhteensä	50,0 %	35,0 %	60,0 %
Kaikki yhteensä	100,0 %		

Allokaatiota on tarkasteltu simulaatiolaskelmien avulla, joiden mukaan salkun nimellinen vuosituotto-odotus seuraavan 10 vuoden aikana on keskimäärin 4,8 % vuodessa. Laskelmissa käytetty pitkän aikavälin inflaatio-odotus on 2,0 % vuodessa, joten tuotto-odotus täyttää Kuntaliiton tuottovaatimuksen. Salkun riskiä yhden vuoden tähtäimellä kuvaava VAR-luku on 20,3 %. Tämä tarkoittaa, että 95 % todennäköisyydellä salkun tappio ei ole 20,3 % suurempi yhden vuoden aikana.

Tilanteissa, joissa sijoituksia hoitamaan valittu varainhoitaja arvioi jonkin varallisuusluokan tuottonäkymien poikkeavan tavanomaisesta, voi varainhoitaja poiketa neutraalista allokaatiosta määriteltujen minimi- ja maksimirajojen puitteissa näkemyksensä mukaisesti.

Kuntaliiton sijoituksilta edellytetään hyvää likviditeettiä, koska varojen halutaan olevan tarvittaessa nopeasti käytettävissä. Mikäli sijoitussalkusta joudutaan realisoimaan varoja, on salkun koostumus voitava tarvittaessa muokata uudelleen. Vaihtoehtoisin sijoituksiin tehtävät sijoitukset ovat usein epälikvidimpiä kuin osake- ja korkosijoituksiin tehtävät sijoitukset, minkä vuoksi Kuntaliiton sijoitussalkun sijoituksia ei tehdä vaihtoehtoisin sijoituksiin.¹

¹ Vaihtoehtoisilla sijoituksilla tarkoitetaan muita kuin tavanomaisia osake- ja korkosijoituksia, kuten esimerkiksi raaka-aineisiin, kiinteistöihin, pääomarahastoihin tai hedge-rahastoihin tehtäviä sijoituksia.

RISKIT: Liikkeeseenlaskijakohtaiset rajat

Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereihin voidaan sijoittaa enintään 10 % pääomasta. Painoltaan yli 5 %:n sijoituksia voi olla enintään 40 % pääomasta. Näitä rajoja ei sovelleta rahastosijoituksiin.

RISKIT: Likviditeetti

Sijoitussalkun sijoitusten valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota jälkimarkkinakelpoisuuteen ja rahaksi muutettavuuteen. Varainhoitajille ulkoistetuissa salkuissa sijoituksia tehdään pääasiallisesti vain säänneltyihin eurooppalaisiin UCITS-direktiivin (EU-maissa sijoitusrahastoja sääntelevä ns. sijoitusrahastodirektiivi) mukaisiin rahastoihin. Mahdollisista poikkeuksista on sovittava varainhoitosopimuksissa, jotka Kuntaliiton hallitus hyväksyy.

RISKIT: Valuuttamääräiset sijoituskohteet

Korkosijoituksien osalta valuuttakurssien muutosten vaikutus sijoituksen euromääräiseen kokonaistuottoon voi olla oleellinen. Kuntaliiton varoja ei pääsääntöisesti sijoiteta valuuttariskiä sisältäviin korkoinstrumentteihin tai talletuksiin. Kehittyvien markkinoiden lainoihin tehtävät rahastosijoitukset voivat kuitenkin sisältää avointa valuuttariskiä.

RISKIT - Johdannaiset

Suoria sijoituksia johdannaisiin ei tehdä.

RISKIT: Tavoitteet ja rajoitteet yhteistyökumppaneiden osalta

Sijoituksia tehdään yksinomaan viranomaisten valvonnassa olevien vakiintuneiden ja hyvämaineisten pankkien, varainhoitoyhtiöiden ja rahastoyhtiöiden kautta tai välityksellä.

RISKIT: Rahastotyytit ja sijoituskohteiden kulurakenne

Kuntaliiton varoja voidaan varainhoitajien toimesta sijoittaa pääasiallisesti vain säänneltyihin eurooppalaisiin UCITS-direktiivin (EU-maissa sijoitusrahastoja sääntelevä ns. sijoitusrahastodirektiivi) mukaisiin rahastoihin. Mahdollisista poikkeuksista on sovittava varainhoitosopimuksessa, jonka Kuntaliiton hallitus hyväksyy.

Kuntaliiton varoja voidaan sijoittaa vain sellaisiin sijoituskohteisiin, joilla on selkeä ja läpinäkyvä kulurakenne.

Käytettävät rahastot voivat olla joko aktiivisia tai passiivisia. Aktiivisen sijoittamisen korkeammille palkkioille on oltava perusteet esimerkiksi passiivista sijoittamista korkeamman tuotto-odotuksen muodossa tai siksi, että jollekin markkinalle ei ole saatavissa soveltuvaa passiivista rahastoa. Aktiivisen sijoittamisen hyötyjen toteutumista on seurattava.

SIOJITUSTOIMINNAN VASTUULLISUUS

Sijoitustoiminnan vastuullisuudella tarkoitetaan sijoitusten ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintoon (ESG) liittyvien riskien arviointia ja huomioon ottamista sijoituspäätöksiä tehtäessä sekä sijoitustoimintaa seurattaessa ja arvioitaessa. Kuntaliitto ottaa kaikessa sijoitustoiminnassaan huomioon vastuullisuusnäkökohdat mahdollisuuksien ja käytettävissä olevien resurssien mukaan. Kuntaliitto edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaista toimintaa Kuntaliiton varojen hoidossa.

Suurin osa Kuntaliiton sijoituksista hoidetaan ulkoistetusti omaisuudenhoitajien toimesta, joten vaikuttaminen tapahtuu ennen kaikkea varainhoitajien valinnan ja varainhoitajille annettavan ohjeistuksen kautta välillisesti. Varainhoitajien osalta arvioidaan erityisesti sitä, että varainhoitaja ottaa sijoitusten vastuullisuuden huomioon osana sijoituksiin liittyvää päätöksentekoa.

SIJOITUSTOIMINNAN VASTUULLISUUS: YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Kuntaliitto edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden (liite 1) toteutumista varainhoitotoimialalla. Kuntaliitto edellyttää valittavilta varainhoitajilta, että ne ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja varainhoitajilla on vastuullista sijoittamista käsittelevä kirjallinen ohjeistus. Varainhoitajien valintaprosessissa arvioidaan varainhoitajan vastuullista sijoittamista koskeva ohjeistus ja toimintaperiaatteet sekä varainhoitajan raportointi sijoitusten vastuullisuuden osalta.

SIJOITUSTOIMINNAN VASTUULLISUUS: Toimenpiteet eri varallisuusluokissa

Vaikuttamisen mahdollisuudet ja keinot vaihtelevat riippuen käytettävistä varallisuusluokista (esimerkiksi korkosijoitukset ja osakesijoitukset) ja varallisuuden hoidon järjestämistavasta (esimerkiksi suorat sijoitukset tai rahastosijoitukset). Seuraavassa on käsitelty toimenpiteitä eri ryhmissä.

Suorat sijoitukset

Suorilla sijoituksella tarkoitetaan sijoituskohteita, joissa Kuntaliitto itse omistaa sijoituskohteen. Perustelusta syystä suoria sijoituksia voi olla varainhoitajien hoitamisessa sijoitusvarallisuuden osissa, mikäli näin on sovittu varainhoitajan ja Kuntaliiton välisessä omaisuudenhoitosopimuksessa. Suorissa sijoituksissa on otettava huomioon vastuullisen sijoittamisen näkökohdat aina osana päätöksentekoa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita noudattaen.

Rahastosijoitukset ja omaisuudenhoito

Rahastosijoituksissa Kuntaliitto omistaa sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia, eikä suoraan niitä kohteita, joihin rahasto on sijoittanut. Sijoitusrahaston varainhoitaja päättää rahaston sääntöjen puitteissa rahaston sijoituskohteista. Rahastosijoituksissa Kuntaliitto ei voi vaikuttaa yksittäisiin sijoituspäätöksiin tai -kohteisiin. Sama tilanne on täyden valtakirjan varainhoidossa, jossa varainhoitaja tekee sijoituspäätökset omaisuudenhoitosopimuksessa sovituihin puitteisiin.

Kuntaliiton sijoituksista pääosa sijoitetaan rahastojen ja täyden valtakirjan varainhoidon kautta, jolloin valitut varainhoitajat päättävät varojen sijoittamisesta omaisuudenhoitosopimuksen mukaisesti. Kuntaliitolla ei tällöin ole päätösvaltaa rahastojen yksittäisiin sijoituskohteisiin.

Koska omaisuudenhoidossa ja rahastosijoituksissa Kuntaliitto ulkoistaa sijoituskohteiden valinnan, tapahtuu sijoitustoiminnan vastuullisuuteen vaikuttaminen näiltä osin erityisesti: i) valitsemalla varainhoitajia, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja jotka ovat integroineet vastuullisen sijoittamisen menettelyt osaksi omia sijoitusprosessejaan sekä ii) seuraamalla varainhoitajien sijoitustoimintaa raportoinnin kautta. Ensisijaisesti esille nousevia kysymyksiä käsitellään keskusteluissa varainhoitajan kanssa.

SIJOITUSTOIMINNAN VASTUULLISUUS: Vastuullisen sijoittamisen kehittäminen

Vastuullisen sijoittamisen käytännöt ovat sijoitustoimialalla suhteellisen uusia ja niiden oletetaan kehittyvän edelleen tulevinä vuosina. Osana vuosittaista sijoituspolitiikan arviointia Kuntaliiton sijoitustoiminnan vastuullisuuteen kiinnitetään huomiota ja menettelytapoja pyritään kehittämään seuraamalla alan kehitystä ja toimimalla tarvittaessa yhteistyössä vastuullista sijoittamista edistävien järjestöjen, varainhoitajien ja muiden osapuolien kanssa.

PÄÄTÖKSENTEKO JA SEURANTA

Kuntaliiton hallitus hyväksyy vuosittain sijoituspolitiikan talousarvion osana.

PÄÄTÖKSENTEKO JA SEURANTA: Sijoituspäätökset, varainhoitajien/rahastojen käyttö

Kuntaliiton sijoitussalkun varainhoito toteutetaan ammattimaisia varainhoitopalveluja tarjoavien yhteistyökumppaneiden kautta. Varainhoitajat tekevät sijoituspäätöksiä itsenäisesti omaisuudenhoitosopimuksessa sovitulla tavalla. Varainhoitajien kanssa solmittavat omaisuudenhoitosopimukset hyväksyy Kuntaliiton hallitus. Varainhoitajien on noudatettava toiminnassaan Kuntaliiton sijoituspolitiikkaa. Varainhoitajien kilpailutus toteutetaan vähintään 5 vuoden välein.

Vastapuoli- ja varainhoitajariskin hajauttamiseksi käytetään vähintään kahta varainhoitoyhteistyökumppania.

Sijoituspäätöksiä kirjanpidollisten vaikutusten paremman ennakoitavuuden, hallinnollisen työn minimoimisen ja jatkuvan tehokkaan riskihajautuksen varmistamiseksi sijoitukset pyritään pääsääntöisesti tekemään rahastojen kautta.

PÄÄTÖKSENTEKO JA SEURANTA: Raportointi

Kuntaliiton hallitus saa säännöllisesti raportin, joka sisältää soveltuvin osin seuraavat tiedot sijoitussalkun sijoituksista ja kehityksestä:

- a. pääoman kehitys
- b. eri ajanjaksojen tuottokehitys
- c. tuottokehitys suhteessa neutraaliallokaatiota kuvaavaan vertailuindeksiin
- d. riskikehitys
- e. keskeisten salkun osien (varallisuusluokittain) tuotot ja riskit
- f. vallitseva allokatio suhteessa neutraaliallokaatioon ja riskirajoihin
- g. maantieteellinen jakauma
- h. suurimmat yksittäiset sijoitukset ja niiden %-osuus salkusta
- i. varainhoitajien salkunhoitajien menestyksellisyys

PÄÄTÖKSENTEKO JA SEURANTA: Päätösvaltuudet

Seuraavassa taulukossa on määritelty Kuntaliiton sijoitustoimintaan osallistuvien päätösvaltuudet.

Kuntaliiton sijoitustoiminnan vastuut ja päätösvaltuudet	
Hallitus	- Hyväksyy sijoituspolitiikan - Hyväksyy varainhoitajien kanssa tehtävät sopimukset - Sijoitustoiminnasta raportoidaan hallitukselle säännöllisesti
Kuntaliiton talous- ja hallintojohtaja	- Valmistelee Kuntaliiton hallitukselle ehdotuksen sijoituspolitiikasta ja huolehtii sen ajanmukaisuudesta - Vastaa varainhoitajien kilpailutuksesta ja tekee Kuntaliiton hallitukselle esitykset varainhoitajien valinnasta - Seuraa sijoitustoiminnan ja siihen liittyvien riskien raportteja - Raportoi tarvittaessa Kuntaliiton hallitukselle Kuntaliiton sijoituksia koskevista olennaisista asioista - Päättää vaihtoehtoisista sijoituksista sijoituspolitiikan mukaisesti - Päättää sijoitussuunnitelman puitteissa Kuntaliiton toimintaan tarvittavien varojen realisoinnista - Pitää yhteyttä varainhoitajiin ja muihin yhteistyökumppaneihin - Esittelee sijoitustoimintaan liittyvät asiat hallituksen kokouksessa
Varainhoitajat	- Kuntaliitolle valitaan vähintään kaksi varainhoitajaa, jotka hoitavat Kuntaliiton varallisuutta omaisuudenhoitosopimuksessa määritellyllä tavalla
Raportoinnin tuottaja	- Laatii sijoitustoiminnan tuotto- ja riskiraportit yhdistäen omaisuudenhoitajilta saatavat tiedot - Hankitaan ulkoistettuna palveluna
Analyysin tuottaja	- Huolehtii varainhoitajien ja sijoitustuotteiden analysoinnista ja laatii toimenpideehdotuksia analyysin perusteella - Hankitaan ulkoistettuna palveluna tai Kuntaliitto-konsernin asiantuntijalta

Liite 1 - YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet²

YK:n vastuullisen sijoittamisen (ESG) periaatteet allekirjoittava varainhoitaja sitoutuu seuraaviin kohtiin:

1. Liittämään ESG-asiat osaksi sijoitusprosesseja

Mahdollisia toimia: Varainhoitajan tulisi mainita ESG-asiat sijoituspolitiikassaan ja tukea ESG-työkalujen, analyysien ja tilastojen kehittämistä. Salkunhoitajien kykyä sisällyttää ESG-asioita toimintaansa arvioidaan säännöllisin väliajoin. Lisäksi voidaan kannustaa akateemista ja muuta alaan liittyvää tutkimusta sekä tukea ESG-koulutusta sijoitusammattilaisille.

2. Toimimaan aktiivisena omistajana ja sisällyttämään ESG-asiat omistajakäytäntöihinsä

Mahdollisia toimia: Varainhoitajan tulisi kehittää aktiivista ja julkista omistajapolitiikkaa ja käyttää mahdollista äänioikeuttaan yhtiökokouksissa. Tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu yhtiöiden kanssa, jonka lisäksi voidaan osallistua standardien, valvonnan ja periaatteiden kehittämiseen. Yhtiökokouksissa voidaan tehdä esityksiä / kannustaa osallistumaan ESG-vaikuttamisprojekteihin ja raporttoimaan niistä. Myös yhteiset vaikuttamisaloitteet ovat hyvä väylä aktiiviseen omistajuuteen.

3. Edistämään sijoituskohteidensa asianmukaista ESG-raportointia

Mahdollisia toimia: Varainhoitajat voivat pyytää yrityksiltä standardimuotoista raportointia ESG-asioista (kuten Global Reporting Initiative) sekä ESG-asioiden sisällyttämistä vuosikertomuksiin. Lisäksi yrityksiltä kannattaa pyytää tietoja asiaankuuluvien normien, standardien ja kansainvälisten aloitteiden käytöstä tai käyttöönotosta sekä olla mukana tukemassa sellaisia osakkeenomistajien yhtiökokousesityksiä, jotka edistävät ESG-asioiden julkaisemista.

4. Edistämään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden käyttöönottoa sijoitustoimialalla

Mahdollisia toimia: Varainhoitajien kannattaa sisällyttää ESG-asioihin liittyviä vaatimuksia palvelutuotajien/alihankkijoiden valintakriteeristöön.

ESG:hen liittyviä odotuksia kannattaa kommunikoida sijoituspalvelujen tarjoajille (esim. kolmansien osapuolien käytettävien rahastojen) aktiivisesti ja olla yhteydessä myös niihin palvelutuottajiin, jotka eivät täytä asetettuja ESG-vaatimuksia. Sijoitustoimialalla voidaan tukea erityisesti vertailutyökalujen kehittämistä sekä valvonta- tai politiikkamuutoksia, joiden tarkoituksena on lisätä ohjeiden käyttöä.

5. Edistämään vastuullista sijoittamista yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa

Mahdollisia toimia: Varainhoitajat voivat osallistua erilaisiin verkostoihin työkalujen ja resurssien yhdistämiseksi. Yhteistyössä kannattaa nostaa esille uudet, nousevat teemat sekä kehittää ja tukea yhteisöllisiä aloitteita.

6. Raportoimaan toimistaan ja vastuullisen sijoittamisen edistymisestä

Mahdollisia toimia: Varainhoitajien on suotavaa kertoa avoimesti siitä, miten ESG-asiat on sisällytetty sijoitustoimintaan sekä julkaista aktiivisen omistajapolitiikan käytäntöjään ja palveluntarjoajille/alihankkijoille asetettuja vaatimuksia. Myös edistyksistä ja saavutuksista on hyvä raportoida säännöllisin väliajoin.

² Lähde: Finsif - Finland's Sustainable Investment Forum ry

Suomen Kuntaliiton sijoituspolitiikan analyysi

■ Taustaoletukset

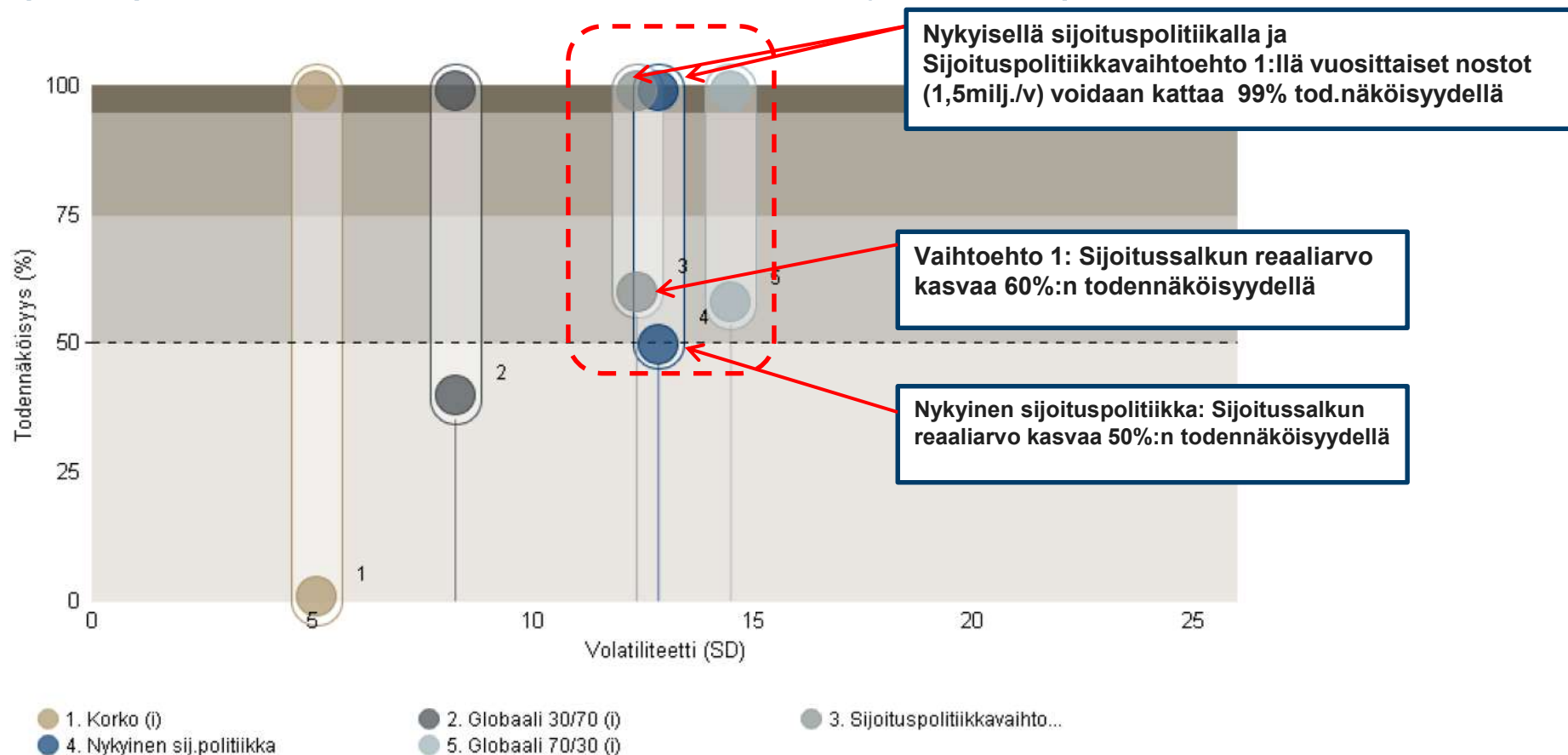
- **Pääoma lähtötilanteessa 65 miljoonaa euroa**
- **Vuosittainen pääomannosto: 1,5 miljoonaa euroa / vuosi**
- Ei verotusta
- **Inflaatio(riski) huomioitu, luvut nykyrahassa jotta voidaan arvioida reaaliarvon kasvua/säilymistä***
- Pitkän aikavälin sijoituspolitiikan analyysi - tarkasteluperiodi 10 vuotta (11/2017-11/2027)
- Analyysissä tarkastellaan myös lyhyen aikavälin tuotto-odotusta ja riskejä (12kk riskiluvut)
- Salkut rebalansoidaan vuosittain (jotta omaisuusluokkien painot pysyvät sijoituspolitiikan mukaisina)
- **Tarkastelussa asetettu tavoiteeksi liiton varallisuuden reaaliarvon säilyminen riittävällä todennäköisyydellä pitkällä aikavälillä sekä vuosittaisen pääomannoston varmistaminen vuosittain**
- **Tarkastelussa analysoidaan nykyisen sijoituspolitiikan lisäksi esimerkinomaisia sijoituspolitiikkoja sekä esitetään ehdotus uudeksi sijoituspolitiikaksi**

* = Pitkän aikavälin inflaatio-odotus 2% p.a., lyhyen aikavälin 0,4% p.a., ks.tarkemmin liite.

Sijoituspolitiikkavaihtoehtojen kuvaukset

Todennäköisyys tavoitteiden saavuttamiseen (reaaliarvon säilyminen + vuosittainen kassavirta) eri sijoituspolitiikoilla, horisontti 10 vuotta (2027), pääomannosto vuosittain 1,5 milj.euroa/v.)

15v horisontti: Odotettu kumulat.arvonkehitys vuonna 2027 ja 95% luottamusväli (nykyrahassa, huomioiden inflaatio ja pääomanostot 1,5 milj.euroa/vuosi)

Salkku/Tavoite	Hyvä markkina	Odotettu markkina	Huono markkina	Toden- näköisyys saavuttaa tavoitteet	Sijoitushorisontin aikaiset tavoitteet saavutetaan (väh. 95% todennäköisyys)
Korko (i)	€ 59 667 950	€ 52 106 760	€ 44 861 310		
Capital growth				1%	
Toiminnan rahoitus				99%	marraskuuta
Globaali 30/70 (i)	€ 85 469 290	€ 61 646 270	€ 43 205 970		
Capital growth				40%	
Toiminnan rahoitus				99%	marraskuuta
Sijoituspolitiikkavaihtoehto 1	€ 118 529 960	€ 70 634 770	€ 40 947 700		
Capital growth				60%	
Toiminnan rahoitus				99%	marraskuuta
Nykyinen sij. politiikka	€ 121 729 950	€ 65 248 610	€ 34 131 010		
Capital growth				50%	
Toiminnan rahoitus				99%	marraskuuta
Globaali 70/30 (i)	€ 139 077 430	€ 71 406 770	€ 35 039 870		
Capital growth				58%	
Toiminnan rahoitus				99%	marraskuuta

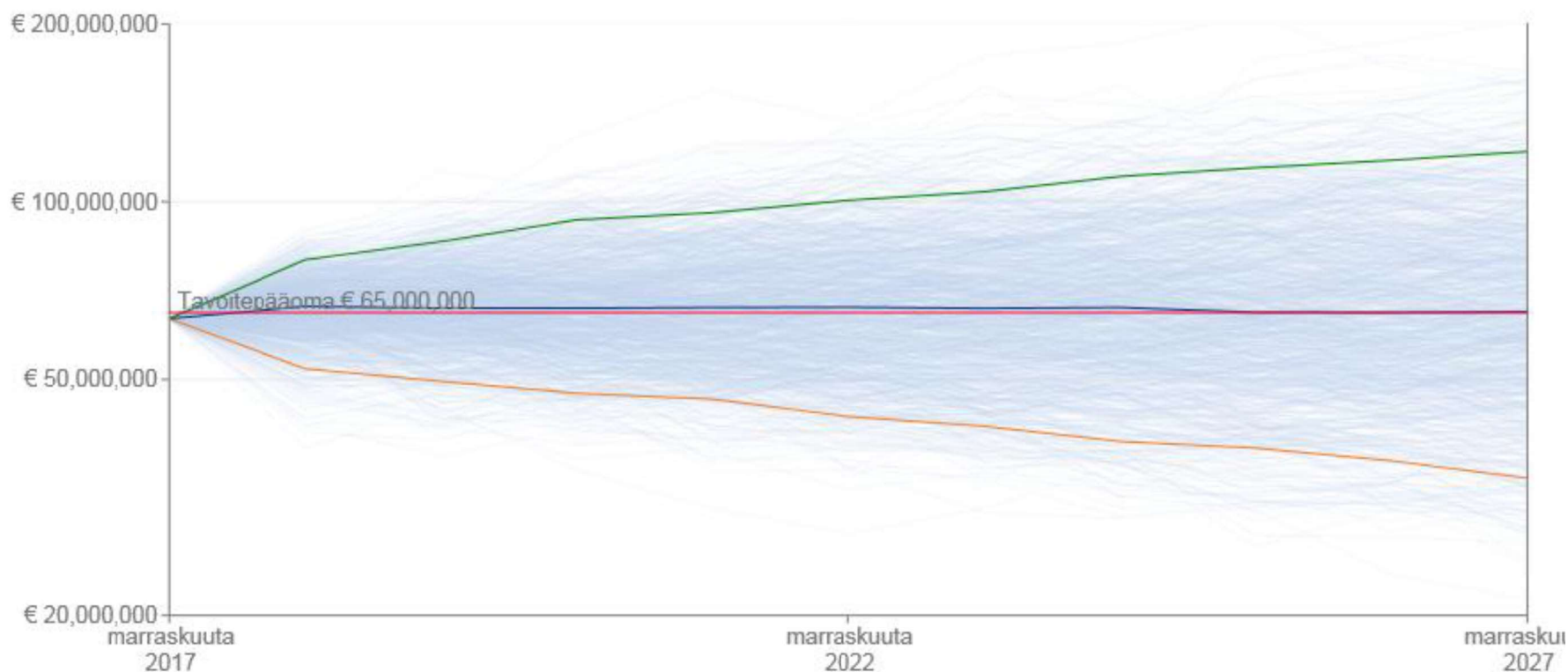
Sij.politiikkavaihtoehto 1:n arvioitu pitkän aikavälin keskim. vuosituotto-odotus on **+ 4,8%p.a.**

Nykyisen sijoituspolitiikan arvioitu pitkän aikavälin keskim. vuosituotto-odotus on **+ 4,1%p.a.**

Nykyinen sij.politiikka 2017-2027 / 10v.: keskim. arvonkehitys ja 95% luottamus- väli (log)

Salkun pitkän aikavälin keskim.
vuosituotto-odotus on **+ 4,1%p.a.**

- The light blue lines each display one possible scenario for the development of your wealth.
- The green line shows the development in case of a "good market". We define a "good market" as a very positive development of the economy. And there is a 5% probability that the value in the target year is even higher.
- The dark blue line shows the development in case of an "expected market". We define an "expected market" as an expected development of the economy.
- The orange line shows the development in case of a "poor market". We define a "poor market" as a poor development of the economy. And there exists a 5% probability that the value in the target year is even lower.
- The red horizontal line represents the target capital as you have indicated.

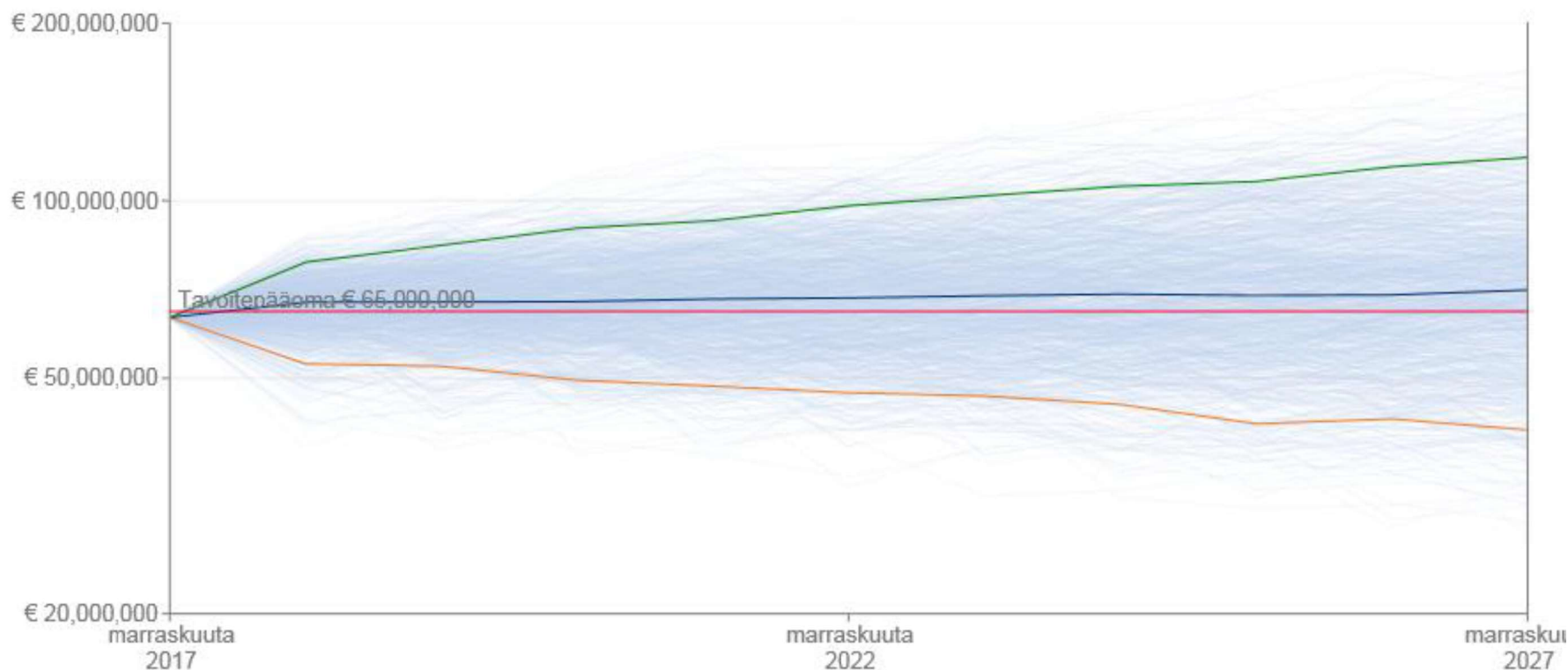

Sij.pol.vaihtoehto 1

2017-2027 / 10v.: keskim. arvonkehitys ja 95% luottamus- väli (log)

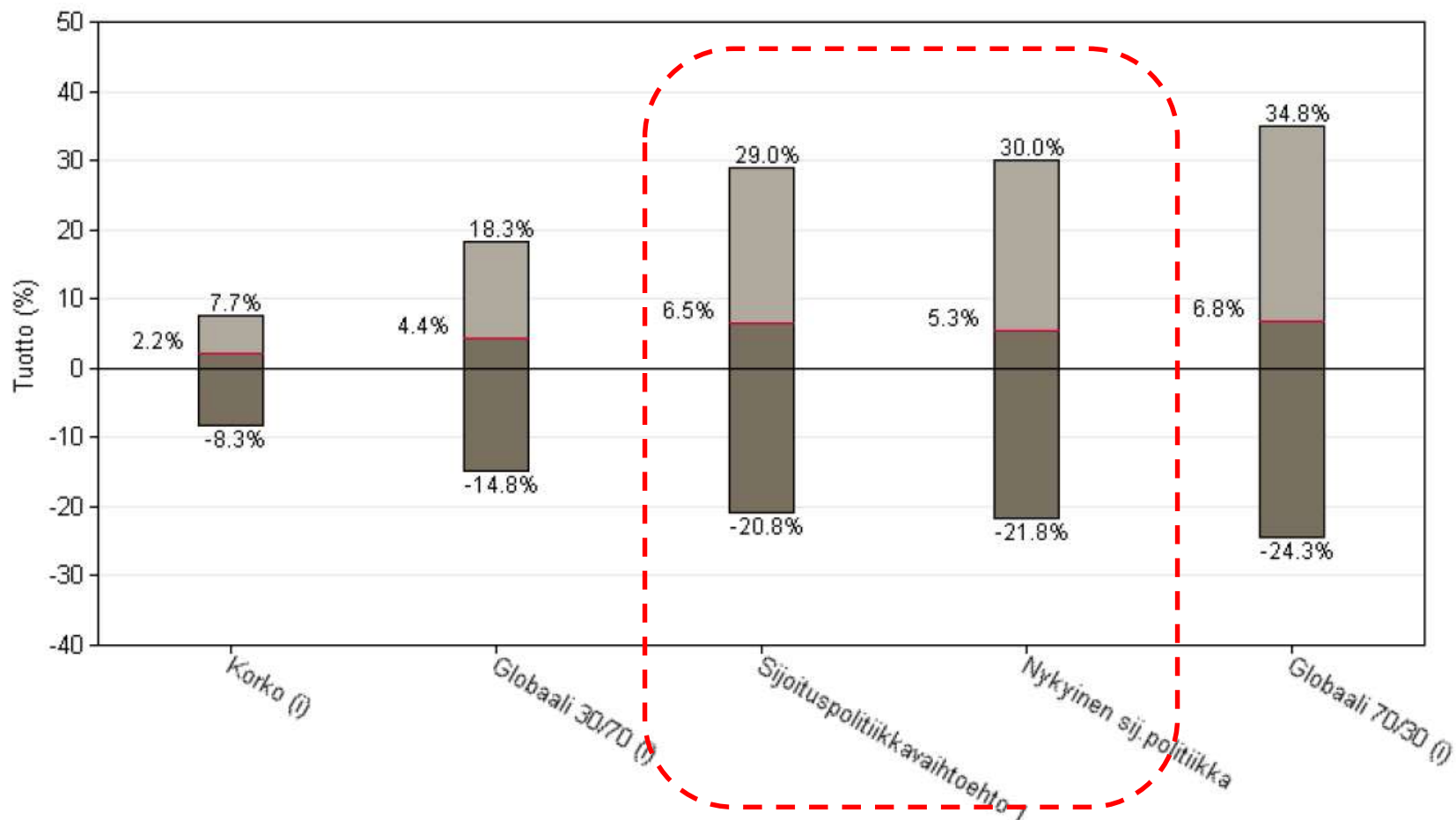
Salkun pitkän aikavälin keskim.
vuosituotto-odotus on **+ 4,8%p.a.**

- The light blue lines each display one possible scenario for the development of your wealth.
- The green line shows the development in case of a "good market". We define a "good market" as a very positive development of the economy. And there is a 5% probability that the value in the target year is even higher.
- The dark blue line shows the development in case of an "expected market". We define an "expected market" as an expected development of the economy.
- The orange line shows the development in case of a "poor market". We define a "poor market" as a poor development of the economy. And there exists a 5% probability that the value in the target year is even lower.
- The red horizontal line represents the target capital as you have indicated.

Lyhyen aikavälin riskitaso ja tuotto-odotus (12kk horisontti)

Alla kuvataan sijoitusstrategioiden lyhyen aikavälin riskiä. Kuvasta nähdään odotettu tuotto, minimituotto ja maksituotto yhden vuoden jälkeen. Todennäköisyys sille, että toteutunut tuotto yhden vuoden jälkeen on minimi- ja maksimituoton välillä, on 95%.

Evli tai sen työntekijät eivät vastaa esitettyjen tuotto- tai riskilaskelmien tai muiden ennusteiden toteutumisesta. Taloudellinen vastuu sijoitussuunnittelusta on aina asiakkaalla. Muistutamme, että sijoituskohteiden hinnat voivat sekä nousta että laskea. Menneet tuotot tai riskit eivät ole tae tulevaisuudesta.

Lyhyen aikavälin riskitaso ja tuotto-odotus (12kk horisontti)

Minimipääoma kertoo, mikä on salkun arvo minimituotolla. Sijoitussalkun arvo ylittää minimipääoman 97,5 % todennäköisyydellä. Toteutuva tuotto on 97,5 % todennäköisyydellä korkeampi kuin minimituotto.

Salkku	Odotettu tuotto (1 vuosi)	Minimituotto	Minimipääoma
Korko (i)	2,2%	-8,3%	€ 59 579 770
Globaali 30/70 (i)	4,4%	-14,8%	€ 55 347 640
Sijoituspolitiikkavaihto ehto 1	6,5%	-20,8%	€ 51 478 410
Nykyinen sij.politiikka	5,3%	-21,8%	€ 50 829 780
Globaali 70/30 (i)	6,8%	-24,3%	€ 49 221 990

Liite: Tuotto- ja riskilaskentaoletukset

Tuotto- ja riskiodotukset (Evli /JP Morgan)

LYHYEN AIKAVÄLIN
TUOTTO-ODOTUS,
P.A., ARITMEET-
TINEN

RISKIODOTUS,
VOLATILITEETTI ELI
TUOTON
KESKIAJONTA
VUOSITASOLLA

PITKÄN AIKAVÄLIN
TUOTTO-ODOTUS,
P.A., ARITMEET-
TINEN JA GEOMET-
RINEN

Economic Starting Points Evli

OPAL

2016

Alla olemme esittäneet eri omaisuusluokkien pitkän aikavälin tuotto- ja riskioletuksemme, joita olemme käyttäneet sijoituspolitiikan pitkän aikavälin tuotto- ja riskiarvion laskennassa. Taulukosta havaitaan, että esim. eurooppalaisten osakkeiden (Equity Europe) pitkän aikavälin keskim. aritmeettinen vuosituotto-odotus on +7,8% p.a. ja volatiliteetti eli tuoton vuosittainen keskihajonta 19,7%.

		Short term starting points		Stddev	Long term starting points	
Asset categories	Benchmarks	<i>(unhedged)</i>		excl. implementation factor <i>long term</i> in €	Arithmetic <i>in €</i>	Geometric <i>indication</i> <i>long term</i> <i>in €</i>
		Arithmetic	Assimilation period			
		<i>in €</i>	<i>in years</i>			
Price inflation	OECP Inflation EU	0.4%	±5	1.7%	2.0%	2.0%
Equity Europe	MSCI Europe			19.7%	7.8%	6.0%
Equity US	MSCI US			20.9%	6.4%	4.4%
Equity Finland	MSCI Finland			29.7%	7.8%	3.9%
Equity Nordic	MSCI Nordic Countries			26.3%	7.8%	4.6%
Equity EM	MSCI EMM			28.3%	10.2%	6.7%
Equity Japan	MSCI Japan			25.2%	6.2%	3.5%
Bonds Euro Gov	Nelson Siegel	-0.5%	±10	4.8%	2.1%	2.0%
Bonds Euro IG	Nelson Siegel + excess return	1.7%	±5	6.8%	2.8%	2.6%
Bonds Euro HY	Nelson Siegel + excess return	6.1%	±5	10.5%	5.4%	4.9%
Bonds EMD Hard	Nelson Siegel + excess return	8.5%	±15	15.7%	5.9%	4.8%
Bonds EMD Local	JP Morgan GBI EM Debt	6.0%		17.5%	6.0%	4.6%
Cash and Money Market	3m Euribor	0.1%	±10	1.6%	1.3%	1.3%
Equity World	MSCI World USD Unhedged			20.2%	6.9%	5.1%
Other	3m Euribor + 1%	1.1%	±10	1.7%	2.3%	2.3%
Direct RE FIN Mix	Finnish Direct Real Estate All properties			4.7%	5.5%	5.4%
Direct RE FIN Offices	Finnish Direct Real Estate Offices			6.4%	4.0%	3.8%
Direct RE FIN Res.	Finnish Direct Real Estate Residential			5.8%	8.0%	7.9%
Direct RE FIN Ret.	Finnish Direct Real Estate Retail			5.4%	5.5%	5.4%
Private Equity EU	Private Equity Europe (BO & VC)			20.3%	8.1%	6.3%
HF Global	HFRX Global Hedge Funds		±5	6.5%	4.5%	4.4%

Yhteystiedot

Evli Pankki Oyj

Aleksanterinkatu 19, 4 krs.

PL 1081

00101 Helsinki

Puhelin (09) 476 690 (vaihde 8.30-17.00)

Faksi (09) 661 387

www.evli.com

areena.evli.com/blogi

[Evli - Sijoittajan Pankki](#)

[Evli Bank Plc](#)

[@EvliTweet](#)

[Evli Pankki](#)

Tämä esitys on tarkoitettu ainoastaan asiakkaan yksityiseen ja omaan käyttöön. Esitys perustuu lähteisiin, joita Evli-konserni pitää luotettavina. Evli-konserni tai sen työntekijät eivät takaa esityksessä annettujen tietojen, mielipiteiden, arvioiden tai ennusteiden oikeellisuutta, tarkkuutta tai täydellisyyttä, eivätkä vastaa vahingoista, jota julkaisun käytöstä mahdollisesti aiheutuu. Evli-konserni ei vastaa esityksen mahdollisesti sisältämästä kolmannen tuottamista tai julkaisemasta materiaalista tai tiedoista. Esityksessä annettuja tietoja ei ole tarkoitettu sijoitusneuvoksi tai kehotukseksi ostaa tai myydä rahoitusvälinettä. Esityksessä annetut tiedot ja arviot perustuvat julkaisuhetken tilanteeseen ja voivat muuttua tämän jälkeen ilman erillistä ilmoitusta. Historiallinen kehitys ei ole tae tulevista tuotoista. Tätä esitystä ei saa kopioida, jakaa tai julkaista Yhdysvalloissa eikä sitä ole tarkoitettu yhdysvaltain kansalaisille. Esitystä ei ole myöskään tarkoitettu henkilöille, jotka asuvat valtiossa, jonka oikeusjärjestyksen mukaan Evli-konsernin harjoittama toiminta ei ole auktorisoitu. Tätä esitystä tai sen osaa ei saa kopioida, jakaa tai julkaista ilman Evli-konsernin etukäteen antamaa kirjallista lupaa. Kaikki oikeudet pidätetään.

Evli tai sen työntekijät eivät vastaa esitettyjen tuotto- tai riskilaskelmien tai muiden ennusteiden toteutumisesta. Taloudellinen vastuu sijoitus suunnittelusta on aina asiakkaalla. Muistutamme, että sijoituskohteiden hinnat voivat sekä nousta että laskea. Menneet tuotot tai riskit eivät ole tae tulevaisuudesta.

SUOMEN KUNTALIITTO RY

TILINPÄÄTÖS

1.1. – 31.12.2016

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2026 asti.

Osoite Toinen linja 14
 00530 HELSINKI

Y-tunnus 0926151-4
Kotipaikka Helsinki

SUOMEN KUNTALIITTO

TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2016

Sisällysluettelo

	sivuno
Toimintakertomus	1 - 2
Tuloslaskelma	3
Tase	4 - 5
Konsernin tuloslaskelma	6
Konsernin tase	7 - 8
Tilinpäätöksen liitetiedot	9 - 18
Kirjanpitokirjojen luettelo, käytetyt tositelajit ja numerot	19
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitus	20

Liitteet: budjettivertailu

SUOMEN KUNTALIITTO

Suomen Kuntaliitto -konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus 2016

Suomen Kuntaliitto ry:n (Y-tunnus 0926151-4) konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyönantajien tilinpäätöksen lisäksi KL-Kuntahankinnat Oy:n sekä Kuntaliiton omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätökset. Kuntaliiton toimintaa on selvitetty vuosikertomuksessa erikseen ja toiminnasta on lisäksi annettu erillinen raportti valtuustolle. KT Kuntatyönantajien tuottojen ja kulujen yhteismäärä sisältyy Kuntaliiton tilinpäätökseen.

Suomen Kuntaliitto ry:n (emoyhdistys) tilinpäätös

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on -37 212 264,08 euroa alijäämäinen.

Konsernin ja emoyhdistyksen tilinpäätösten keskeiset tiedot ovat seuraavat:

	2016	2015
	(1000 euroa)	(1000 euroa)
Tulos		
Tilikauden ali-/ylijäämä (konserni)	-53 616	3 003
Suomen Kuntaliitto ry:n tilikauden ali-/ylijäämä, (emoyhdistys)	-37 212	3 640
 Tytäryhtiöiden jakamat osingot yhteensä	 1 550	 1 500
Liikevaihto		
Varsinainen toiminta (konserni)	12 849	13 832
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	5 098	5 219
Varainhankinta (emoyhdistys)	18 943	18 928
Taseet		
Taseen loppusumma (konserni)	118 127	173 671
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	101 339	134 901
Henkilökunta (keskimäärin)		
Henkilökunta (konserni)	982	980
Henkilökunta (Kuntaliitto)	165	181
Henkilökunta (KT Kuntatyönantajat)	54	48
Henkilökunta (tytäryhtiöt)	763	751

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta on 119 442 273 euroa ylijäämäinen. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuston hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus on 17 070 973 euroa. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus on 1 871 995 euroa.

Kuntaliiton tilikauden kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -156 654 537 euroa. KT Kuntatyönantajien tilityksen mukaiset tulot ja menot ovat 8 220 886 euroa.

Muutokset konsernirakenteessa

Suomen Kuntaliiton valtuuston päätöksellä perustettiin Suomen kuntasäätiö sr. Kuntasäätiön tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian sekä muiden pyrkimysten edistäminen ja kuntien itsehallinnon vahvistaminen. Kuntasäätiölle lahjoitettiin peruspääoma ja muuksi omaksi pääomaksi keskinäisen kiinteistöosaakeyhtiö Kuntatalo Oy:n koko osakekanta sekä Kuntaliiton omistamien Ekokem Oyj:n osakkeista saatu myyntihinta.

Toiminnan ja talouden riskit

Kunta- ja maakuntakenttää koskeva keskeinen rakenteiden ja lainsäädännön muutostyö jatkuu. Tämä aiheuttaa haasteita koko kuntakentälle ja edellyttää liitolta keskeistä roolia yhteiskunnallisena toimijana.

Kuntaliiton sijoitussuunnitelmassa on vahvistettu sijoitussalkun sijoitustuotteittaiset ja alueelliset valinnat. Tässä on pyritty löytämään mahdollisimman hyvä tuottotaso normaalitilanteessa käyttäen yleisiä riski-tuottoperiaatteita.

Vuoden 2017 toiminta ja talous

Vuoden 2017 talousarviossa on Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitu olevan noin 331 200 euroa ylijäämäinen sijoitus- ja rahoitustuottojen jälkeen.

Kuntaliiton sääntöihin tehdyt muutokset on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksessa 16.3.2016.

Henkilökunta

Kuntaliiton palveluksessa oli tilivuoden 2016 lopussa 224 henkilöä, joista 54 henkilöä hoiti KT Kuntatyönantajien tehtäviä. Palkkojen ja välittömien henkilöstösivukulujen yhteismäärä oli 16 129 927 euroa. Tästä on KT Kuntatyönantajien osuus 4 281 802 euroa. Henkilöstökertomus on erillisenä julkaisuna.

Ympäristönsuojelu

Kuntaliitto vaikuttaa ympäristöpäämäärien toteutumiseen edunvalvonnan kautta. Tässä pyritään tunnistamaan ja ottamaan huomioon kuntien kannalta olennaiset ympäristökysymykset ja ne pyritään sisällyttämään Kuntaliiton neuvontapalveluihin.

Kuntaliiton osalta merkittävimmät vaikutukset liittyvät Kuntatalon energian, veden, ym. kulutukseen sekä jätteiden käsittelyyn, joiden osalta haetaan ympäristöystävällisiä ratkaisuja mm. meneillään olevassa Kuntalon remontissa.

Hallitus ehdottaa, että Suomen Kuntaliitto ry:n 2016 tilikauden alijäämä -37 212 264,08 euroa vähennetään omasta pääomasta.

Helsingissä 27.4.2017

Paatero Sirpa
puheenjohtaja

Andersson Markku
Tölli Tapani
Feldt-Ranta Maarit
Hautala Lasse
Kankaanniemi Toimi
Korhonen Martti
Krohn Minerva
Mäkinen Tapani
Raatikainen Kaisa
Rautio Sari
Räsänen Joona
Salmi Pekka
Snellman Anne
Tujunen Taru

TULOSLASKELMA

	2016		2015	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		5 097 532,94		5 219 221,36
Kulut				
Henkilöstökulut	-11 848 124,35		-13 437 634,53	
Poistot	-31 421,61		-28 058,27	
Muut kulut	-168 815 491,98	-180 695 037,94	-13 570 340,67	-27 036 033,47
		<u>-175 597 505,00</u>		<u>-21 816 812,11</u>
KT Kuntatyönantajat				
Tuotot		8 220 886,27		6 136 828,71
Kulut				
Henkilöstökulut	-4 281 802,40		-3 911 002,17	
Poistot	-248 385,14		-11 028,56	
Muut kulut	-3 690 698,73	-8 220 886,27	-2 214 797,98	-6 136 828,71
		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Kulujäämä		-175 597 505,00		-21 816 812,11
Varainhankinta				
Tuotot		18 942 967,62		18 928 157,98
Kulujäämä		-156 654 537,38		-2 888 654,13
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	121 106 027,62		9 928 167,63	
Kulut	<u>-1 663 754,32</u>	119 442 273,30	<u>-3 399 687,81</u>	6 528 479,82
Tuotto-/Kulujäämä		-37 212 264,08		3 639 825,69
Tilikauden yli-/alijäämä		<u><u>-37 212 264,08</u></u>		<u><u>3 639 825,69</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2016	31.12.2015
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	7 439,96	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	115 237,17	115 237,17
Koneet ja kalusto	198 531,28	138 945,63
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>346 691,80</u>	<u>346 691,80</u>
	660 460,25	600 874,60
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	35 343 366,67	44 489 018,65
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 583 386,90	22 683 910,37
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	0,00	8 572 846,95
Muut osakkeet ja osuudet	972 848,83	972 848,83
Muut saamiset	<u>535 718,58</u>	<u>535 718,58</u>
	40 435 320,98	77 254 343,38
Pysyvät vastaavat yhteensä	41 103 221,19	77 855 217,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	71 247,52	101 589,41
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 029 746,41	897 539,16
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	206 346,53	976 083,25
Muut saamiset, lyhytaikainen	1 822 037,66	70 787,67
Siirtosaamiset	<u>736 340,54</u>	<u>333 479,55</u>
	3 794 471,14	2 277 889,63
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	56 247 981,30	54 634 866,67
Rahat ja pankkisaamiset	<u>122 229,39</u>	<u>31 526,71</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	60 235 929,35	57 045 872,42
Vastaavaa yhteensä	<u><u>101 339 150,54</u></u>	<u><u>134 901 090,40</u></u>

	31.12.2016	31.12.2015
Vastattavaa		
Peruspääoma	16 818 792,65	16 818 792,65
Muu oma pääoma	92 406 001,97	88 766 176,28
Tilikauden yli- / alijäämä	-37 212 264,08	3 639 825,69
OMA PÄÄOMA	<u>72 012 530,54</u>	<u>109 224 794,62</u>
 PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	9 386 000,00	11 443 700,00
 VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	8 394 145,54
Saadut ennakot	515 382,82	416 349,20
Ostovelat	635 538,41	512 453,78
Velat saman konsernin yrityksille	14 738 863,70	1 200 287,89
Muut velat	432 983,13	417 855,17
Siirtovelat	3 617 851,94	3 291 504,20
	<u>19 940 620,00</u>	<u>14 232 595,78</u>
 Vieras pääoma yhteensä	19 940 620,00	14 232 595,78
 Vastattavaa yhteensä	<u><u>101 339 150,54</u></u>	<u><u>134 901 090,40</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO**KONSERNI (1000 euroa)****TULOSLASKELMA**

	Liitetieto no 1-3	2016	2015
Varsinainen toiminta			
Kunnallinen edunvalvonta			
Tuotot		12 849	13 832
Kulut			
Henkilöstökulut	-16 438		-18 937
Poistot	-684		-1 185
Muut kulut	-168 593	-185 715	-11 329
		<u>-172 866</u>	<u>-17 619</u>
KT Kuntatyönantajat			
Tuotot		8 221	6 137
Kulut			
Henkilöstökulut	-4 282		-3 911
Poistot	-248		-11
Muut kulut	-3 691	-8 221	-2 215
		<u>0</u>	<u>0</u>
Kulujäämä		-172 866	-17 619
Varainhankinta			
Tuotot		<u>18 943</u>	<u>18 928</u>
Kulujäämä		-153 923	1 309
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	4		
Tuotot		181 131	78 847
Kulut		<u>-80 825</u>	<u>-77 153</u>
		100 306	1 694
Tilikauden ali-/ylijäämä		<u><u>-53 616</u></u>	<u><u>3 003</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO**KONSERNI (1000 euroa)****TASE 31.12.2016**

VASTAAVAA	Liitetiedot	2016		2015	
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	6				
Aineettomat oikeudet		93		236	
Muut pitkävaikutteiset menot		399		443	
Konserniliikearvo		<u>6 712</u>	7 205	<u>7 759</u>	8 438
 Aineelliset hyödykkeet	7				
Maa- ja vesialueet		227		1 264	
Rakennukset ja rakennelmat		10		15 193	
Koneet ja kalusto		3 021		3 383	
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>372</u>	3 630	<u>367</u>	20 207
 Sijoitukset	8				
Osuudet saman kons yrityksissä					
Lainasaamiset		536		536	
Osuudet omistusyhteisyriyksissä		531		35 905	
Osakkeet ja osuudet		<u>1 735</u>	2 802	<u>1 653</u>	38 094
Pysyvät vastaavat yhteensä			<u>13 636</u>		<u>66 738</u>
 VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		27		50	
Valmiit tuotteet/Tavarat		<u>71</u>	98	<u>102</u>	151
 Lyhytaikaiset saamiset	10				
Myyntisaamiset		16 264		13 853	
Lainasaamiset		137		24	
Siirtosaamiset		10 412		8 662	
Muut saamiset		<u>2 415</u>	29 228	<u>772</u>	23 310
 Rahoitusarvopaperit	11				
Muut arvopaperit		<u>61 425</u>	61 425	<u>56 044</u>	56 044
 Rahat ja pankkisaamiset			<u>13 739</u>		<u>27 427</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä			<u>104 491</u>		<u>106 933</u>
 Vastaavaa yhteensä			<u><u>118 127</u></u>		<u><u>173 671</u></u>

KONSERNI (1000 euroa)

VASTATTAVAA		2016		2015	
OMA PÄÄOMA	12				
Peruspääoma		16 819		16 819	
Edell.tilikaus.ylijäämä		107 275		101 146	
Tilikauden ali-/ylijäämä		<u>-53 616</u>	70 478	<u>3 003</u>	120 967
VÄHEMMISTÖOSUUS			53		97
PAKOLLISET VARAUKSET	13		9 653		11 738
VIERAS PÄÄOMA	14				
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		4 037		5 028	
Laskennalliset verovelat		<u>283</u>	4 320	<u>248</u>	5 276
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Saadut ennakot		5 617		5 246	
Ostovelat		4 287		3 771	
Lainat rahoituslaitoksilta		7 369		9 786	
Siirtovelat		12 428		12 769	
Muut lyhytaikaiset velat		<u>3 923</u>	33 623	<u>4 021</u>	35 593
Vieras pääoma yhteensä			37 943		40 869
Vastattavaa yhteensä		<u>118 127</u>		<u>173 671</u>	

SUOMEN KUNTALIITTO KONSERNI

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

31.12.2016

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Suomen Kuntaliiton tilinpäätös ja konsernitilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja muiden tilinpäätösten laadintaan vaikuttavien säännösten mukaan.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus

Rakennukset	20-30 vuotta
Rakennuksissa olevat koneet	20-30 vuotta
Tutkimusalus	15 vuotta
Laboratoriokalusto	7 vuotta
Toimistokalusteet	7 vuotta
Ajoneuvot	4 vuotta
ATK-laitteet	3 vuotta
Ohjelmistot	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta *
Muut pitkävaikuttiset menot	5 vuotta

* Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

KT Kuntatyönanatajien käyttöomaisuushankinnat poistetaan kokonaan hankintavuonna tilivuositain tasattavien kuntakohtaisten maksuosuuksien vuoksi.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömään hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Pitkän valmistusajan vaativien hankkeiden tuloutus

FCG-konserni: Projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektin kuluksi. Näitä vastaavia tuottoja ei jaksoteta. Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Suomen Kuntaliiton konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyönantajien lisäksi liiton kokonaan omistaman tytäryhtiön KL-Kuntahankinnat Oy:n tilinpäätökset sekä Kuntaliiton 100 % omistaman Kuntaliitto Holding- konsernin tilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty SIPU AB-nimistä 60%:sti omistettua yhtiötä. Yhdistelemättä jättäminen perustuu kirjanpitolain 6 luvun 3 pykälän 1. kohtaan.

Ekokemin Oyj:n osakkeet myytiin Fortum Oyj:lle ja niistä saatu kauppahinta lahjoitettiin vuonna 2016 perustetulle Suomen Kuntasäätiölle.

Tilikaudella lahjoitettiin Kuntasäätiölle myös peruspääoma ja Kuntatalon Oy:n koko osakekanta. Näin ollen Kuntatalo Oy ei enää kuulu konserniin.

SUOMEN KUNTALIITTO

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksesta on esitetty rahoitus- ja sijoituserissä.

Tuloslaskelmassa tytäryhtiöt on yhdistetty siihen toimintoon, johon ne luonteensa vuoksi kuuluvat. KL-Kuntahankinnat Oy, KL-Kustannus Oy, KL-Tarkastuspalvelut Oy Kuntaliitto Holding Oy ja Kuntaliitto Palvelut Oy liiton varsinaiseen toimintaan, FCG Finnish Consulting Group -konserni ja sen tytäryhtiöt sekä Kunta-Efeko Oy sijoitustoimintaan.

Toimintokohtaisiin eriin tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden tuotot tuottoihin ja kulut ao. kuluihin. Toiminnanaloille on kohdistettu toiminnan erilliskulut. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden rahoitustuotot ja -kulut sekä sijoitustoimintaa palvelevien tytäryhtiöiden tulos.

Tuloverot

Verot on esitetty sijoitustoiminnan kuluina.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Kertyneistä poistoeroista on laskettu laskennallinen verovelka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Noteeraamattomien valuuttojen osalta on käytetty liikepankkien ohjeellisia kurseja. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskipäivän kurssiin ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon.

Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroissa.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä. Kokonaismäärä jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi sen perusteella, miten paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä. Eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä vuonna 2016 on yhteensä 880 miljoonaa euroa (vuonna 2015 yhteensä 946 miljoonaa euroa).
(lähde: Keva.fi)

Kuntaliiton ja KL-Kustannus Oy:n eläkevastuu on arvioitu Finanssivalvonnan säännösten mukaan tehdyn laskelman perusteella ja kirjattu pakolliseksi varaukseksi. Kuntaliiton vastuun kokonaismääräksi on arvioitu 9,4 milj. euroa. Tästä varauksesta on vähennetty KT Kuntatyönantajien lainsäädännön perusteella, kuntien vastuulla oleva 1,4 milj. euroa.

Koko konsernin eläkemenoperusteinen varaus on tilinpäätöshetkellä 8,1 milj. euroa. Eläkevastuu KUEL:n ulkopuolisista varhennetuista eläkkeistä esitetään pakollisena varauksena. Liitolla ei ole muita kattamattomia eläkevastuita.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tuloslaskelman liitetiedot (1000 €)

1 Liitetiedot henkilöstöstä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
	henkilöä	henkilöä	henkilöä	henkilöä
1.1 Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	982	980	219	229
KT Kuntatyönantajien osuus	48	48	54	48

1.2 Henkilöstökulujen erittely

	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-47 962	-45 830	-14 080	-13 674
Eläkekulut	-6 521	-8 122	-1 249	-3 090
Muut henkilösivukulut	-2 967	-2 308	-801	-584
Henkilöstökulut	-57 450	-56 259	-16 130	-17 349

Henkilöstökulut sisältyvät
tuloslaskelmaan seuraavasti:

Kunnallinen edunvalvonta	-16 438	-18 937	-11 848	-13 438
KT Kuntatyönantajat	-4 282	-3 911	-4 282	-3 911
Sijoitustoiminta	-36 731	-33 412	0	0
	-57 450	-56 259	-16 130	-17 349

1.3 Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat, hallituksen-, työvaliokunnan ja valtuuston palkkiot	2 599	2 248	869	884
---	-------	-------	-----	-----

2 Poistot

Poistojen kokonaismäärä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Aineettomat hyödykkeet	-3 010	-1 903	2	0
Rakennukset ja rakennelmat	-7	-3 258	0	0
Koneet ja kalusto	-1 144	-903	277	-39
	-4 161	-6 064	280	-39

Poistot sisältyvät tuloslaskelman eriin seuraavasti:

Kunnallinen edunvalvonta	-684	-1 185	31	-28
KT Kuntatyönantajat	-248	-11	248	-11
Sijoitustoiminta	-3 228	-4 869	0	0
	-4 161	-6 064	280	-39

3 Kokonaistuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Varsinaisen toiminnan tuotot	21 070	19 969	13 318	11 356
Varainhankinta	18 943	18 928	18 943	18 928
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	181 131	78 847	121 106	9 928
Tuotot yhteensä	221 144	117 744	153 367	40 212
Varsinaisen toiminnan kulut	-193 936	-37 588	-188 916	-33 173
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-80 825	-77 153	-1 664	-3 400
Kulut yhteensä	-274 760	-114 741	-190 580	-36 573
Tilikauden tulos	-53 616	3 003	-37 212	3 640

3.1 Tilintarkastajan palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	148	166	40	39
Veroneuvonta	241	293	193	76
Muut palkkiot	5	13	5	13
	<u>394</u>	<u>472</u>	<u>238</u>	<u>129</u>

4 Sijoitus- ja rahoitustoiminta

	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Tuotot				
Osinkotuotot	1 607	112	1 607	2 525
Korkotuotot	124	151	127	222
Myyntivoitot	1 205	2 563	1 205	2 563
Arvonpalautukset rahoitusarvopapereista	1 417	907	1 363	907
Muut rahoitustuotot	99 495	1 015	116 804	3712
Tuotot yhteensä	<u>103 848</u>	<u>4 747</u>	<u>121 106</u>	<u>9 928</u>
Kulut				
Arvonlennukset pysyvien vast sij	0	-839	0	0
Korkokulut	-45	-43	-33	-46
Muut rahoituskulut	-894	-1 642	-690	-1962
Myyntitappiot, arvopaperit	-64	-680	-64	-100
Arvonlennukset rahoitusarvopapereista	-722	-1 327	-876	-1 291
Kulut yhteensä	<u>-1 725</u>	<u>-4 532</u>	<u>-1 664</u>	<u>-3 400</u>
Liiketoiminnan tulos	-1 779	-780		
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-37	2 259		
Yhteensä	<u>-1 816</u>	<u>1 478</u>		
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	100 306	1 694	119 442	6 528

4.1 Liiketoiminta eriteltynä

	Konserni	
	2016	2015
Liikevaihto	76 602	71 561
Liiketoiminnan muut tuotot	591	207
Materiaalit ja palvelut	-16 156	-14 604
Henkilöstö- ja muut henkilösivukulut	-36 731	-33 412
Poistot ja arvonalentumiset	-3 228	-4 869
Liiketoiminnan muut kulut	-21 141	-21 800
Liikevoitto	<u>-63</u>	<u>-2 917</u>
Rahoitustuotot ja -kulut	-417	2 766
Verot	-1 347	-678
Vähemmistön osuus	47	48
Tilikauden voitto	<u>-1 779</u>	<u>-780</u>

5 Tilinpäätössiirrot

	Konserni	
	2016	2015
Tuloverot	-1393	-1137
Laskennallisen verosaamisen muutos	-5	-11
Poistoero	-29	
Ruotsin vapaaehtoinen varaus	55	-14
	<u>-1373</u>	<u>-1162</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (1000 €)

PYSYVÄT VASTAAVAT

6 Aineettomat hyödykkeet	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
<u>Aineettomat oikeudet</u>				
Hankintameno 1.1	2 366	2 393	0	0
Lisäykset	19	65	10	0
Vähennykset	-352	-92	0	0
Hankintameno 31.12.	2 033	2 366	10	0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-2 199	-2 057	0	0
Luovutusten kertyneet poistot	328	17	0	0
Tilikauden poisto	-97	-159	-2	0
Kertyneet poistot 31.12.	-1 968	-2 199	-2	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	65	167	7	0
<u>Liikearvo</u>				
Hankintameno 1.1.	1 116	1 110		
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	-10	6		
Hankintameno 31.12.	1 106	1 116		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-1 047	-1 004		
Luovutusten kertyneet poistot	8	-4		
Tilikauden poisto	-38	-39		
Kertyneet poistot 31.12.	-1 077	-1 047		
Kirjanpitoarvo 31.12.	29	69		
<u>Konserniliikearvo</u>				
Hankintameno 1.1.	16 442	10 779		
Vähennys	0	-1 826		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	1 698		
Lisäykset	1 691	5 792		
Hankintameno 31.12.	18 133	16 442		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-8 684	-7 158		
Tilikauden poisto	-2 738	-1 525		
Kertyneet poistot 31.12.	-11 422	-8 684		
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 712	7 759		
<u>Muut pitkävaikutteiset menot</u>				
Hankintameno 1.1.	4 353	4 002		
Lisäykset	92	366		
Vähennykset	-71	-16		
Hankintameno 31.12.	4 374	4 353		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-3 909	-3 733		
Luovutusten kertyneet poistot	71	3		
Tilikauden poisto	-137	-180		
Kertyneet poistot 31.12.	-3 975	-3 909		
Kirjanpitoarvo 31.12.	399	443		

7 Aineelliset hyödykkeetMaa- ja vesialueet, liittymismaksut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Hankintameno 1.1.	1 264	1 378	115	170
Luovutukset	-1 037	-114	0	-55
Hankintameno 31.12.	227	1 264	115	115
Kirjanpitoarvo 31.12.	227	1 264	115	115

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	21 708	24 973	0	0
Lisäykset	0	4 887	0	0
Luovutukset	-21 621	-8 153	0	0
Hankintameno 31.12.	87	21 708	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1	-6 514	-9 521	0	0
Vähennysten/luovutusten kertyneet poistot	6 445	3 725	0	0
Tilikauden poisto	-7	-719	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-76	-6 514	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	10	15 193	0	0

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	11 091	11 830	261	262
Lisäykset	1 421	1 381	369	107
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	206	117	0	0
Väh. Yrit sis siirrosta	0	-21	0	0
Vähennykset	-1 674	-2 216	-109	-108
Hankintameno 31.12.	11 044	11 091	521	261
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-7 708	-8 424	-122	-138
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	-206	-22	0	0
Tilikauden poisto	-1 144	-903	-277	-39
Luovutusten kertyneet poistot	1 036	1 640	77	55
Kertyneet poistot 31.12.	-8 023	-7 708	-323	-122
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 021	3 383	199	139

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	367	367	347	347
Lisäykset/vähennykset	5			
Hankintameno 31.12.	372	367	347	347

SUOMEN KUNTALIITTO

8 Sijoitukset

Hankintameno 1.1.
Lisäykset
Vähennykset
Hankintameno 31.12.

Konserni		Emoyhdistys	
2016	2015	2016	2015
38 094	37 402	77 254	73 536
82	2 261	23 541	6 050
-35 373	-1 570	-60 360	-2 332
2 802	38 094	40 435	77 254

8.1 Kuntaliiton tytäryhtiöosakkeet

	Kpl	Konsernin omistus- osuus %
KL-Kuntahankinnat Oy, Helsinki	2 500	100 %
Kuntaliitto Holding Oy, Helsinki	338 280	100 %

8.2 Omistukset konserniyrityksissä

	Kpl	Omistus- osuus %
Kuntaliitto Holding Oy tytäryhtiöt:		
Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	2500	100 %
KL-Tarkastuspalvelut Oy, Helsinki	4	100 %
Kunta-Efeko Oy, Helsinki	1 000	100 %
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100 %
FCG Finnish Consulting Group Oy, Helsinki	18 480 538	100 %
FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt:		
FCG Koulutus Oy		100 %
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy		100 %
FCG Konsultointi Oy		100 %
FCG International Oy		100 %
FCG International Danismanlik Hizmetleri Limited Sirketi, Turkki		100 %
FCG City Portal Oy		80 %
FCG-Datawell Oy		100 %
Datawell Ab, Ruotsi		100 %
Nirvaco AS, Norja		100 %
FCG-Kuntarekry Oy, Helsinki		100 %
DRG Medical Systems Oy		100 %
FCG SIPU International AB, Ruotsi		100 %
SIPU AB, Ruotsi		60 %
Oma pääoma 31.8.2016	24 324	
Tulos 1.9.2015-31.8.2016	-27,11	
FCG Anzdec Ltd, Uusi Seelanti		100 %
FCG Oü Invicta, Viro		100 %
Finnish Consulting Group SRL, Romania		100 %
POVVIK AD		100 %
LLC Finnish Consulting Group, Ukraina		100 %
FCG Swedish Consulting AB, Ruotsi		100 %
Orgut Consulting AB, Ruotsi		100 %
Orgut Finland Oy		100 %
Orgut UK Ltd, Iso-Britannia		100 %
Orgut Consulting Ltd, Kenia		98 %
Finnish Consulting Group Asia Pte. Ltd, Singapore		100 %

8.3 Osuudet omistusyhteisyrityksissä

	Konsernin omistus- osuus %	Viimeksi laaditun tilinpäät mukainen oma pääoma		voitto/tappio
Oü Projektikeskus, Viro	27,3 %	2914	-1658	
Kiinteistö Oy Södra Bergbacka	21,7 %	1442	-2	
Gustavelund Oy	20,0 %	112	-184	

SUOMEN KUNTALIITTO

VAIHTUVAT VASTAAVAT

9 Vaihto-omaisuus	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet				
Hankintameno 1.1.	151	333	102	96
Lisäys	5	6	0	6
Vähennys	-58	-188	-30	0
Hankintameno 31.12.	98	151	71	102

10 Lyhytaikaiset saamiset

10.1 Myyntisaamiset	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
	16 264	13 853	1 030	898
10.2 Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	0	0	85	74
Muut saamiset	0	0	121	902
			206	976

10.3 Siirtosaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

Muut lyhytaikaiset saamiset				
Kuntien maksusuudet	1 787	35	1787	35
Muut	628	772	16	16
	2 415	807	1802	51

Lyhytaikaisten siirtosaamisten olennaiset erät

Projektirahoitus	8 331	7 134	526	159
Vuokrat	230	225	0	0
Palkkionpalautukset	32	32	32	32
Verosaamiset	284	237	0	0
Laskennallinen verosaaminen	53	59	0	0
Työttömyysvakuutuspalautus	37	51	37	51
Henkilöstöön liittyvät saamiset	448	443	66	55
Muut	996	447	94	57
	10 412	8 627	756	354

11 Rahoitusarvopaperit

Muut arvopaperit	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 425	56 044	56 248	54 635
Markkina-arvo	70 873	63 345	65 538	61 936
	9 449	7 301	9 290	7 301

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia rahastosijoituksia. Rahoitusarvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1000 €)

	Konserni		Emoyhdistys	
12 Oman pääoman ja rahastojen muutokset	2016	2015	2016	2015
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 31.12.2015	16 819	16 819	16 819	16 819
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1. oikaisut ed.vuosien tulokseen	104 148	101 023	92 406	88 664
	199	103	0	103
Muuntoeron muutos	-143	20		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	104 204	101 146	92 406	88 766
Tilikauden voitto (tappio)	-53 616	3 003	-37 212	3 640
Oma pääoma yhteensä	67 407	120 967	72 013	109 225
13 Pakolliset varaukset	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Eläkevaraus	9 624	11 709	9 386	11 444
Muut pakolliset varaukset	29	29		
Eläkevaraukset ovat työnantajan maksamia lisäeläkkeitä varten sekä varautuminen eläkemenoperusteiseen maksuun	9 653	11 738		
14 VIERAS PÄÄOMA	Konserni		Emoyhdistys	
Vieraaseen pääomaan kuuluvat olennaiset erät	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Projektitoimintaan liittyvät ennakot	5 617	5 246	515	416
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	0	0	517	1200
Muut velat			14 222	0
			14 739	
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Lomapalkkavelka sos menoineen	8 422	8 518	3 103	2 962
Projektitoimintaan liittyvät velat	2 219	2 830	30	0
Verot	585	276	0	0
Muut siirtovelat	1 202	1 145	485	329
	12 428	12 769	3 618	3 292

**15 Kuntaliiton taseeseen sisältyvät KT
Kuntatyönantajien saatavat ja velat**

	Emoyhdistys	
	2016	2015
Lyhytaikaiset saatavat		
Myyntisaatavat	361	309
Muut saamiset	0	833
Maksuosuudet	1 787	35
Siirtosaamiset	165	140
	2 314	1 317
Pakolliset varaukset, eläkevastuut	467	476
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	86	41
Muut velat	970	84
Lomapalkkavelka sos menoineen	723	650
Siirtovelat, muut	67	67
	2 314	1 317

16 Vakuudet ja vastuusitoumukset	Konserni		Emoyhdistys	
	2016	2015	2016	2015
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annettu vakuus				
Yrityskiinnitykset *	15001	15 001	0	0
*) annettu rahoituslimiitin ja pankkitakausten vakuudeksi				
Leasingvastuut	Konserni			
Leasingsopimusten maksamatta olevat määrät				
	2016	2015		
Erääntyy seuraavana vuonna	695	588		
Myöhemmin maksettavat	874	553		
Yhteensä				
	1 570	1 141		
Toimitilojen vuokravastuut				
Erääntyy seuraavana vuonna	2 979	2 840		
Myöhemmin maksettavat	17 123	16 803		
Yhteensä				
	20 103	19 643		
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-37	-24		
Nimellisarvo	3525	2850		
Pitkäaikaiset lainat, jotka erääntyvät 5 vuoden jälkeen				
Velat saman konsernin yhteisölle	2 389	20 425		
Muut velat	0	0		
Korvausvastuu				
Gustavelund-kokoushotellirakennuksen peruskorjauskustannukset enintään 500 000 euroa ja 70% korjauskustannuksista.				
Kuntaliiton osuus 52,94%				265
Kuntaliitto Palvelut Oy:n osuus 47,06%				
				235
				500

Lähipiiritapahtumia koskevat liitetiedot

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat yhteisöt ja säätöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varaiäsenet, liiton valtuuston puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat, liiton hallintojohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt, yhdistykset tai säätöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa. Kaikki lähipiiriin kanssa tehdyt liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Kunta-Efeko Oy:llä on FCG Finnish Consulting Group Oy:n kanssa sopimus, jossa FCG sitoutuu ostamaan Kunta-Efeko Oy:n henkilöstön työpanoksen ja vastineeksi vastaa näiden henkilöiden palkka-, toimitila- ja työvälinekustannuksista.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suomen Kuntaliitto ry:n konsernitilinpäätös säilytetään osoitteessa:
Toinen linja 14, 00530 Helsinki.

SUOMEN KUNTALIITTO

TULOSLASKELMA 1000 €

	Talousarvio 2016	2016	2015
Varsinainen toiminta			
Kunnallinen edunvalvonta			
Tuotot	4 556	5 098	5 219
Kulut			
Henkilöstökulut	-12 837	-11 848	-13 438
Poistot	-28	-31	-28
Muut kulut	-13 625	-168 815	-13 570
	<u>-26 490</u>	<u>-180 695</u>	<u>-27 036</u>
	-21 934	-175 598	-21 817
KT Kuntatyönantajat			
Tuotot	7 520	8 221	6 137
Kulut			
Henkilöstökulut	-4 150	-4 282	-3 911
Poistot	0	-248	-11
Muut kulut	-3 370	-3 691	-2 215
	<u>-7 520</u>	<u>-8 221</u>	<u>-6 137</u>
	0	0	0
Kulujäämä	-21 934	-175 598	-21 817
Varainhankinta			
Tuotot	<u>18 928</u>	<u>18 943</u>	<u>18 928</u>
Kulujäämä	-3 006	-156 655	-2 889
Sijoitus- ja rahoitustoiminta			
Tuotot	3 461	121 106	9 928
Kulut	-904	-1 664	-3 400
	<u>2 557</u>	<u>119 442</u>	<u>6 528</u>
Tilikauden ali/ylijäämä	<u>-449</u>	<u>-37 212</u>	<u>3 640</u>

SUOMEN KUNTALIITTO**KÄYTETYT TOSITELAJIT JA -NUMEROT 2016****TOSITELAJI**

2 OSTOLASKUT	Aditron pilvipalvelussa
3 MYYNTELASKUT	Aditron pilvipalvelussa
4 PALKAT	paperitositteet
5 PALKKIOT	paperitositteet
6 PANKKITOSITTEET	paperitositteet
8 MUISTIOTOSITTEET, TILISIIRROT	paperitositteet
9 SISÄISET MUISTIOT	paperitositteet
12 OSTOMAKSUT	paperitositteet
13 MYYNTEISUORITUKSET	paperitositteet
14 KORTTIMAKSUTOSITTEET	paperitositteet
15 TRAVEL	Aditron pilvipalvelussa
20 BRYSELIN TOIMISTO	paperitositteet

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄIVÄKIRJA	Aditron pilvipalvelussa
PÄÄKIRJA	Aditron pilvipalvelussa
TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA	sähköisenä tiedostona
MYYNTIRESKONTRA TIETOKONETULOSTEINA	Aditron pilvipalvelussa
OSTORESKONTRA TIETOKONETULOSTEINA	Aditron pilvipalvelussa
PALKKAKIRJANPITO	paperitulosteina
PALKKIOKKIRJANPITO	paperitulosteina
KÄYTTÖOMAISUUS	Aditron pilvipalvelussa

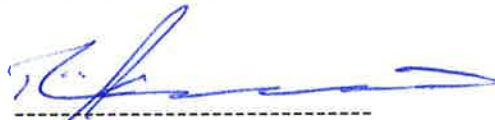
SUOMEN KUNTALIITTO**TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET**

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N HALLITUS

Helsingissä 27. päivänä huhtikuuta 2017

Sirpa Paatero
hallituksen puheenjohtajaMarkku Andersson
I hallituksen varapuheenjohtaja-----
Tapani Tölli
II hallituksen varapuheenjohtaja

Lasse Hautala

Maarit Feldt-Ranta

Toimi Kankaanniemi

Martti Korhonen

Minerva Krohn

Tapani Mäkinen

Kaisa Raatikainen

Sari Rautio

Joona Räsänen

Pekka Salmi

Anne Snellman

Taru TujunenJari Koskinen
Toimitusjohtaja**TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 24. päivänä huhtikuuta 2017

KPMG Oy Ab
TilintarkastusyhteisöHeidi Vierros
KHT

Tilintarkastuskertomus

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Kuntaliitto ry:n (y-tunnus 0926151-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistä, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidumme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 27. huhtikuuta 2017

KPMG OY AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Heidi Vierros', written over the printed name.

Heidi Vierros
KHT

Suomen Kuntaliitto

Vuosikertomus 2016

1. TEEMME KUNTIEN JA MAAKUNTIEN KANSSA KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA	2
2. KUNTALIITTO LYHYESTI.....	2
3. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2016	3
4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS SEKÄ TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYSSUUNTA 2016	4
5. STRATEGISEN ASIAKASTUTKIMUKSEN TULOKSET VUONNA 2016	7
6. KUNTALIITON STRATEGIA 2017–2021	9
7. KUNTALIITON TOIMINTA JA TULOKSET VUONNA 2016 ERI TEEMOISSA	12
8. KUNTALIITON ORGANISAATIO.....	23
9. KUNTALIITTO-KONSERNI	24
10. KUNTALIITON PÄÄTÖKSENTEKO.....	27

1. TEEMME KUNTIEN JA MAAKUNTIEN KANSSA KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA

Edunvalvonnalla

Edunvalvontamme lähtökohta on turvata kunta-alalle riittävät toimintaedellytykset ja resursit tuottaa laadukkaita palveluita asukkailleen sekä edistää alueensa elinvoimaa. Olemme vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja, joka on askeleen edellä vaikuttamassa kansalliseen ja kansainväliseen päätöksentekoon ministeriöissä, eduskunnassa ja Euroopan unionissa.

Kehittämällä

Kuntaliiton tutkimus- ja kehittämistoiminnan tehtävänä on edistää kuntien ja koko kunta-alan uudistumista. Haluamme olla luomassa edellytyksiä kuntien kestävälle ja tulokselliselle uudistumiselle sekä elinvoimaisuuden ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamiselle.

Tarjoamalla palveluja

Tarjoamme monialaiseen osaamiseen perustuvia asiantuntija- ja tietopalveluja sekä koostamismahdollisuuksia kunnille ja kuntataustaisille yhteisöille.

2. KUNTALIITTO LYHYESTI

Suomen Kuntaliitto on toimialansa edunvalvoja, kehittäjäkumppani sekä korkeatasoisten asiantuntija- ja tietopalvelujen tarjoaja. Kuntaliiton jäseniä ovat Suomen kunnat ja kaupungit. Toiminnassamme ovat mukana myös maakuntien liitot, sairaanhoitopiirit, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt. Perustehtävämme on tehdä kuntien ja maakuntien kanssa kestävää tulevaisuutta.

Vahvuutenamme on monialainen osaaminen sekä kuntien ja alueiden toiminnan kokonaisnäkemys. Kuntaliiton toiminnan lähtökohtana on itsehallinnon ja elinvoimaisuuden sekä asukkaiden hyvinvoinnin ja demokratian vahvistaminen.

Visionamme **Onnistuva Suomi tehdään lähellä** viittaa siihen, että kestävät ratkaisut hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi syntyvät parhaiten päätösinä ja tekoina alhaalta ylöspäin paikallisyhteisöissä, kunnissa, kaupungeissa, kaupunkiseuduilla ja maakunnissa - kunkin omista lähtökohdista ja toimintaympäristön ominaispiirteistä käsin.

Tavoittelemme sitä, että kunnat, alueet ja Kuntaliitto toimitsevat ennakoivasti ja olisivat siten kehityksessä **askeleen edellä**, rakentaisivat **yhteistyötä yli rajojen** sekä toimitsevat **uudistavan kulttuurin** edistämiseksi.

3. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2016

Epävarmuudessa valmistelun vuosi

Vuosi 2016 tullaan muistamaan kunta-alalla ja Suomen julkisella sektorilla epävarmuudessa valmistelun vuotena. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu eri vaiheineen väritti vuoden teemoja ja työtä Kuntaliitossa ja luonnollisesti koko julkisella sektorilla ja kunta-alalla. Kuntaliittolaiset ovat olleet kädet täynnä töitä reformiin liittyvissä edunvalvontatehtävissä, kunnille ja maakunnille tarjottavan muutostuen suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä teemaan liittyvissä kehittämisprojekteissa ja verkostoissa.

Sote- ja maakuntauudistuksen keskeisimmästä lakipaketista annettiin vuonna 2016 yli 700 lausuntoa. Lausunnonantajat etenkin kuntasektorilta käyttivät runsaasti aikaa ja asiantuntemusta lakiluonnosten arviointiin. Kuntaliitto laati oman lausuntonsa vuorovaikutuksessa kuntakentän kanssa. Voidaankin sanoa, että Kuntaliiton ja kuntakentän yhteinen viesti liittyen sote- ja maakuntauudistukseen oli hyvin selkeä: uudistuksen tavoitteita kannatetaan laajasti, mutta keinoissa niiden saavuttamiseen on vielä parantamisen varaa.

Uudistuksessa, sen toteuttamisessa ja aikataulussa on vielä useita suuria asioita sekä yksityiskohtia ratkaistavaksi. On muistettava, että uudistuksessa on kyse pidemmän ajan kehityskulkusta, jossa moniin asioihin voidaan ja pitää vielä vaikuttaa. Työ jatkuu.

Kuntaliiton uusi strategia valmisteltiin, Kuntasäätiö perustettiin

Sote- ja maakuntauudistuksen myötä myös Kuntaliiton rooli muuttuu tavalla tai toisella. Yhdessä henkilöstömme ja jäsentemme kanssa työstetty Kuntaliiton uusi strategia hyväksyttiin valtuustossamme 24.11.2016. Strategia antaa Kuntaliitolle yhteisen tulevaisuuden suunnan muutosten keskellä.

Tahtotilamme kiteytyi visioksi ”Onnistuva Suomi tehdään lähellä”. Visio viittaa siihen, että Suomi onnistuu vain alhaalta ylöspäin tapahtuvan kehityksen kautta. Etenkin nyt, kun elämme monimutkaisessa ja epävarmassa toimintaympäristössä, tulisi uskaltaa joustavoittaa hierarkioita, normeja ja sääntöjä.

Onnistuvan Suomen visiossamme valtion makrotasoinen ohjaus jättää liikkumavaraa paikallisiin olosuhteisiin perustuvalle harkinnalle, kehittämiselle ja innovaatioille.

Osana vuoden 2016 strategiatyötämme käynnistimme myös kuntien ja uusien maakuntien mahdollisen yhteisen järjestön selvitystyön yhdessä kuntien, maakuntien liittojen, sairaanhoitopiirien ja muiden toimijoiden kanssa. Mahdollisen yhteisen järjestön selvitys- ja valmistelutyötä jatketaan eri vaiheineen vuosien 2017–2018 aikana.

Vuonna 2016 perustettiin myös Kuntaliiton valtuuston päätöksellä Suomen kuntasäätiö, joka toimii tiiviissä yhteistyössä Kuntaliiton kanssa. Säätiön pääomaksi siirrettiin Kuntaliiton sijoitusvarallisuutta sekä Kuntatalo Oy:n osakekanta. Säätiön pääoma on hieman yli 150 miljoonaa euroa.

Säätiö toteuttaa tehtävänsä sijoittamansa pääoman tuotolla. Säätiön perustehtävänä on edistää kuntien elinvoimaisuutta, demokratiaa ja muita pyrkimyksiä sekä vahvistaa kunnallista itsehallintoa. Säätiö tukee Kuntaliittoa mm. tarjoamalla sille Kuntatalon toimitilat vastikkeetta.

Kokonaisuus ratkaisee

Tulevaisuuden kunnat ja maakunnat tulevat olemaan voimakkaasti riippuvaisia toisistaan. Ne muodostavat yhdessä kokonaisuuksia, jotka osin kilpailevat keskenään kansallisesti, mutta myös kansallisvaltioiden rajat ylittävästi muiden vastaavien alueiden kanssa. Niillä alueilla, joissa kyetään muodostamaan muutoksia ennakkoivaa ja yhteiseen maaliin pelaavia kokonaisuuksia, on menestyksen avaimet käsissään. Kuntien ja maakuntien keskinäiseen kilpailuun keskittymiseen ei liene yhdelläkään alueella varaa.

Pidetään me kunta-alalla huolta siitä, että Suomi onnistuu muutosten tuulten keskellä, sillä kuten visiomme viestittää: onnistuva Suomi tehdään lähellä.

Jari Koskinen

toimitusjohtaja
Suomen Kuntaliitto

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS SEKÄ TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYSSUUNTA 2016

Maailma, Suomi ja Suomen kunnat ovat keskellä suuria siirtymiä. Toimintaympäristö näyttää epävarmumalta, epäjatkuvalta ja sumuisemmalta kuin kenties koskaan elinaikanamme. Todennäköisesti elämme uuden aikakauden murrosvaihetta, jota tulevaisuuden tutkijat kutsuvat usein älykkään teknologian aikakaudeksi. Edellinen aikakausi, ns. informaatioteknologian aikakausi, on tullut päätepisteeseensä. Sen päätti finanssikriisi ja lama. Samalla edelleen käynnissä on suomalaisen yhteiskunnan jo pitkään jatkunut rakennemuutos, joka näkyy elinkeinorakenteen muutoksina, kaupungistumisena, ikääntymiskehityksenä sekä matalana syntyvyytenä.

Epävarmuuden ohella murroskausi tarjoaa myös lukuisia mahdollisuuksia mikäli niihin osataan tarttua. Kunta-alaan liittyviä mahdollisuuksia tarjoavat nyt ja tulevaisuudessa mm. älykäs hyvinvointi- ja terveys-teknologia ja oppimisympäristöt, kiertotalous, kokeilukulttuurin kehittäminen, älykäs kaupunkikehitys, etä-palvelut, elämäntapojen ja -arvojen muutokset, uudet osallisuuden ja demokratian muodot ja niin edelleen.

Sote- ja maakuntauudistus – toimiva kokonaisuus ja hallittu muutos tavoitteenamme

Kuntien toimintaympäristöä muuttaa voimakkaasti sote- ja maakuntauudistus, joka on maamme historian suurin julkisen hallinnon reformi. Muutos koskettaa kaikkien kansalaisten palveluja sekä satojen tuhansien ihmisten työtä. Muutos on merkittävä tulevaisuuden kunnan roolin ja tehtävien näkökulmasta sekä luonnollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen, ohjauksen ja verotuksen näkökulmasta.

Kuntaliiton tavoitteena on vaikuttaa siihen, että sote- ja maakuntauudistuksen myötä syntyy toiminnallisesti yhtenäinen kunta- ja maakuntakenttä, joka toimii yhteisten kuntalaisten, yritysten ja muiden yhteisöjen parhaaksi sekä paikallisen ja alueellisen itsehallinnon periaatteiden mukaisesti.

Kuntaliitto on Paras-hankkeen, kuntauudistuksen sekä nyt vireillä olevan sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä korostanut, että koska olosuhteet poikkeavat voimakkaasti maan eri osissa, lainsäädännön tulisi antaa joustoa alueellisesti eriytyneisiin ratkaisuihin esimerkiksi suurilla kaupunkiseuduilla ja harvaan asutuilla alueilla. Tämä näkökulma on tärkeä myös vireillä olevassa uudistuksessa.

Näkemyksemme mukaan maakuntien itsehallinnon tulee olla todellista. Maakuntien valtionohjauksen tulee keskittyä makrotasoihin, poliittisesti strategisiin kysymyksiin ja jättää maakuntien päätös- ja harkintavallalle riittävästi toimintaedellytyksiä.

Sote- ja maakuntauudistuksessa on myös muodostettava rakenteita, joilla turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön tosiasialliset mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.

Tulevaisuuden kunta on tekemisen kysymys

Kunta luo itse tulevaisuuttaan: se muokkaa toiminnoillaan, teoillaan ja valinnoillaan toimintaympäristöään ja sen kehitystä. Kunnan tulevaisuus on monin tavoin avoin ja sen roolit sekä toimintatavat ovat muuttumassa. Jokaisessa kunnassa on vahvuuksia ja ominaisuuksia menestyvän kunnan tulevaisuuteen. Keskeistä on löytää itselle oikeat painopisteet ja sopivat toimintatavat. Menestyminen edellyttää omien vahvuksien löytämistä sekä strategista ja pitkäjänteistä päätöksentekoa.

Kuntaliitto hahmotti vuonna 2016 tulevaisuuden kunnalle seitsemän erilaista roolia:

1. Sivistysrooli
2. Hyvinvointirooli
3. Osallisuus- ja yhteisörooli
4. Elinkeino- ja työllisyysrooli
5. Elinympäristörooli
6. Itsehallintorooli
7. Kehittäjä- ja kumppanirooli

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä ja kuntien toimintakentän muuttuessa muuttuvat myös kuntien toiminta, johtamiskäytännöt ja -rakenteet, osallisuusmallit ja -keinot, kumppanuuden tavat ja tehtäviin liittyvät toimintatavat.

Uudistuksen myötä kunnan ja maakunnan välille syntyy yhdyspinta. Asiakkaat, kuntalaiset, ovat tulevaisuudessa samat sekä kunnalle että maakunnalle. Samoin yhteiset, toimintoja läpileikkaavat prosessit – elinvoima, osallisuus sekä hyvinvointi ja terveys – ovat yhteiset. Kuntien ja maakunnan yhteistyön tarve on ilmeinen. Kuntien ja maakuntien neuvottelumenettelylle ja yhdyspintayhteistyölle on syytä luoda jo alusta saakka hyvät edellytykset ja käytännöt.

Kuntaliitto oli aktiivisesti mukana Tulevaisuuden kunta -kärkihankkeen parlamentaarisen sekä asiantuntijatyöryhmän työssä vuonna 2016. Lisäksi jatkettiin Kunnat 2021 -kehitysohjelman sekä sote- ja maakuntauudistuksen muutostuen toimintaa, jotka muodostavat moninaisia tukirakenteita ja -projekteja kunnille ja alueille.

Kuntatalous: hallituskauden kuntatalouden tasapainottamistavoite läheni

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2016 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden etenevän hyvään suuntaan. Samalla lähivuosien tulopohjamuutokset kuntataloudessa vaativat tarkkaa taloudenpitoa.

Kuntasektorin menot kasvoivat maltillisesti koko maassa, keskimäärin 1,3 prosenttiyksikköä. Vuoden 2016 tilikauden tulos parani ennakoarvion mukaan lähes puoli miljardia euroa. Tilikauden tulos oli kuitenkin negatiivinen 111 kunnassa, yhteensä 0,2 miljardia euroa. Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investoinnin rahavirta parani puoli miljardia euroa. Lainakanta nousi 18 miljardiin euroon ja velkaantumisen kasvu hidastui 3,6 prosenttiin. Negatiivisen vuosikatteen eli niin sanotun ”syömävelan” osuus kuntien lainakannan muutoksesta on erittäin pieni, vuosina 2000–2016 se on ollut viiden prosentin luokkaa.

Kuntien ja kuntayhtymien talouden tasapainottamistoimet ovat tuottaneet tulosta ja kuntatalous lähenee nykyisen hallituskauden kuntatalouden tasapainottamistavoitetta. Hallituksen parin vuoden takaisissa ennusteissa kuntasektorin velan arvioitiin nousevan kolme miljardia nyt toteutunutta suuremmaksi. Lisäksi toiminnan ja investoinnin rahavirran ennakoitiin painuvan raskaasti negatiiviseksi. Tämä ennuste ei toteutunut, mutta edessä on sen sijaan tiukempi taloustilanne johtuen valtionosuuksien ja verotulojen heikkenemisestä.

Tasapainoisen talouden taustalla maltillinen menokehitys ja parantuneet tulot

Kuntatalouden parantumisen taustalla löytyy maltillinen menokehitys, joka johtuu muun muassa kuntien ja kuntayhtymien henkilöstökulujen sopeuttamisesta, sekä vähäisestä kustannustason kasvusta kuntapalveluissa.

Kuntien ja kuntayhtymien tulot lisääntyivät erityisesti kasvaneiden valtionosuuksien kautta. Vuoden 2016 valtionosuuksissa kompensoitiin kuntien veroperustemuutoksista johtuvia veromenetyksiä 260 miljoonaa euroa ja lisäksi kunnat saivat 270 miljoonaa euroa valtionosuuksia kuntien ja valtion välisen kustannusjaon

tarkistuksen seurauksena. Kuntien verotulot 2016 kasvoivat maltillisesti koko maan tasolla yhteensä 1,4 prosenttia, eli 300 miljoonaa euroa. Vaimeaa kehitystä selittää muun muassa kuntien korotetun yhteisö-veron jako-osuuden poistuminen.

Nyt on ensisijaisen tärkeää, että kuntatalouden hyvää kehitystä ei katkaista vaan annetaan talouden edetä hallitusohjelman mukaisesti kohtaamaan tulevaisuuden kasvun ja mm. korjausvelan tuomat haasteet.

Tietolaatikko: Verkostoituva Kuntaliitto

Verkostoituminen on välttämätöntä nykypäivän toimintaympäristössä. Mitä kompleksisemmaksi toimintaympäristö muuttuu, sitä enemmän tarvitsemme toisiamme arkipäivän haasteiden ratkaisemisessa. Kuntaliitossa on panostettu verkostomaisen toiminnan vahvistamiseen kehittämällä ja ottamalla käyttöön Kuntaliiton verkostomalli. Kuntaliiton strategiset asiakastutkimukset osoittavat, että verkostomaista toimintaa pidetään jo yhtenä onnistuneimmista Kuntaliiton toiminnan osa-alueista.

Tavoittelemme verkostoilla entistä parempaa

- vuoropuhelua jäsentemme kanssa,
- vaikuttavuutta sidosryhmätyöhön ja kunta-alan ydinkysymyksiin sekä
- tehokkuutta ydinprosesseihimme: edunvalvontaan, kehittämiseen ja palveluihin.

Verkostotoiminnalla voimme lisätä toimintamme kuntalähtöisyyttä sekä luoda uutta kehittävää yhteistyötä erilaisten kuntien, toimialojen ja toimijoiden kanssa. Verkostot toimivat myös erilaisten asioiden ja ilmiöiden esiin nostajina. Näitä nousemassa olevia asioita voimme hyödyntää mm. kuntien edunvalvonnassa ja kehittämisessä sekä yleisesti kansallisessa keskustelussa.

Kuntaliitolla on yli 90 verkostoa verkostosalkussaan. Niissä on noin 6 000 henkilöjäsentä. Kuntaliiton verkostomalliin kuuluu, että verkostoistamme priorisoidaan vuositason strategiset verkostot. Vuoden 2016 strategiset verkostot olivat:

- **Kuntajohtajien ryhmä 44, Sote-valmistelijoiden verkosto** sekä **Svenska reformgruppen**, joita hyödynnettiin suunnitelmallisesti sote- ja maakutauudistuksen edunvalvonnassa sekä liiton toiminnan suuntaamisessa.
- **Kuntaliiton demokratiaverkosto**, jonka puitteissa kehitettiin alueellisen demokratian ja osallisuuden näkökulmaa osana sote- ja maakuntauudistusta. Demokratiaverkoston toiminnassa kehitettiin myös monikulttuurisuuteen liittyvää teema-aluetta.
- Aktiivinen osallistuminen **Kansalliseen ennakointiverkostoon (KEV)**, jonka tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnettiin Kuntaliiton sisäisessä ja ulkoisessa ennakointityössä.

5. STRATEGISEN ASIAKASTUTKIMUKSEN TULOKSET VUONNA 2016

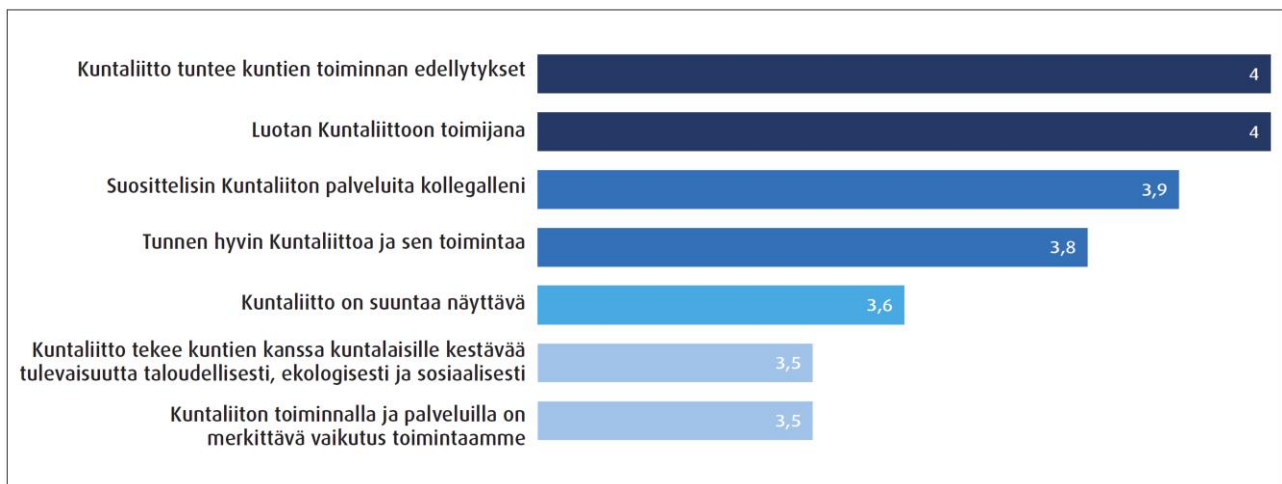
Kuntaliitto teetti marraskuussa 2016 asiakastutkimuksen, jonka käytännön toteutuksesta vastasi Innolink Research Oy. Tutkimus tehtiin samassa formaatissa nyt kolmatta kertaa.

Tutkimuksen tarkoituksena on mitata Kuntaliiton asiakkaiden tyytyväisyyttä Kuntaliiton toimintaan ja palveluihin sen strategiaan perustuvilla mittareilla. Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluilla ja internet-kyselyinä. Tutkimus perustuu yhteensä 456 vastaukseen.

Kuntaliitto haluaa olla luotettava toimija ja tuntea hyvin kuntien toiminnan edellytykset. Näitä asioita kuvaavat mittarit ovat tutkimuksen mukaan erinomaisella tasolla. Kuntaliiton panostus verkostomaiseen toimintaan on ollut myös onnistunutta. Kuntien odotukset Kuntaliiton edunvalvontaa kohtaan ovat erittäin korkealla. Tämä näkyy arvioissa edunvalvonnan onnistuneisuutta kuvaavissa arvioissa.

80 % vastaajista arvioi Kuntaliiton tuntevan hyvin kuntien toiminnan edellytykset

Tutkimustulosten mukaan hiukan yli 80 prosenttia vastaajista (keskiarvo väittämälle 4,0) arvioi, että Kuntaliitto tuntee kuntien toiminnan edellytykset hyvin. Myös kuntaliiton toiminnan luotettavuus on erinomaisella tasolla.

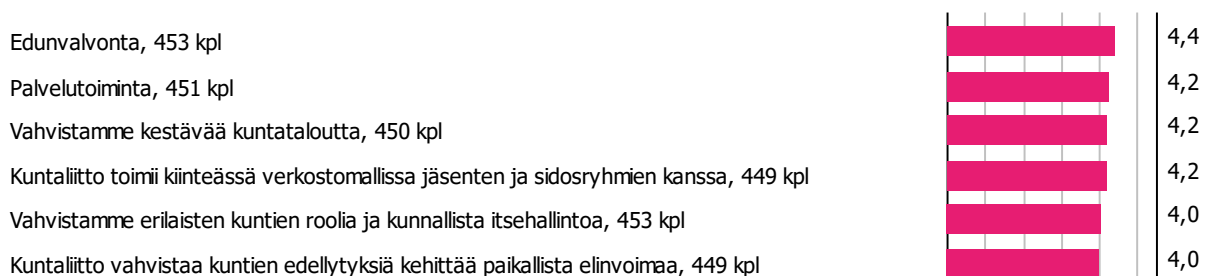

Kuva 1: Arvioi seuraavia kriteerejä (asteikko: 1=täysin eri mieltä ... 5=täysin samaa mieltä)

Lähes kaikki yllä arvioidut tekijät ovat kehittyneet positiivisesti tai vähintäänkin pysyneet ennallaan edellismittaukseen verrattuna. Erityisesti Kuntaliiton tunnettuus on lisääntynyt; nyt 68 prosenttia arvioi tuntevansa kuntaliiton toimintaa melko tai erittäin hyvin, kun vuotta aiemmin vastaava osuus oli 51 prosenttia.

Parhaimmat onnistumiset liiton palvelutoiminnassa ja verkostomallissa – edunvalvonnassa odotukset korkeimmalla

Kuntaliiton jäseniltä ja asiakkailta kysyttiin, miten merkittävänä he pitävät Kuntaliiton eri palvelualueita. Kuvaan on rajattu mukaan vastaajien tärkeimpinä pitämiä tekijöitä. Edunvalvonta saa keskiarvoksi 4,4 (asteikko 1-5), seuraavaksi tärkeimmät on palvelutoiminta sekä kestävä kuntatalouden vahvistaminen ja verkostotoiminta.

Kuva 2: Toiminnan tärkeimmät tekijät (Asteikko: 1= ei lainkaan tärkeä ... 5=erittäin tärkeä)

Kuntaliiton toimintamuoto	Kuntaliiton määrä
Palvelutoiminta	3,7
Kuntaliitto toimii kiinteässä verkostomallissa jäsenten ja sidosryhmien kanssa	3,6
Kehittämis- ja projektitoiminta	3,5
Edunvalvonta	3,4
Vahvistamme kestäväää kuntataloutta	3,4
Kuntaliitto luo aitoa lisäarvoa ja vaikuttavia ratkaisuja kuntakonsernien vaativiin tarpeisiin	3,3
Vahvistamme erilaisten kuntien roolia ja kunnallista itsehallintoa	3,3
Kuntaliitto selkiyttää kuntien roolia kuntalaisten hyvinvoinnin edellytysten mahdollistajana	3,2
Kuntaliitto luo edellytyksiä kuntien henkilöstön saatavuudelle ja osaamiselle	3,1
Kuntaliitto vahvistaa kuntien edellytyksiä kehittää paikallista elinvoimaa	3

Kokonaisarvosanaksi Kuntaliitto saa 3,7 (asteikko 1-5). 66 prosenttia vastaajista antoi Kuntaliitolle asteikon parhaita arvioita 4 tai 5. Kuntaliiton kokonaisarvosana on parantunut edellismittauksesta, jolloin kokonaisarvosanaksi muodostui 3,6.

Kuva 4: Sanapilvi: Millaisia odotuksia sinulla on Kuntaliitolle tulevaisuudessa?

6. KUNTALIITON STRATEGIA 2017–2021

Kuntaliiton strategia ”Onnistuva Suomi tehdään lähellä” hyväksyttiin Kuntaliiton valtuustossa marraskuussa 2016. Strategia antaa Kuntaliiton toiminnalle ja päätöksenteolle yhteisen tulevaisuuden suunnan muutosten keskellä. Strategia on suunnattu valtuustokauden 2017-2021 ajalle. Strategiassa on hahmotettu toimintaympäristön muutosajureita, Kuntaliiton olemassaolon merkitystä nyt ja tulevaisuudessa sekä sitä, mitä liiton toiminnalla tavoitellaan. Kuntaliitto myös selvittää ja valmistelee uuden strategiansa pohjalta kuntien ja maakuntien mahdollisen yhteisen järjestön perustamista nykyistä toimintaa ja organisaatiota muuttamalla.

Kuva 5: Kuntaliiton strategia

Kuntaliitto tekee kuntien ja maakuntien kanssa kestävää tulevaisuutta

Kuntaliiton missio ”Teemme kuntien ja maakuntien kanssa kestävää tulevaisuutta” viestii toiminnallisesti yhtenäisestä kuntien ja maakuntien muodostamasta kokonaisuudesta, joka mahdollisimman saumatta palvelisi tulevaisuudessa sekä kuntien että maakuntien yhteisiä asukkaita ja yhteisöjä.

Kestävän tulevaisuuden tekemisellä tarkoitamme sitä, että keskeinen tehtävämme on sovittaa yhteen erilaisten kuntien ja maakuntien tarpeisiin sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä ratkaisuja. Kestävyydellä tarkoitamme myös sukupolvet ylittävää oikeudenmukaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja asukkaiden yhdenvertaisuutta. Liiton toiminta perustuu vahvaan kumppanuuteen ja verkostomaiseen yhteistyöhön.

Visio: Onnistuva Suomi tehdään lähellä

”Onnistuva Suomi tehdään lähellä” viittaa siihen, että kestävät ratkaisut hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi syntyvät parhaiten tekoina alhaalta ylöspäin läheisyysperiaatteen mukaisesti paikallisyhteisöissä, kunnissa, kaupungeissa, kaupunkiseuduilla ja maakunnissa – kunkin omista lähtökohdista ja toimintaympäristön ominaispiirteistä käsin.

Kunnilla ja maakunnilla tulee olla riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset sekä vapaus tehtäviensä toteuttamiseen. Onnistuvan Suomen visiossa valtion makrotasoinen ohjaus jättää liikkumavaraa paikallisiin olosuhteisiin perustuvalle harkinnalle, kehittämiselle ja innovaatioille.

Asukkaiden mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lähellä oleviin asioihin on onnistuvan Suomen kivijalka. Onnistuvan Suomen kehityksen avaimet ovat meistä jokaisen käsissä: sekä pienillä että suurilla paikallisilla teoilla on merkitystä.

Onnistuva Suomi on jatkuvasti uudistuva, paikallisesti globaali, verkostoitunut ja älykkääseen teknologiaan nojaava hyvinvointiyhteiskunta. Älykäs teknologia ja tietoverkot vahvistavat paikallisuuden ja globalisaation yhteisvaikutuksia.

Painopisteet: Askeleen edellä - Yhteistyötä yli rajojen - Uudistava kulttuuri

Painopisteet ovat valintoja, joiden mukaisesti toimimalla voimme saada aikaan muutosta, joka johtaa kohti onnistuvan Suomen visiotamme.

Askeleen edellä

Ennakoiva edunvalvonta, kehittäminen ja palvelu tuottavat parhaan lisäarvon Kuntaliiton jäsenille. Siksi Kuntaliiton tavoitteena on vahvistaa ennakointikykyään kaikessa toiminnassa. Kuntaliitto tukee kuntia ja maakuntia muutoksen hallinnassa sekä ennakoinnissa. Edunvalvontamme keskeisenä tavoitteena on huolehtia proaktiivisesti siitä, että tulevaisuuden kunnilla on avainrooli elinvoiman, osaamisen ja hyvinvoinnin edistäjinä.

Yhteistyötä yli rajojen

Kuntaliiton tavoitteena on, että kunnat ja maakunnat muodostavat asukkaiden ja yhteisöjen parhaaksi toimivan kokonaisuuden. Kuntaliitto haluaa edistää toimijoiden välistä yhteistyötä alueellisesti ja kansallisesti. Myös Kuntaliiton sisällä vahvistetaan kuntien ja uusien maakuntien toimialat ylittävää yhteistyötä. Toimintamme perustuu kumppanuuteen ja verkostoitumiseen kuntien ja maakuntien kanssa.

Uudistava kulttuuri

Tulevat vuodet edellyttävät vahvaa muutoksen hallintaa kunnissa ja maakunnissa. Samalla Kuntaliitto haluaa tukea uudistavan ja kokeilevan toimintakulttuurin syntymistä, jonka kautta voidaan saavuttaa taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä. Samalla haluamme edistää jatkuvasti uudistavaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria myös Kuntaliitossa.

Tietolaatikko: Kuntaliiton edunvalvonnan myötävaikutuksena vuonna 2016:

Kuntatalousohjelmaan kirjatuiissa toimitissa huomioitiin kuntien taloudellisia vaikutuksia, mikä osaltaan on turvannut kuntien taloudellisia toimintaedellytyksiä.

Kilpailukykysopimuksen vaikutukset kuntatalouteen huomioitiin osittain. Veroperustemuutokset kompensoitiin kunnille, mutta palkansaajien maksueroista aiheutuvia verotulojen menetyksiä ei kompensoitu.

Kunnallisveron verokatto poistettiin vuosilta 2020 ja 2021.

Hankintalainsäädännön kokonaisuudistus saatiin direktiivitasolta kansalliseen lakiin.

Kuntien erikoissairaanhoidon liittyviä **valtionosuusvähennyksiä** peruttiin noin 25,5 miljoonan euron edestä vuonna 2017.

Uudessa kirjastolaissa luovuttiin yksityiskohtaisista henkilöstön kelpoisuus- ja koulutusrakennevaatimuksista.

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut **nuorisolaki** vahvistaa kunnan itse- näistä vastuuta ja valtaa toteuttaa nuorisotyötä- ja politiikkaa paikallisiin olosuhteisiin ja nuorten tarpeisiin sopivalla tavalla.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitusta korjattiin vuosina 2016 ja 2017 niin, että opetuksen järjestäjät saavat opetuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia vastaavan rahoituksen.

Oleskeluluvan saaneiden **turvapaikanhakijoiden** hallitsematonta muuttoa vastaanottokeskuksista kuntiin on kyetty hillitsemään kuntaansiirtymisprosesseja kehittämällä.

Sote-toimitilojen omaisuusjärjestelyä koskeviin menettelyihin on saatu joustavuutta.

Kuntalakia muutettiin siten, ettei työterveyshuoltoon kuuluvaa sairaanhoitoa tarvitse yhtiöittää.

EU:n tietosuoja-asetus antaa kunnille enemmän liikkumavaraa.

EU:n arvonnalisäverostrategia ei ennakkotiedoista huolimatta sisällä muutoksia julkisen sektorin asemaan.

Jätelain uudistustyöryhmässä on saatu nostetuksi keskusteluun jätehuollon kokonaisuuden kannalta olennaisia asioita ja mm. torjuttu eräiden hankintalain säädösten suora soveltaminen jätehuoltoon.

Tulevaisuuden kunta -kärkihankkeen parlamentarisessa työssä saatiin vahvasti esille kuntien näkemykset tiiviin verkostoyhteistyön myötä. Hankkeen asiantuntijaryhmän raporttiin sisältyy USO-verkostokuntien kanssa tehty etukäteisarviointi maakuntauudistuksen vaikutuksista kunnan tehtäviin ja toimintatapoihin.

Kunnista esille nousseet kunnan ja maakunnan **yhdyspintakysymykset** nostettiin keskiöön uudistusten valmistelussa.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelussa on huomioitu tarve kunnan omalle hyvinvointityölle ja tuleva tarve kuntien ja maakuntien väliselle yhteistyölle.

Avoimen hallinnon toimintaohjelmassa on huomioitu kunnat hyvin ja kunnat ovat olleet aktiivisessa roolissa seuraavan toimintasuunnitelman laadinnassa.

Kuntalaisten **kielellisten oikeudet** huomioidaan sote- ja maakuntauudistuksessa.

Ruotsinkielisten kuntien edunvalvonta ja viestintä koottiin uuteen **Kommunorget.fi -verkkoalustaan**.

Kuntalainojen marginaalin korotusoikeutta koskeva erimielisyys pankkien ja kuntien välillä päättyi kuntien voittoon (taloudellinen intressi 12 milj. euroa).

Työvoima- ja yrityspalveluiden alueellisten kokeilujen eteneminen kokeilulakiesitykseksi, jonka mukaan kunnat vastaisivat kokeilualueilla valtion rahoittamien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta kokeilun asiakaskohderyhmälle.

Kilpailuoikeudellista vahingonkorvausta koskeva sääntely saatiin direktiivitasolta kansalliseen lakiin, mikä turvaa kuntien mahdollisuudet saada vahingonkorvauksia esimerkiksi kartellitilanteissa.

Toimeentulotuen KELA-siirron lainsäädäntö toteutettiin riittävän kattavasti ja osa valtionosuusvähennyksistä (4 milj. €) siirrettiin toteutettavaksi myöhemmin vuosina.

Kuntien maksamille **valokopioinnin tekijänoikeuskorvauksille** vuosille 2017-2019 ehdotettua korotusprosenttia saatiin pudotettua noin 66 prosenttia ja porrastettua useammalle vuodelle verrattuna siihen, mitä Kopion kopiointitukimuksen tulokset olisivat edellyttäneet.

Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteutuksessa huomioidaan paremmin kuntien toimintaympäristö.

Kuntien valtionosuuksien leikkaaminen kuntien ja valtion yhteisiin tietotekniikkahankkeisiin lopetettiin vuonna 2017.

Korjausavustusten käsittelyn siirtäminen kunnilta ARA:lle vähentää kuntien tehtäviä ja siten tuo säästöjä henkilöstömenoihin (arvio 3-5 milj. €).

Liikennekaarta täsmennettiin siten, että yksinoikeuden asettaminen joukkoliikennereiteille on edelleen mahdollista (ns. PSA-suojat), jolloin markkinaehtoisien joukkoliikenteen ei sallita kilpailla viranomaisten jo kertaalleen kilpailuttaman ja maksaman liikenteen kanssa samoista asiakkaista.

Pelastustoimen uudistushankkeen valmistelutyöryhmien puheenjohtajiksi onnistuttiin SM:n alkuperäisestä ehdotuksesta poiketen saamaan merkittävä määrä pelastuslaitosten edustajia.

Maankäyttöä, kestävien yhdyskuntien ja koko kunnan kehittämistä palvelevat **rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu** pysyvät maakuntauudistuksen myötäkin tulevaisuuden kunnassa.

Energiatasehokkuussopimuksia kaudelle 2017-2025 koskevat neuvottelut saatiin päätökseen työ- ja elinkeinoministeriötä edustaneen Energiaviraston kanssa. Sopimusneuvotteluissa oli alusta alkaen mukana myös kuntien edustajat. Lokakuussa järjestetyssä allekirjoitustilaisuudessa sopimukseen liittyi jo 16 kuntaa ja kuntayhtymää.

7. KUNTALIITON TOIMINTA JA TULOKSET VUONNA 2016 ERI TEEMOISSA

Tässä luvussa kuvataan otteita toimintamme kärjistä ja konkreettisista tuloksista vuoden 2016 aikana. Lisätietoja liiton toiminnasta laajemmin saa internetosoitteesta www.kuntaliitto.fi/kuntaliitto/toiminta-salkku.

Tarkastelu on jaoteltu seuraaviin kunta-alan ja Kuntaliiton toimintaa jäsentäviin teemoihin:

Läpileikkaavat teemat

- Sote- ja maakuntauudistuksen muutostuki
- ARTTU2-tutkimusohjelma
- Hankintalain valmistelun edunvalvonta

Demokratia, organisaatiot ja johtaminen

- Tulevaisuuden kunnan edunvalvonta
- Tulevaisuuden kunta (Kunnat 2021) -kehittämisohjelma
- Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen (USO3) -verkostoprojekti
- Maakuntalain valmistelun edunvalvonta

Elinkeinot, kilpailukyky ja työllisyys

- Kasvupalvelut-kokonaisuuden edunvalvonta
- Työllisyyspoliittinen kuntakokeilu ja arviointi
- Kotouttamisen ja vastuiden määrittelyn edunvalvonta

Hyvinvointi ja osaaminen

- Sote-uudistuksen valmistelun edunvalvonta
- Arkeen voimaa -projekti
- Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin edunvalvonta
- Ammatillisen koulutuksen omistajaohjaus (OMA) -projekti

Palvelukehitys, kokeilutoiminta ja digitalisaatio

- Alueiden ja kuntien tietohallintoyhteistyöfoorumi AKUSTI
- KuntaKaPA
- Uskalla kokeilla -kehittämisohjelma

Talous

- Kuntatalousohjelma
- Kiky-sopimuksen edunvalvonta
- Muu talouteen liittyvä edunvalvonta

Yhdyskunta ja ympäristö

- Jätelain edunvalvonta
- Tonttituotannon ja asuntorakentamisen lisäämiseen tähtäävät lainmuutokset

7.1 Läpileikkaavat teemat

Sote- ja maakuntauudistuksen muutostuki

Kuntaliitto tukee kuntia ja alueita sote- ja maakuntauudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa muun muassa tarjoamalla maksutonta matalan kynnyksen asiantuntijaneuvontaa. Muutostuen tavoitteena on tukea kuntia, kuntayhtymiä, alueita ja uudistusta suunnittelevia projektiorganisaatioita uudistuksen eri vaiheissa sekä lisätä vuoropuhelua kuntien, alueiden ja valtion välillä.

Muutostuen tavoitteena on myös nostaa esiin ja etsiä vastauksia siihen, miten yhteistyöprosessit ja maakuntien muodostaminen etenevät ja millaisia organisaatioiden muodostamiseen ja käynnistämiseen liittyviä ongelmia työssä kohdataan.

Muutostuki vuonna 2016 jaottui seuraaviin osa-alueisiin:

- Luotiin palvelujärjestelmä neuvontapalvelun antamiseksi (tukipyynnöt ja kysymykset keskitetyn palveluosoitteen muutostuki@kuntaliitto.fi kautta)
- Oppaat: "Rajapinnoilta yhdyspintoihin" -kehittämisaloite kuntien ja maakuntien yhteistyöstä, "Kuu-lethan sie minnuu" -kehittämisaloite asukasosallisuudesta sote- ja maakuntauudistuksessa, muutostuen verkkosivumuotoisia oppaita

- Uudistuslinikat: Kuntaliiton asiantuntijat ja ministeriöiden edustajat vastaavat maakuntauudistusta, tulevaisuuden kuntia ja sote-palveluita koskeviin kysymyksiin Uudistuslinikka-verkkovastaanotolla. Uudistuslinikat lähetetään suorana lähetyksenä Kunta.tv:ssä erikseen ilmoitettuna ajankohtana. Vuonna 2016 uudistuslinikoita järjestettiin 3 kertaa. Tallenteet jo pidetyistä Uudistuslinikoista on katseltavissa Kunta.tv:ssä.
- Muut muutostuen muodot: Kuntaliitto edistää sote-valmistelijoiden keskinäistä verkostoitumista. Verkostoitumisen tarkoituksena on lisätä vuoropuhelua kuntien, alueiden ja valtion välillä. Kuntaliitto järjestää myös alueellisia ja kansallisia seminaareja uudistusta valmisteleville henkilöille. Sote- ja maakuntauudistuksen toimeenpanon alueellisen valmistelun tilanteet on kuvattu omilla internet-sivullaan. Sivulta löytyvät myös alueellisten valmistelijoiden keskeiset tiedot.

ARTTU2-tutkimusohjelma

ARTTU2-tutkimusohjelman avulla arvioidaan paitsi kunnissa toteutettavia ja kuntiin kohdistuvia uudistuksia myös Paras-hankkeen aikana suunniteltujen ja toteutettujen uudistusten pidempiaikaisia vaikutuksia kuntiin. Tutkimusohjelma ja sen eri osaprojektit tekevät näkyväksi myös sen, mitä toimenpiteitä kunnat ovat oma-aloitteisesti tehneet sopeutuakseen toimintaympäristön moninaiisiin muutoksiin.

Tutkimusohjelman avulla tuotetaan pitkäjänteistä ja systemaattista vertailutietoa paikalliseen ja kansalliseen päätöksentekoon ja johtamiseen. Tutkimustieto kuntia koskevien uudistusten vaikutuksista palvelee myös kunnallisen itsehallinnon kehittämistyötä. Tutkimusten toteuttajina ovat olleet keskeiset kuntatutkimusta tekevät yliopistotahot. Myös Kuntaliiton asiantuntijoita eri yksiköistä on osallistunut tutkimusten ja selvitysten tekemiseen.

ARTTU2-tutkimusohjelman puitteissa järjestettiin kaksi kuntaseminaaria (25.5. ja 16.12.) ja kaksi kuntien yhdyshenkilöiden tapaamista (4.2. ja 8.11.). ARTTU2-tutkimusohjelmassa valmistui vuoden 2016 aikana kaikkiaan 12 raporttia, jotka julkaistiin sarjassa "Uutta ARTTU2-ohjelmasta".

Julkaisut käsittelevät kuntalaisten osallistumista ja vaikuttamista, palveluverkkoja, kuntataloutta, luottamushenkilötyötä ja poliittista johtamista, kuntien monikeskussuutta, hyvinvoinnin edistämisen käsitettä ja sisältöä, kuntatyöntekijöiden hyvinvointia ja johtamiskäytänteitä sekä reaaliaikaista uudistusten arviointia.

Hankintalain valmistelun edunvalvonta

EU:n uudet hankintadirektiivit annettiin v. 2014 ja niillä oli kahden vuoden voimaansaattamisaika. Kansallinen laki ei kuitenkaan ollut voimassa vielä 18.4.2016, minkä takia direktiivien välitön oikeusvaikutus oli huomioitava tehdyissä EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Kuntaliiton Julkisten hankintojen neuvontayksikkö informoi asiasta tehokkaasti hankintoja tekeville tahoille.

Hankintalaki eteni vihdoon kesäkuussa 2016 eduskunnan käsiteltäväksi. Annettu hallituksen esitys poikkesi kuitenkin merkittävästi TEM:n valmisteluryhmän mietinnöstä, joka oli valmisteltu edellisen hallituksen kaudella. Kunnille keskeisiä pykälä oli muutettu olennaisesti. Lisäksi esitys sisälsi kohtia, joita valmisteluryhmä ei ollut valmistellut.

Kuntaliitto oli kuultavana eri valiokunnissa yhteensä seitsemän kertaa. Lisäksi toimitettiin 11 kirjallista lausuntoa, lausumaa ja lisämateriaalia. Eduskuntakäsittelyn aikana korostettiin erityisesti ns. sidosyksikkö-hankintoihin liittyviä näkökohtia. Koska sääntelyn kiristämisestä ei käsiteltävänä olevassa esityksessä ollut riittävää vaikutusarviointia, Kuntaliitto pyrki tuomaan laajasti vaikutuksia esiin. Toisena keskeisenä edunvalvonnallisena kärsenä keskityttiin ehdotettuun hankintojen valvontaan. Intensiivisestä toiminnasta huolimatta sääntelyyn ei saatu kaikkia toivottuja muutoksia. Sidosyksikkösääntelyn osalta saavutuksina voidaan pitää jätehuollon erillistä siirtymäprosenttia (15%) vuodelle 2017 sekä avoimuusilmoituksen mekanismin täsmentämistä talousvaliokunnan mietinnössä.

Lisäksi Kuntaliitto oli yksi harvoista organisaatioista, jonka toimittamaan materiaaliin viitattiin nimenomaisesti eduskunnan käsittelyn eri vaiheissa.

7.2 Demokratia, organisaatiot ja johtaminen

Tulevaisuuden kunnan edunvalvonta

Tulevaisuuden kunta -hankkeessa määriteltiin parlamentaarisen valmistelun pohjalta visio tulevaisuuden kunnasta vuonna 2030. Parlamentaarisen työryhmän työstämiä skenaarioita ja visioita käytiin läpi kaikkiaan 12 sidosryhmätapaamisessa, joista Kuntaliiton verkostot olivat keskeisiä. Työryhmän raportissa skenaarioita tarkasteltiin erikseen suurten kaupunkien, kehyskuntien, seutukaupunkien sekä maaseutu- ja pienkuntien näkökulmasta.

Tulevaisuuden kunta -kärkihankkeen asiantuntijaryhmä kokosi vuonna 2016 maakuntauudistuksen vaikutuksia kunnan tehtäviin, rooleihin, tehtävien toteuttamiseen, rahoitukseen, henkilöstöön, osaamiseen, johtamiseen ja kuntademokratiaan. Tähän työhön sisältyi Kuntaliiton Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen -projektikuntien kanssa tehty etukäteisarviointi siitä, miten maakuntauudistus vaikuttaa kunnan tehtäviin ja toimintatapoihin. Eri toimintaympäristöissä toimivien kuntien näkemykset on välitetty asiantuntijaryhmän työhön.

Tulevaisuuden kunta (Kunnat 2021) -kehittämishjelma

Ohjelman kautta kunnat saavat tukea roolinsa ja toimintansa kehittämiseen seuraavalla valtuustokaudella. Omista vahvuuksistaan ponnistavat kunnat kirkastavat tulevaisuuden kunnan eri rooleja ja tekoja. Kunnat kehittävät yhdessä uudenlaisia johtamis-, kumppanuus-, vuorovaikutus- sekä verkostomalleja ja jakavat hyviä käytäntöjä toisilleen. Kunnat saavat Kuntaliitolta sparrausapua ja uutta tietoa ennakointi-, strategia- ja tulevaisuustyöhön sekä uusien luottamushenkilöiden perehdyttämiseen. Tulevaisuuden kuntaan ja kunnan eri rooleihin liittyvä keskustelu on vilkastunut. Keskustelu on vilkasta myös sosiaalisessa mediassa. Ohjelman tuotoksia:

- Tulevaisuuden kunta -verkkoavoriihi, vastauksia yli 1500. Aineistoa on hyödynnetty asiantuntijapuheenvuoroissa ja materiaaleissa ja julkaisuissa.
- Tule tekemään tulevaisuuden kuntaa -julkaisu,
- Käynnistettiin Tulevaisuuden kunta -kirja yhdessä VM:n ja tutkijoiden kanssa.
- Kumppanuutta kuntien kanssa: esim. työpajoja ja asiantuntijapuheenvuoroja kuntien valtuustoseminaareissa ja muissa tilaisuuksissa, kuten Kuntaliiton maakuntatilaisuuksissa, Kuntamarkkinoilla, Demokratiapäivässä ja niin edelleen.
- Suunniteltu ja toteutettu Kuntaliiton maakuntatilaisuuksien tulevaisuuden kuntaa koskevat osiot ja materiaalit.
- Viestintä- ja markkinointimateriaali: Tule tekemään tulevaisuuden kuntaa -vlogisarjan käynnistäminen. Tulevaisuuden kunnan roolit hahmoteltiin visualisoituna kuvana ja niistä painettiin kortteja ja julisteita. Tulevaisuuden kunnan kehityspolku -visualisointi. Kuntapäätäjän motivointi- ja päätettävien asioiden visualisointi. Tulevaisuuden kunta -internetsivut. Edellä mainitut markkinointimateriaalit toimitettiin puolueiden käyttöön kuntavaalityöhön. Materiaalit on saatavilla maksutta Kuntaliiton nettisivuilta. Materiaaleja on ollut jaossa eri tapahtumissa. Niitä ovat myös lukuisat paikalliset ja alueelliset lehdet hyödyntäneet.

Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen (USO3) -verkostoprojekti 2015-2016

Kaksivuotinen USO3-projektikausi päättyi vuoden 2016 lopussa. Osallistujina oli 32:n kunnan poliittinen ja ammatillinen johto. Projektissa toteutettiin 15 kuntien yhteistä tai kuntaryhmäkohtaista seminaaria tai työpajaa, joissa kehitettiin ennakointiin ja kuntien strategiseen johtamiseen liittyviä toimintamalleja, tuotettiin uutta tietoa, vertailtiin muiden kuntien käytänteitä sekä osallistuttiin Kuntaliiton edunvalvontatyöhön.

Kuntakohtaisesti projektin puitteissa toteutettiin yhteensä noin 200 kuntakohtaista työpajaa. Työpajat toteutettiin FCG:n johdon konsultoinnin fasilitoimina. Työpajojen kautta kunnissa linjattiin kuntastrategioita ja kehittämisohjelmia, tuettiin strategioiden ja kehittämisohjelmien toimeenpanoa, uudistettiin johtamisjärjestelmiä, hallitus- ja valtuustotyöskentelyä jne.

Projektissa laadittiin yhdessä projektikuntien kanssa etukäteisarviointityö sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista kunnan toimintaan ja johtamiseen. Etukäteisarvioinnit ovat osa Tulevaisuuden kunta kärkihankkeen asiantuntijaraporttia. Arviointeja on myös hyödynnetty maakuntauudistukseen liittyvässä edunvalvonnassa, Kunnat 2021 -ohjelman toimenpiteissä ja asiantuntijapuheenvuoroissa.

Projekti tuotti yhdessä projektikuntien kanssa "Tulevaisuuden kuntakuvat" -ennakointijulkaisun ja piirrosvideot. Tulevaisuuden kuntakuvissa kuvataan kolmen eri kuntaryhmän eli pienten kuntien, keskikokoisten kuntien sekä kaupunkien mahdollisia tulevaisuuksia kunnan ja sen johtamisen kannalta sekä kuntalaisten muuttuvista rooleista käsin.

Projektin osana osallistujakunnille toteutettiin Ruotsin opintomatka, jossa tutustuttiin erityisesti ruotsalaisten kuntien johtamisjärjestelmiin ja -käytäntöihin sekä kuntien ja maakuntien yhteistyöhön.

Maakuntalain valmistelun edunvalvonta

Maakuntalaki tulee olemaan kuntalain tapaan yleislaki, jolla luodaan edellytykset maakuntien itsehallinnon toteutumiselle. Maakuntalaissa säädetään maakuntien tehtävistä, maakuntien ja valtion suhteesta, demokratian ja asukkaiden osallistumisoikeuden toteuttamisesta, johtamisesta ja hallinnon järjestämisestä, luottamushenkilöiden kelpoisuudesta, taloudesta ja toiminnasta markkinoilla.

Samanaikaisesti maakuntalain kanssa valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakia ja muita maakunnan tehtäväalueeseen liittyvää lainsäädäntöä sekä maakuntien rahoituslakia ja muutoksia kuntien peruspalvelujen rahoitusta koskevaan lakiin. Erityislainsäädännön valmistelun jatkuessa on erityistä huomiota kiinnitettävä siihen, että niihin ei tule sisältymään säännöksiä, jotka rajoittavat maakuntien valtuustojen päätösvaltaa.

Kyseessä on ainutlaatuinen ja vaihteittain etenevä hallinnon uudelleen järjestäminen, jossa merkittävä osa kuntien tehtävistä siirretään maakunnille. Maakuntalain edunvalvonnassa on erityisesti kiinnitetty huomiota kunta-maakuntasuhteeseen. Maakuntien tehtävät eivät saa olla päällekkäisiä kuntien tehtävien kanssa ja toisaalta kuntien ja maakuntien väliselle yhteistyölle tulee olla joustavat mahdollisuudet. Kuntien ja maakuntien työnjaon tulee lainsäädännössä olla selkeä, mutta samalla maakuntalaissa tulisi säätää kuntien ja maakunnan alueelliset olosuhteet huomioon ottavasta sopimismahdollisuudesta palveluiden tuotannossa ja järjestämisessä. Kuntien ja maakuntien yhteistyön tulisi olla mahdollista samaan tapaan kuin se on mahdollista kuntalaissa kuntien kesken.

7.3 Elinkeinot, kilpailukyky ja työllisyys

Kasvupalvelut-kokonaisuuden edunvalvonta

Kasvupalvelu-uudistus tarkoittaa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan työllisyys- ja yrittäjyyspalveluiden uudistamista ja kokoamista yhdeksi kasvupalvelukokonaisuudeksi. Uudistus on osa hallituksen sote- ja maakuntauudistusta. Työ käynnistyi, kun TEM asetti 11.7. lakiryhmän aluekehittämisjärjestelmän ja kasvupalveluiden uudistamiseksi. Kuntaliitto sai oman edustuksensa uudistuksen valmistelua seuraavaan ohjausryhmään. Samassa ryhmässä on oma edustajansa myös suurista kaupungeista ja maakuntien liitoista, joiden kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä.

Edunvalvonnan ensimmäisessä vaiheessa Kuntaliiton laati muistion, jossa arvioitiin käytössä olevien suuntaviivojen perusteella uudistuksen vaikutusta kuntakenttään. Muistion pohjalta käytiin keskusteluja niin maakunnan liittojen kuin kuntakentänkin edustajien kanssa. Aihetta käsiteltiin eri kuntaryhmissä, Sekes ry:n hallituksessa (kehittämisyhtiöt) sekä kuntien työllisyyspalveluista vastaavien henkilöiden ja työllisyyskokeilualueiden tapaamisissa.

Kuntaliitto esitti muistion pohjalta jalostuneen kantansa valmistelua seuraavan ohjausryhmän kokouksissa sekä välitti kirjallisesti kuntakentän näkökulmaa lain valmistelijoille. Aiheeseen liittyen tavattiin useita kertoja valmistelusta vastaavia Tem:n virkamiehiä. Kuntaliitto tuki niin maakunnan liittoja kuin eri kuntaryhmiäkin omien kannanottojensa laatimisesta (suuret kunnat, seutukaupungit). Esiityksen täsmennyttyä Kuntaliiton asiantuntijat ovat esitelleet sitä alueellisissa tilaisuuksissa (esim. Uusimaa, Pohjois-Pohjanmaa, Pirkanmaa, Etelä-Pohjanmaa) keräten samalla eri tahojen näkemyksiä uudistukseen.

Kuntaliitto onnistui valmistelun kuluessa sekä lisäämään kuntakentän tietämystä uudistuksen sisällöstä että välittämään kuntien näkemyksiä lain valmistelijoille. Valitettavasti useissa keskeisissä aiheissa kuntien näkökulman ymmärrys näkyy vain lain perusteluissa, mutta lukuisia muutoksia myös pykäläluonnoksiin saatiin aikaan. Työ jatkuu vuoden 2017 aikana.

Työllisyyspoliittinen kuntakokeilu ja arviointi

Hallitusohjelmaan sisältyi kirjaus selvittää työvoimapalveluiden siirtoa resursseineen vaikeimmin työllistävien osalta kuntien vastuulle Tanskan mallin mukaisesti. Vuoden 2015 päättäneestä työllisyyspoliittisesta kuntakokeilusta saatujen kokemusten pohjalta sekä kunnista tulleiden toiveiden mukaisesti Kuntaliitto alkoi viedä eteenpäin ajatusta uudesta kokeilusta. Ministeriön asettama työryhmä, jossa Kuntaliiton edustajat olivat mukana, esitti tammikuussa 2016 valmistuneessa selvityksessään, että työvoimapalvelujen järjestämistäsiirtoa kunnille tulisi kokeilla joillakin alueilla. Aikaisempien selvitysten, Kuntaliiton määrätietoisesta edunvalvonnan sekä kokeiluille suotuisan ilmapiirin johdosta kokeilut sisällytettiin huhtikuussa 2016 päivitettyyn Strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi 2015–2019 -toimintasuunnitelmaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön johtamassa työryhmässä, jossa Kuntaliiton edustajat olivat tiiviisti mukana, alettiin valmistella hallitusohjelman toimintasuunnitelmaan sisällytettyjä alueellisia kokeiluja. Haku alueellisiin kokeiluihin käynnistyi toukokuun 2016 alussa. Kiinnostus kokeilua kohtaan oli suuri ja hakemuksia tuli yhteensä 41. Kesäkuussa 2016 kokeiluun valittiin mukaan yhdeksän aluetta, joista kolme on maakunnallisia ja kuusi kuntapohjaista kokeilua. Kokeiluun mukaan valitut kunnat ja maakunnat pääsivät mukaan kokeilun valmisteluun. Kokeilua, sen toimeenpanoa ja merkitystä käsiteltiin useissa Kuntaliiton järjestämissä verkostotapaamisissa sekä erilaisissa seminaareissa ja niistä saatuja näkemyksiä on hyödynnetty kokeilun valmistelutyössä.

Kasvupalvelu-uudistuksessa ei kuntien osaamista eikä panostuksia työllisyyden edistämiseen ole tunnistettu. Kokeilu tarjoaa kunnille mahdollisuuden nostaa niitä puolia paremmin esiin.

Kotouttamiseen ja vastuiden määrittelyyn liittyvä edunvalvonta

Vuonna 2015 Suomeen saapui 32 476 turvapaikanhakijaa. Edellisenä vuonna 2014 turvapaikanhakijoita saapui 3 651 ja vuoden 2016 aikana heitä saapui noin 5500. On arvioitu, että turvapaikanhakijoista noin 1/3 saa myönteisen oleskelulupapäätöksen. Vuoden 2016 aikana Maahanmuuttovirasto teki kansainvälistä suojelua hakeville noin 7800 myönteistä oleskelulupapäätöstä. Näiden henkilöiden kotouttamisesta vastaavat kunnat yhdessä muiden paikallistason toimijoiden kanssa. Suomeen jäävien henkilöiden kotouttamisen onnistumisella on merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Kuntaliitto korosti kannanotoissaan, että oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden siirtymisen vastaanottokeskuksista kuntiin on tapahduttava ”saattaen” tiiviissä yhteistyössä vastaanottokeskuksen, kunnan ja ELY-keskuksen kanssa. Kuntaliitto painotti, että oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita tulisi ohjata sellaisille paikkakunnille, joilta on nopea pääsy kotoutumiskoulutukseen, mahdollisuus löytää työtä sekä saada asunto.

Kuntien ja vastaanottokeskusten yhteistyö oleskeluluvan saaneiden kuntaan ohjaamisessa on parantunut vuoden 2016 aikana. Vaikka suurin osa oleskeluluvan saaneista turvapaikanhakijoista muuttaa kuntiin vastaanottokeskuksen ohjaamana ilman etukäteen sovittua kuntapaikkaa, on hallitsematonta muuttoa voitu hillitä kunnan ja vastaanottokeskuksen hyvällä yhteistyöllä.

Maahanmuuttovirasto on ohjeistanut vastaanottokeskuksia kuntaan muuton ohjaamisessa ja kunnan kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Kunnat ja vastaanottokeskukset ovat pystyneet sopimaan kuntaan siirrettävistä tiedoista hyvissä ajoin ennen henkilön muuttoa kuntaan. Myös valtion järjestämää kotoutumiskoulutusta on suunnattu alueille, joilla on tarjolla kuntapaikkoja ja asuntoja muuttajille. Onnistunut kuntiin siirtyminen antaa hyvän perustan kotoutumisen alkamiselle.

7.4 Hyvinvointi ja osaaminen

Sote-uudistuksen valmistelun edunvalvonta

Sote-uudistuksen edunvalvonnassa Kuntaliitolla on ollut edustus lähes kaikissa sote-järjestämislain ja valinnanvapauslain valmisteluryhmissä sekä niiden virallisissa tai epävirallisissa alaryhmissä. Kuntaliiton edustajat ovat edustaneet työryhmätyöskentelyssä kuntasektoria ja tuoneet valmisteluun kentän näkemyksiä. Kuntaliiton edustajat ovat vaikuttaneet valmistelussa tavoitteenaan erityisesti maakuntien itsehallinnon vahvistaminen ja mahdollisimman hyvin toimeenpantavan lainsäädännön aikaan saaminen. Lain valmistelun lisäksi Kuntaliitto on vaikuttanut valiokuntien kuulemisten kautta ja tehnyt suoraa vaikuttamistoimintaa.

Kuntaliiton oman lausunnon laatimisen lisäksi liitto on tukenut kuntia niiden valmistellessa lausuntojaan sote-järjestämislaista, maakuntalaista ja voimaannpanolaista. Liiton hallituksen työvaliokunnan hyväksyttyä lausuntoluonnoksen, se lähetettiin kuntiin ja kuntayhtymiin tiedoksi ja mahdollisia kommentteja varten. Kunnat käyttivät laajasti lausuntoluonnosta ja toimintamallista saatiin runsaasti myönteistä palautetta. Toimintamalli päätettiin ottaa käyttöön myös muussa edunvalvontatoiminnassa.

Muodostumassa olevien maakuntien sote- ja maakuntauudistuksen vastuuvalmistelijoiden verkosto on koontunut säännöllisesti Kuntatalolla. Verkosto on perustettu sote-uudistuksen aiemmassa vaiheessa ja se on muotoutunut uudistuksen edetessä Kuntaliiton, sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyönä toteutettavaksi foorumiksi, jossa käsitellään uudistuksen ajankohtaisia asioita ja välitetään tietoa eri toimijoiden välillä.

Arkeen Voimaa – yhteistyöllä hyvinvointia ja terveyttä -projekti

Arkeen Voimaa on kansainväliseen näyttöön perustuva ryhmätoimintamalli, joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on omasta tai omaisen pitkäaikaissairaudesta tai muusta syystä johtuvia haasteita selviytyä arjessa. Toiminnan tarkoituksena on vahvistaa osallistujien itsehoitotaitoja ja sitä kautta parantaa heidän pärjäämistään arjessa.

Arkeen voimaa -jatkoprojektin tavoitteena on Suomeen kehitetyn Arkeen Voimaa -toiminnan edelleen kehittäminen ja levittäminen osaksi Tulevaisuuden kunnan uuden roolin mukaista hyvinvoinnin edistämistä ja osaksi tulevan maakunnan palveluvalikkoon. Vuonna 2016 luotiin Arkeen voimaa-toimintamallin verkkosivut: <http://www.arkeenvoimaa.fi/> ja päivitettiin Arkeen voimaa -kirja. Arkeen Voimaa -kuntien kanssa on laadittu yhteistyössä Arkeen Voimaa hyötykartta ja tähän perustuva Kuntaliiton ja Arkeen Voimaa kunnan/alueen välinen kumppanuussopimus. Arkeen Voimaa -projektissa on viriämässä yhteistyötä kuntien ja sairaanhoitopiirien (tulevien maakuntien) kesken Arkeen Voimaa toiminnan levittämiseksi ja kunnan ja tulevan maakunnan hyvinvoinnin edistämiseksi.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin edunvalvonta

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi on yksi hallituksen kärkihankkeista. Tavoitteena on uudistaa koulutuksen rahoitusta ja rakenteita jatko-opintokelpoisuus säilyttäen. Reformissa poistetaan nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen raja-aidat ja kootaan koulutustarjonta, rahoitus ja ohjaus yhteiseksi kokonaisuudeksi opetus- ja kulttuuriministeriön alle. Lisäksi tavoitteena on lisätä työpaikoilla tapahtuvaa oppimista. Reformiin liittyy hallitusohjelman mukaiset 190 miljoonan euron säästöt.

Ammatillisella koulutuksella on tärkeä tehtävä erityisesti tulevaisuuden kunnan sivistys- sekä elinkeino- ja työllisyysrooleissa. Kuntaliiton tavoitteena on, että kunnat toimivat jatkossakin pääasiallisina ammatillisen koulutuksen järjestäjinä ja rahoittajina. Tavoitteena on myös taata koulutuspaikka jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle. Ammatillisen aikuiskoulutuksen avulla parannetaan erityisesti pitkäaikaistyöttömien työllistymismahdollisuuksia.

Ammatillisen koulutuksen reformia on käsitelty useissa Kuntaliiton verkostoissa. Ammatillisen koulutuksen Areena ja sen työvaliokunta ovat käsitelleet asiaa säännöllisesti ja antaneet Kuntaliitolle evästyksiä edunvalvontatyöhön.

Kuntaliitto on jäsenenä opetus- ja kulttuuriministerin asettamassa reformin seurantaryhmässä. Kuntaliiton asiantuntijat ovat tavanneet säännöllisesti valmistelevia virkamiehiä sekä poliittista johtoa. Kuntaliiton keskeisistä näkemyksistä on keskusteltu kaikkien eduskuntapuolueiden edustajien kanssa. Sivistysvaliokunnan tapaamisessa keskeisenä aiheena oli ammatillisen koulutuksen reformi.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan kuntaperusteisuus tulee säilymään ammatillisessa koulutuksessa. Kunnat voivat jatkossakin toimia ammatillisen koulutuksen järjestäjinä joko yksin tai yhdessä toisten kuntien kanssa ja kuntien rahoitusosuus on säilymässä. Kuntaliiton käsityksen mukaan uusi toiminta- ja rahoituslainsäädäntö ei riittävästi varmista perusopetuksen päättävien jatko-opintoja toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta.

Ammatillisen koulutuksen omistajaohjaus (OMA) -projekti

Projektin tavoitteena on kehittää ja tukea kuntien ammatillisen koulutuksen kiky-omistajaohjausta yhteistyössä kuntien ja kuntaomisteisten koulutusorganisaatioiden kanssa ja vaikuttaa vuosina 2017–2018 uudistettavaan toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimintalainsäädäntöön.

Projektissa mukana olevat organisaatiot ovat kertoneet projektin käynnistäneen kunta- ja paikallisaluekohtaista uutta ajattelua ja toimintojen yhteistä organisointia perinteisen sektoriajattelun sijaan. Esimerkiksi kunnan nuoria on alettu miettiä yhtenäisesti ja ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen edustajat ovat alkaneet kokoontua yhdessä.

Projektiin osallistuvilta on kartoitettu kantaa Kuntaliiton toimintaa varten siihen, pitäisikö ehdottaa OKM:lle ammatillisen koulutuksen mittavan ja keskeneräisen reformin siirtämistä vuodelle eteenpäin, jotta lainsäädäntö ehditään valmistella huolellisesti kuntoon.

7.5 Palvelukehitys, kokeilutoiminta ja digitalisaatio

Alueiden ja kuntien tietohallintoyhteistyöfoorumi AKUSTI

AKUSTI-projektissa luotiin yhteistyömalli kansalliselle, verkostopohjaiselle työskentelytavalle, jossa tunnistetaan ja kehitetään sote-tietohallinnon kehittämiskohteita ja viedään yhteistyössä niitä eteenpäin. AKUSTI-foorumin tuella on käynnistynyt merkittävät kansalliset sähköisten palvelujen ja asiakas- ja potilastietojärjestelmiä kehittävät hankkeet (ODA, Una, Virtuaalisairaala). AKUSTI toimii myös kansallisen kehittämisen koordinaation ytimessä yhteistyössä STM:n, VM:n ja muiden kansallisten toimijoiden kanssa osallistumalla ja koordinoimalla työtä mm. digi-sotetyöryhmässä sekä maakuntadigiverkostossa.

Kunta-KaPA -projektitoimisto (osana Tietoyhteiskuntayksikköä)

Projektitoimiston tehtävänä on tukea ja edesauttaa Kansallisen palveluarkkitehtuurin (KaPA) tavoitteiden toteutumista kuntasektorilla.

Tehtävää on toteutettu

- kuntakontaktien kautta, yhteistoiminnassa kuntatoimijoiden kanssa (yhteyshenkilöiden verkosto ajankohtaisten asioiden tiedottamiseksi) sekä toteuttamalla kansallisen tason seminaareja että alueellisia tilaisuuksia kunnille
- edesautettu kuntatoimijoita luomaan yhteisiä toimialakohtaisia käyttökohdekuvauksia Kansallisen palveluarkkitehtuurin hyödyntämiseksi sekä järjestetty neuvotteluja järjestelmätoimittajien kanssa käyttötapauksiin liittyen
- osana kuntasektorin kokonaisarkkitehtuuri työtä

Projektitoimisto on tiedottanut ja ohjeistanut kuntatoimijoita, miten VM:n rahoitusta voi hyödyntää KaPA:n käyttöönottoa nopeuttaviin toimenpiteisiin. Kansallisen palveluarkkitehtuurin tunnettavuuden lisääntyessä kuntasektorilla on myös sote-sektorin ratkaisujen kautta KaPA-toimintaympäristön huomioiminen ja hyödyntäminen kasvanut.

Uskalla kokeilla -ohjelma

Kuntaliiton Uskalla kokeilla -ohjelma pyrkii tekemään näkyväksi kuntien ja alueiden kokeilutoimintaa sekä edistämään kuntalähtöisiä kokeiluja ja verkottumista. Ohjelman painopisteenä on kokeilukulttuurin vahvistaminen, jolloin korostuvat organisaation toimintatavat, ilmapiiri ja uskallus kokeilla. Kokeilut ovat myös keino rakentaa tulevaisuuden kuntaa. Ohjelman tuloksena odotetaan, että:

- Kokeilujen myötä kuntien ja koko kunta-alan rooli kehittäjinä ja tuloksellisuuden parantajana vahvistuu.
- Kuntien maine suomalaista yhteiskuntaa uudistavina toimijoina vahvistuu.
- Kokeiluille ominainen rajapintojen ylitys kuntaa suuremmilla alueilla lisää seutujen ja alueiden hyvinvointia ja elinvoimaa.

Vuonna 2016 kuntien kokeiluja on kuvattu yhteensä 47 kpl ja niitä on tehty näkyväksi useilla eri tavoilla. Näitä ovat esimerkiksi ohjelman www-sivut, MeUskaltajat -ilme, puheenvuorot eri foorumeilla ja niistä tehdyt uutiset, MeUskaltajat-uutiskirjeet, case-kortit, kokeilutekokilpailu, blogit ja vlogi, InnoDuelin IdeaAreena, tarinat-kyselyt, Uskalla kokeilla Sanomat, Uutta Artusta -julkaisu ja kokeilevan kehittämisen työskentely, Kuntamarkkinat ja KuntaTV.

Kokeilukulttuurin muutos kunnissa on käynnistynyt MeUskaltajat-verkoston luomisen avulla, jossa on 244 jäsentä. Kokeilulähettiläitä on 26. Muutosta on tuettu 11 tapahtuman avulla, mm. Tulevaisuusfoorumi, Tarinapaja, Uskalla kokeilla -foorumi sekä IdeaAreenat. Tapahtumiin osallistui vuonna 2016 440 henkilöä sekä etäosallistujat KuntaTV:n avulla. Kokeilujen ja kokeilukulttuurin arviointi -osaprojektissa tehtiin vuonna 2016 ensimmäiset mallinnukset.

7.6 Talous

Kuntatalouden pidemmän aikavälin kestävyys turvaaminen on ennen kaikkea edunvalvontatehtävä, joka tähtää kuntatalouden tulojen ja menojen mitoittamiseen rahoitusperiaatetta noudattaen niin, että tarpeelliset investoinnit voidaan toteuttaa. Tulevassa maakuntaudistuksessa on turvattava mahdollisimman tasapuolisesti sekä kuntien että tulevien maakuntien tehtävien rahoitus.

Kuntatalous kokonaisuutena vahvistui vuonna 2016 johtuen ensisijaisesti kuntien omista säästötoimenpiteistä. Loppuvuodesta moni kunta laski veroprosenttiaan vuodelle 2017. Kuntaliitto oli laaja-alaisesti vaikuttamassa siihen, että kuntatalousohjelmaan kirjatuissa toimissa huomioitiin kuntien taloudellisia vaikutuksia.

Kuntatalousohjelma

Kuntatalousohjelman valmistelussa ja kuntatalouden tasapainotavoitteen asetannassa päästiin yhteiseen näkemykseen valtion kanssa, mikä osaltaan on turvannut kuntien taloudellisia toimintaedellytyksiä. Tavoite korostaa velkaantumisen hallintaa kestäväntä kuntatalouden osana tarpeelliset investoinnit toteuttaen. Kuntataloutta koskevat linjaukset ovat pitäneet, ja esimerkiksi kunnille ei tullut uusia tehtäviä.

Kiky-sopimuksen edunvalvonta

Hallitus, työnantajat ja työntekijät sitoutuivat kesäkuussa 2016 kilpailukyky- eli ns. kiky-sopimukseen, jonka toimenpiteet koostuivat mm. vuosityöajan pitenemisestä, julkisen sektorin lomarahojen leikkauksesta ja työnantajan sosiaaliturvamaksujen alentamisesta ja siirtymisestä osittain palkansaajan maksettaviksi. Kikyyn liitettiin myös laaja tuloveronkevennyspaketti niin palkansaajille kuin eläkeläisillekin.

Kuntaliitto työsti kiky-sopimuksen vaikutusarvioita ja toimenpiteitä valtion ja kuntien välisessä neuvottelumenettelyssä kuntatalousohjelman valmistelun yhteydessä. Kilpailukyky-sopimus tuo kunnille menosäästöjä, mutta hyödyt vähennetään kuntien valtionosuuksista. Sopimuksen veroperustemuutokset kompensoitiin kunnille, mutta palkansaajien maksukorotuksista aiheutuvia verotuottojen menetyksiä ei kompensoitu. Kiky-sopimuksen yhteisvaikutus heikensi kuntataloutta noin 90 milj. euroa vuonna 2017. Valtion budjettialijäämaa kiky-sopimus heikensi yli 900 milj. euroa vuonna 2017.

Muut talouteen liittyvät toimet

Kuntaliitto valmistautui sote-uudistukseen kehittäen laskentamenetelmiä kuntien avuksi ja oli aktiivisesti mukana vaikuttamassa alueellisten työllisyyskokeilujen valmistelun etenemiseen. Liitto oli aktiivisesti mukana myös kuntatieto-ohjelman valmistelussa, veroennusteiden laadinnassa, valtionosuuksien laskennassa sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston toiminnassa.

7.7 Yhdyskunta ja ympäristö

Yhdyskuntarakenteet ja ympäristöstä huolehtiminen ovat peruspalvelujen peruspalveluja, joita ilman yhteiskunta ei toimi. Kuntaliiton projektit ja hyvin toimivat asiantuntijaverkostot tuottavat käytännön tietoa ja kehitysaskelia moniin keskeisiin tekniikan ja ympäristön kysymyksiin. Edunvalvonta pureutuu syvää tietämystä edellyttävään lainsäädäntöön ja EU-direktiiveihin.

Jätelain valmistelun edunvalvonta

Yhdyskuntajätehuollon kuntavastuun supistamista koskeneen hallitusohjelmakirjauksen ja strategisen toimintasuunnitelman perusteella ympäristöministeriö teetti alkuvuodesta 2016 vaikutusten arvioinnin, jonka on tarkoitus toimia pohjana tarvittaville lainsäädäntömuutoksille. Vaikutusten arviointi julkaistiin alkukesästä.

Samaan aikaan Suomessa oli valmisteilla uusi hankintalaki, jonka sidosyksikkösääntelyllä on olennaista vaikutusta erityisesti jätehuollon toimialaan. Hankintalakiehdotukset eivät ehtineet kuntavastuun rajausta koskeneeseen selvitykseen, joten ympäristöministeriö perusti elokuussa 2016 eri ministeriöistä ja sidosryhmistä koostuneen jätelain uudistamistyöryhmän. Sen tehtävänä oli yhteensovittaa jätelain ja hankintalain säädökset sekä tuottaa niiden perusteella ehdotus jätelain muutostarpeista.

Kuntaliitto osallistui osaltaan vaikutusten arviointiin tuottamalla perustietoa konsulteille ja ympäristöministeriölle. Kuntaliitto osallistui aktiivisesti jätelain uudistamistyöryhmän työhön sekä myötävaikuttii työn etenemiseen tuottamalla runsaasti tausta-aineistoa ministeriölle yhdessä Jätelaitosyhdistyksen kanssa. Kuntaliiton kannanotoissa korostui mahdollisen vastuumuutoksen haitallisuus jätehuollon toimivuudelle sekä tarve säätää jätehuollon toimialalla toimiville sidosyksiköille oma toiminnan kohdistumista koskeva raja. Pysyväksi ulosmyyntirajaksi Kuntaliitto esittää vähintään 15 prosentin ulosmyyntiä ilman euromääräistä rajaa.

Tonttutuotannon ja asuntorakentamisen lisäämiseen tähtäävät lainmuutokset

Asuntorakentamisen lisääminen on yksi hallituksen kärkihankkeista. Asuntotuotantoa pyritään lisäämään kehittämällä ARA-tuotantotukijärjestelmää ja solmimalla maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimukset valtion ja neljän suurimman kaupunkiseudun välillä. Lisäksi etsitään uusia ratkaisuja väestön väheneemisestä aiheutuvien tyhjien vuokra-asuntojen ongelmaan.

ARA-rahoitusjärjestelmää kehitettiin luomalla rakennuttamiseen uusi lyhyt korkotukijärjestelmä ja käynnistämällä asumisoikeusjärjestelmän kokonaisuudistus. Kuntaliitto on kannanotoissaan nähnyt lyhyen korkotuen olevan tervetullut lisä ARA-tuoteperheeseen, erityisesti metropolialueen vuokramarkkinoille.

Asumisoikeusasuntojen tuotantoa lisättiin ja aso-lakiuudistus käynnistettiin. Valmistelua on seurattu ja valmistelijoita ja toimijoita verkotettu ja tavattu aktiivisesti valmistelun edetessä.

Suurten kaupunkiseutujen MAL-aiesopimukset päättyivät 2015. Kuntaliitto korosti kannanotoissaan sopimusten perustavanlaatuista arvoa suurten kaupunkiseutujen kehitykselle. Kevään kehysriihen myötä liikenneinvestoinneista ja ARA-tuotantotukien tasosta päästiin sopimukseen ja uudet sopimukset solmittiin kesän kynnyksellä.

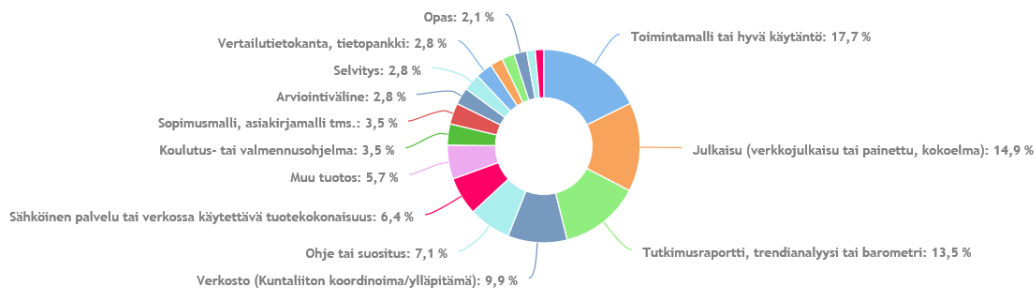
Kuntaliitto on toistuvasti pitänyt yllä keskustelua kasvukeskusten ulkopuolisten kuntien vaikeasta ARA-vuokra-asuntojen ylitarjontaongelmasta. Vuoden lopussa ympäristöministeriö asetti työryhmän selvittämään toimenpiteitä, joiden avulla käyttöasteongelmaa ratkotaan. Kuntaliitto on mukana työryhmässä.

Tonttutuotannon lisäämisen ja rakentamisen kustannusten alentaminen sekä normien purku ovat olleet esillä myös maankäyttö- ja rakennuslain muutosten valmistelussa. Kuntaliitto oli mukana valmistelemassa muutosesityksiä. Kuntaliiton tavoitteena oli varmistaa kaavajärjestelmän toimivuus ja kuntien maankäytövallan lisääminen sekä mahdollistaa kuntien prosessien keventäminen.

Pääosa ehdotetuista muutoksista on kuntien kannalta myönteisiä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (Ely:n) tehtävä muuttuu laillisuusvalvonnasta konsultoivaksi ja valvonta painottuu jatkossa vain valtakunnallisiin ja merkittäviin maakunnallisiin asioihin. Usealla säännösmuutoksella vähennetään kuntien hallinnollista työtä ja luodaan edellytyksiä kuntien kaavaprosessien nopeuttamiseen. Lisäksi uudet suunnitteluvälineet antavat erilaisille kunnille erilaisiin suunnittelutilanteisiin monipuolisemmat keinot. Vähittäiskaupan suuryksikköjen sijoittumista koskevia säännöksiä väljennettiin. Mahdollisuus antaa kaupan laa-
tua ja kokoa koskevia asemakaavamääräyksiä poistettiin laista Kuntaliiton vastustuksesta huolimatta.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisessa Kuntaliitto asetti ensisijaseksi tavoitteeksi, että tavoitteet koskevat selkeästi alueidenkäyttöä, ne ovat valtakunnallisesti merkittäviä ja tarpeellisia eikä ne ole päällekkäisiä erityislainsäädännön kanssa.

Tietolaatikko: Kehitystoimintamme myötävaikutuksena vuonna 2016 syn- tyi seuraavia tuotoksia:

- Toimintamalli tai hyvä käytäntö (25 kpl)
- Julkaisu (verkojulkaisu tai painettu, kokoelma) (21 kpl)
- Tutkimusraportti, trendianalyysi tai barometri (19 kpl)
- Verkosto (Kuntaliiton koordinoima/ylläpitämä) (14 kpl)
- Ohje tai suositus (10 kpl)
- Sähköinen palvelu tai verkossa käytettävä tuotekokonaisuus (9 kpl)
- Muu tuotos (8 kpl)
- Koulutus- tai valmennusohjelma (5 kpl)
- Sopimusmalli, asiakirjamalli tms. (5 kpl)
- Arviointiväline (4 kpl)
- Selvitys (4 kpl)
- Vertailutietokanta, tietopankki (4 kpl)
- Koulutusmateriaali (3 kpl)
- Mallinnus (3 kpl)
- Opas (3 kpl)
- Aloite (2 kpl)
- Mittarituote (2 kpl)

Tietolaatikko: Kuntaliiton toiminnan keskeiset indikaattorit

Edunvalvonta, kehitysprojektit, verkostot ja asiantuntijapalvelut

- 192 edunvalvontatoimenpidettä salkussamme (2015: 182, 2014: 170)
- 128 eduskunta- ja ministeriökuulemista (2015: 92)
- 291 edunvalvontaan kuuluvaa kirjallista lausuntoa (2015: 227)
- 138 nimeämispyyntöä työryhmiin (2015: 114)
- 85 kehitysprojektia salkussamme (2015: 66, 2014: 66)
- 92 verkostoa salkussamme (2015: 75)
- 235 kuntaa mukana salkutetuissa projekteissa (2015: 256, 2014: 135)
- 118 kuntaa mukana verkostoissa (2015: 138, 2014: 100)
- n. 6000 henkilöjäsentä verkostoissa
- 87 600 saapunutta puhelua = n. 400 puhelua joka arkipäivä (2015)
- 7 000 vaativaa asiantuntijaneuvontatapausta = 32 vaativampaa neuvontakertaa joka arkipäivä. (2015)

Media:

Mediaseurannan osumat:

- Kuntaliiton näkyvyys verkkouutisissa 3339 osumaa (2015: 3160, 2014: 3577)
- Kuntaliiton näkyvyys painetuissa sanomalehdissä 3723 osumaa (2015: 3216, 2014: 3 010)
- Mediatiedotteet: Kuntaliitto 92 (2015:94, 2014: 114), KT 18 (KT 2015:26, 2014: 29)

Printtilehdet ja verkkolehdet

- Kuntalehti.fi sivulatauksia keskimäärin: 96 826/kk, käyttäjiä keskimäärin 21 489/kk (2015: 91 000 / kk, käyttäjiä keskimäärin 25 000/kk)
- Kommuntorgetin (ent. Fikt) keskimääräinen painosmäärä: 2 000 (2015: 2 000, 2014: 2 600)
- Kuntatyönantaja-lehden keskimääräinen painosmäärä: 7080 (2015: 7 000, 2014: 7 200)
- Kuntateknikka-lehden keskimääräinen painosmäärä 3 325 (2015: 3100, 2014: 3 600)
- Kuntalehden keskimääräinen painosmäärä 10 900 (2015: 11 400, 2014: 12 000)
- Kuntalehden uutiskirjeiden tilaajamäärä: 27 500 (2015 22 000)

Julkaisut ja uutiskirjeet

- Verkkojulkaisujen latausmäärä: 321 262 (2015: 280 000)
- Painettujen julkaisujen myyntimäärä: Kuntaliitto 3 303 (2015: 3 293, 2014: 5 065)
- Painettujen julkaisujen myyntimäärä: KT 5 926 (2015: 7 319, 2014: 74 575)
- Sähköisten uutiskirjeiden tilaajamäärä: 17 655 (2015: 17 500, 2014: 17 000)

Suurimmat Kuntaliiton tilaisuuudet

- Kuntamarkkinoiden osallistujamäärä: 7 600 (2015: 7 500, 2014: 7 200)
- Maakuntatilaisuuksien osallistujamäärä: 1 202 (2015: 1 241, 2014: 991)

Erilliset käynnit verkkopalveluissa, keskimäärin/kk

- Kunnat.net 96952 (2015: 93454, 2014: 92405)
- Kommunerna.net 7410 (2015: 7510)
- Localfinland.fi 1766 (2015: 1374)
- Kuntalehti.fi 44193 (2015: 35777)
- Kommuntorget.fi 6070 (2015: 3255)
- KT.fi 67398 (2015: 64081)
- KT.fi (sv) 4255 (2015: 4537)
- Hankinnat.fi 14248 (2015: 11302)
- Upphandling.fi 1248 (2015: 1478)
- Verkkokauppa 4954 (2015: 4229, 2014: 4022)
- Virtuaalikunta 2899 (2015: 3435, 2014: 3030)

8. KUNTALIITON ORGANISAATIO

Kuntaliiton toimitusjohtajana toimii Jari Koskinen. Varatoimitusjohtajina toimivat Timo Reina ja Hanna Tainio. Ruotsinkielisen toiminnan johtajana toimii Kristina Wikberg.

Liiton toimialapohjaiset osaamisalueet ovat sosiaali- ja terveys, opetus ja kulttuuri sekä alueet ja yhdyskunnat. Muut osaamisalueemme ovat lakiasiat, kuntakehitys, demokratia ja johtaminen, kuntatalous, ruotsinkielinen ja kansainvälinen toiminta, tietoyhteiskunta sekä viestintä. Liiton osana toimii kuntatyönantajatehtäviä hoitava KT Kuntatyönantajat. Kuntaliitolla on Brysselissä toimisto, joka seuraa kunnille tärkeiden EU-lainsäädäntöhankkeiden valmistelua, viestii niistä kunnille ja muille sidosryhmille sekä vaikuttaa EU:n päätöksenteossa ja kansainvälisissä verkostoissa. Kuntaliitossa (ml. KT Kuntatyönantajat) työskentelee noin 220 henkilöä pääosin asiantuntijatehtävissä.

Varatoimitusjohtaja Hanna Tainio	Lakiasiat Arto Sulonen	Konserni- yhtiöt Kuntaliitto Holding Oy • FCG Finnish Consulting Group Oy • KL-Kustannus Oy • Kuntaliitto Palvelut Oy KL-Kuntahankinnat Oy
	Tietoyhteiskunta Tommi Karttaavi	
	Sosiaali ja terveys Tarja Mylläinen	
	Opetus ja kulttuuri Terhi Päivärinta	
Toimitusjohtaja Jari Koskinen	Ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat Kristina Wikberg	
	Viestintä Jari Seppälä	
	Kuntakehitys, demokratia ja johtaminen Kaija Majoinen	
	Henkilöstöasiat Hannele Lindfors	
	Hallintopalvelut Timo Leivo	
Varatoimitusjohtaja Timo Reina	KT Kuntatyönantajat Markku Jalonen	
	Kuntatalous Ilari Soosalu	
	Alueet ja yhdyskunnat Jarkko Huovinen	

Kuva 6. Kuntaliiton organisaatio 31.12.2016

9. KUNTALIITTO-KONSERNI

Kuntaliitto-konserniin kuuluu 3 liiketoimintaa harjoittavaa, liiton 100-prosenttisesti omistamaa tytäryhtiötä: FCG Finnish Consulting Group Oy, KL-Kuntahankinnat Oy sekä KL-Kustannus Oy. Kuntaliitto-konsernin palvelut muodostavat seuraavan kokonaisuuden:

Kuva 7. Kuntaliitto-konsernin palvelut

Konsernirakenteen uudistuksen yhteydessä vuonna 2013 perustettiin Kuntaliitto Holding Oy, Kuntaliitto Palvelut Oy ja Kuntatalo Oy, jotka tarjoavat palveluja pääasiassa Kuntaliitto-konsernille. Vuoden 2016 aikana konsernirakenne muuttui siten, että Kuntatalo Oy:n koko osakekanta luovutettiin Kuntaliiton perustamalle Suomen kuntasäätiö sr:lle.

Suomen Kuntaliitto ry:n 100 % omistamat yhtiöt	Toimitusjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja
Kuntaliitto Holding Oy	Timo Leivo (va)	Sirpa Paatero
KL-Kuntahankinnat Oy	Raili Hilakari	Timo Leivo
Kuntaliitto Holding Oy:n 100 % omistamat yhtiöt	Toimitusjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja
FCG Finnish Consulting Group Oy	Ari Kolehmainen	Jari Koskinen
KL-Kustannus Oy	Marja Honkakorpi	Jari Koskinen
Kuntaliitto Palvelut Oy		Timo Leivo

Tilanne 31.12.2016

FCG-konserni (FCG Finnish Consulting Group Oy)

FCG Finnish Consulting Group (FCG) tarjoaa julkisten palveluiden kehittämisen, johdon konsultoinnin, monialaisen koulutuksen, ohjelmistoliiketoiminnan ja -kehittämisen, yhdyskuntasuunnittelun, vesihuollon sekä talonrakennuksen ja korjausrakentamisen palveluita kotimaassa ja kansainvälisesti. FCG:n asiakkaina on laajasti sekä yksityisen että julkisen sektorin organisaatioita. FCG-konsernin emoyhtiön omistaa Kuntaliitto Holding Oy. FCG:n konsernijohtaja ja emoyhtiön toimitusjohtaja on HTM Ari Kolehmainen.

FCG-konserni jatkoi maltillista ja positiivista tuloskehitystään vuonna 2016. Konsernin palvelurakennetta on kehitetty systemaattisesti vastaamaan toimintaympäristön ja asiakkaiden muuttuvia tarpeita kotimaassa ja kansainvälisesti. Konsernin toimintaa on viety strategian mukaisesti eteenpäin yritysjärjestelyillä, joilla on viime vuosien aikana kasvatettu erityisesti ohjelmistoliiketoiminnan osaamista ja tuettu kansainvälisen liiketoiminnan kasvua.

FCG-konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 11 % ja liikevoitto 15 %. Konsernin koko tilikauden voitto jäi hieman edellisvuodesta. Konsernin liikevaihto vuonna 2016 oli yhteensä 79,0 miljoonaa euroa (71,1 miljoonaa euroa vuonna 2015) ja liikevoitto 2,5 miljoonaa euroa (2,2 miljoonaa euroa vuonna 2015). Tilikauden voitto vuodelta 2016 oli 1,3 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa vuonna 2015).

FCG osti tammikuussa 2016 ruotsalaisen kehityskonsultointiyhtiö ORGUT Holding Ab:n osakekannan. Yhtiöllä on tytäryhtiöt Ruotsin lisäksi Keniassa, Iso-Britanniassa ja Suomessa, jotka kaupan myötä tulivat myös FCG:n omistukseen. ORGUT ja FCG:n toinen Ruotsissa toimiva kehityskonsultointia tekevä yhtiö, FCG SIPU International, yhdistyivät tilikauden jälkeen alkuvuonna 2017 FCG Swedish Development AB:ksi. Yrityskauppa vahvisti FCG:n asemaa sekä johtavana pohjoismaisena kehityskonsultointikonsernina että Afrikan kehityskonsultointihankkeissa.

Helmikuussa 2016 FCG osti DRG Medical Systems Oy:n (DMS:n) koko osakekannan. DMS on osa FCG:n konsultointiliiketoimintaa. Marraskuussa FCG teki kauppakirjan ohjelmistotoimittaja Elbit Oy:n koko osakekannan hankinnasta. Tämä kauppa vahvisti FCG:n rekrytointiportaalisuomista ja erityisesti henkilöstöhallinnon sovelluskehitykseen liittyvää palvelutarjontaa. Elbit Oy toimittaa ohjelmistoratkaisuja rekrytointiin, henkilöstötiedon hallintaan, henkilöstön kehittämiseen sekä kuntoutuslaitosten toiminnanohjaukseen. FCG Elbit Oy on ollut osa FCG:tä tammikuusta 2017 lähtien.

FCG:n vuonna 2015 aikana perustettujen tytäryhtiöiden, kaupunkitietoa sisältävien ohjelmistojen, tuotteiden ja palveluiden myyntiin keskittyvän FCG City Portal Oy:n ja Aasian liiketoimintoihin keskittyvän Finnish Consulting Group Asia Pte Ltd:n toiminta käynnistyi odotetusti. FCG Aasia toimii itsenäisenä sekä myynti- ja markkinointiyksikkönä että linkkinä FCG-yhtiöiden ja elinvoimaisten Aasian markkinoiden välillä.

FCG toimii läheisessä yhteistyössä asiakasorganisaatioidensa kanssa ja pyrkii kehittämään omaa palvelutuo-
tantaan siten, että se vastaa sekä asiakkaiden että toimintaympäristön muutosta. Vuoden 2016 keskeisiä teemoja kotimaassa olivat erityisesti monipuolisen ohjelmistoliiketoiminnan kehittäminen, muutosjohtaminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutos. Suunnittelu ja tekniikka -liiketoiminnassa luovuttiin vuoden aikana talonrakentamisen projektijohtamisen ja valvontapalvelutoiminnasta sekä maalaboratorio-, maaperätutkimus- ja maastomittauspalveluista.

FCG Finnish Consulting Group Oy -konserni						
(milj. €)	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto	79,0	71,1	72,3	70,3	66,5	67
Taseen loppusumma	46,8	48,3	40,9	44,1	44,4	41,2
Tulos	1,3	1,8	2,1	0,7	0,4	0,7
Oma pääoma	22,3	22,4	21,9	21,4	20,7	21,1
Henkilöstön lkm keskimäärin	670	675	686	725	692	744

KL-Kuntahankinnat Oy

KL-Kuntahankinnat Oy on valtakunnallinen kunta-organisaatioiden yhteishankintayksikkö, joka kilpailuttaa ja tekee puitesopimuksia sekä huolehtii sopimushallinnasta asiakkaidensa puolesta. Yhtiöllä oli vuoden 2016 lopussa 1500 asiakasta, jotka käyttivät puitesopimuksia eri mittakaavassa. Asiakkaina olivat kaikki Manner-Suomen kunnat, lähes kaikki sairaanhoitopiirit, koulutuskuntayhtymiä, liikelaitoksia, kuntayhtiötä, Suomen ev. lut. kirkko ja ortod. kirkko sekä Keva.

Asiakkaiden käytettävissä oli 70 valmista puitesopimusta 200 yritykseltä, joista 31 % oli isoja ja 69 % pk-yrityksiä. Suurimmat puitesopimukset olivat yhtiön strategian mukaisia volyymituotteita, kuten polttoaineet, Microsoft-lisenssit, IT-laitteet, sähkö, elintarvikkeet, teleoperaattoripalvelut, monitoimilaitteet, siivousaineet, terveydenhuollon tarvikkeet, toimistotarvikkeet ja kalusteet.

Keskeisten sopimusten kautta asiakkaat saivat hintasäästöjä keskimäärin 15 % ja erilaisia prosessihyötyjä. Sopimuskannan arvo asiakasostoina oli vuoden lopussa noin 400 miljoonaa euroa.

Kuntahankintojen sopimusvalikoimassa ja kilpailutuksessa oli 16 pelkästään sote-sektoria palvelevaa puitesopimusta sekä hyvin toimiva yhteistyö soten kanssa. Uusina avauksina kilpailutettiin vaikuttavuusinvestointia, aurinkosähkövoimaloita sekä omahoitoa mahdollistavia järjestelmiä.

Yhtiön taloudellinen tilanne ja riskinsietokyky, esimerkiksi vastuu asiakkaiden puolesta valitusprosessien valitusriskeistä, oli hyvä. Palvelumaksut, joilla yhtiö kattaa kulunsa, olivat keskimäärin 1 prosentin. Asiakastyytyväisyyttä mitattiin kerran vuodessa ja se oli asteikolla 1-5 hyvä 3,98.

KL-Kuntahankinnat Oy (milj. €)	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto	3,83	3,47	3,65	3,28	2,34	1,46
Taseen loppusumma	7,40	5,80	4,44	3,06	2,19	1,51
Tulos	1,83	1,31	2,21	1,98	1,38	0,57
Oma pääoma	2500 €	0,0025	0,0025	0,0025	0,7	-0,4
Henkilöstön lkm	14	12	10	8	6	5

KL-Kustannus Oy

Kuntalehden ulkoistettu tuottajamalli on viidessä vuodessa vakiintunut. Sisällön kehitystä on jatkettu muun muassa tiivistämällä yhteistyötä Kuntaliiton asiantuntijoiden kanssa sekä panostamalla verkkouutisointiin. Lehden levikki pystyttiin säilyttämään lähes edellisvuoden tasolla ja ilmoitusmyynnin tuotto pysyi hyvällä tasolla vastoin alan yleistä kehitystä. Kuntalehden verkkosivuston kävijämäärät kasvoivat noin 20 prosenttia ja sosiaalisen median kanavissa tunnettuus parantui huomattavasti.

Kuntamarkkinat tuotti täysin omana toimintana jälleen erittäin hyvän tuloksen. Ohjelmien suunnittelussa sovellettiin Kuntaliiton uutta strategiaa. Kuntamarkkinat oli edelleen vuoden suurin kunta-alan tapahtuma ja se keräsi syyskuussa 2016 Kuntatalolle noin 7 600 kävijää.

Kunta.tv:n liiketoiminnan kasvattamiselle luotiin paremmat edellytykset uudistamalla tekninen alusta vastamaan asiakkaiden tarpeita sekä alan yleisiä kehitysnäkymiä.

Yhtiön liikevaihto kasvoi hieman ja tulos säilyi edellisvuoden tasolla. Liiketoiminnan tulos ennen veroja oli 545 615 euroa. Tästä tuloksesta on jo vähennetty liitolle maksettu korvaus Kuntamarkkinoiden järjestämisoikeudesta, 34 407 euroa.

KL-Kustannus Oy (milj. €)	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto	2,85	2,55	2,52	2,69	3,01	2,83
Taseen loppusumma	1,79	1,60	1,44	1,17	1,27	1,25
Tulos	0,43	0,35	0,36	0,18	0,20	-0,17
Henkilöstön lkm	11	9	7	7	16	16

10. KUNTALIITON PÄÄTÖKSENTEKO

Kuntaliiton valtuusto päätti kokouksessaan 12.11.2015 yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta ja hyväksyi sääntöjä täydentävän valtuuskunnan vaali- ja työjärjestyksen kokouksessaan 27.5.2016. Kuntaliiton ylimmän toimielimen (valtuusto) nimi muuttui valtuuskunnaksi. Nimi otetaan käyttöön uuden toimikauden alkaessa vuonna 2018. Sääntömuutoksella on luovuttu yhdistyksen varsinaisen kokouksen eli Kuntapäivien järjestämisestä. Valtuuskunta valitsee hallituksen. Hallituksella on työvaliokunta, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsittelemiä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä. Kuntaliitossa on sääntöjen mukaan kaksi neuvottelukuntaa, Pienten kuntien neuvottelukunta ja Ruotsinkielinen neuvottelukunta (Svenska delegationen), jotka valtuuskunta asettaa.

Valtuusto

Valtuusto kokoontui vuonna 2016 sääntömääräisesti kaksi kertaa. Valtuusto hyväksyi kevätkokouksessaan Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2015 sekä päätti Suomen kuntasäätiön perustamisesta. Säätiön tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian sekä muiden pyrkimysten edistäminen ja kuntien itsehallinnon vahvistaminen. Säätiön toiminnan tarkoitus on yleishyödyllinen. Säätiön on suunniteltu toteuttavan tarkoitustaan tukemalla Kuntaliittoa ja muita kunta-alan toimijoita.

Syyskokouksessaan valtuusto hyväksyi Suomen Kuntaliiton strategian 2017–2021 sekä Suomen Kuntaliitto ry:n ja KT Kuntatyöntantajien talousarvioesitykset vuodelle 2017. Valtuusto päätti vuoden 2017 Suomen Kuntaliiton jäsenmaksun ja KT Kuntatyöntantajien maksusuudet. Lisäksi valtuusto hyväksyi kannanoton sote- ja maakuntauudistuksesta.

Valtuuston puheenjohtaja on kansanedustaja Mauri Pekkarinen (kesk.) Jyväskylästä. Ensimmäinen varapuheenjohtaja on kansanedustaja Mika Kari (sd.) Lahdesta ja toinen varapuheenjohtaja on kansanedustaja Sampsa Kataja (kok.) Porista.

Hallitus

Hallitus edustaa liittoa sekä huolehtii liiton hallinnosta ja taloudesta. Hallituksessa on 15 jäsentä ja 15 varajäsentä, jotka myös osallistuvat hallituksen työskentelyyn.

Hallituksen puheenjohtajana toimii kansanedustaja Sirpa Paatero (sd.) Kotkasta. Hallituksen ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja Markku Andersson (kok.) Jyväskylästä ja toisena varapuheenjohtajana kansanedustaja Tapani Tölli (kesk.) Tyrväältä.

Hallituksen työvaliokuntaan kuuluu kuusi jäsentä. Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallituksen käsittelemiä asioita.

Hallitus kokoontui vuonna 2016 kaikkiaan 9 kertaa ja hallituksen työvaliokunta 20 kertaa.

Varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen irtisanoutui varatoimitusjohtajan tehtävästä tultuaan valituksi Kevan toimitusjohtajaksi. Kuntaliiton hallitus valitsi kokouksessaan 25.5.2016 Kuntaliitolle uudeksi varatoimitusjohtajaksi varatuomari, oikeustieteen maisteri Timo Reinan.

Neuvottelukunnat

Hallituksen apuna erityisesti asiantuntijatehtäviä varten toimivat pienten kuntien neuvottelukunta ja ruotsinkielinen neuvottelukunta. Neuvottelukunnat antavat hallitukselle ja valtuustolle omat toimintakertomuksensa.

KT Kuntatyönantajien valtuuskunta

Työmarkkina-asioissa ylintä päätösvaltaa käyttää valtiovarainministeriön nimeämä KT Kuntatyönantajien valtuuskunta. Nykyisen valtuuskunnan toimikausi on 1.10.2013–30.9.2017. Valtuuskuntaan kuuluu 11 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimii apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen ja varapuheenjohtajina lääkäri Jaana Ylä-Mononen sekä palvelujohtaja Jorma Haapanen.

Kuntaliiton hallituksen, työvaliokunnan ja valtuuston jäsenet

Hallituksen jäsenet

Varsinaiset jäsenet

Paatero Sirpa, Kotka, pj.	SDP
Andersson Markku, Jyväskylä, I vpj.	Kok.
Tölli Tapani, Tyrnävä, II vpj.	Kesk.
Feldt-Ranta Maarit, Raasepori	SDP
Hautala Lasse, Kauhajoki	Kesk.
Kankaanniemi Toimi, Uurainen	PerusS
Korhonen Martti, Oulu	Vas.
Krohn Minerva, Helsinki	Vihr.
Mäkinen Tapani, Vantaa	Kok.
Raatikainen Kaisa, Keitele	Kesk.
Rautio Sari, Hämeenlinna	Kok.
Räsänen Joona, Lohja	SDP
Salmi Pekka, Tampere	SDP
Snellman Anne, Oulu	PerusS
Tujunen Taru, Porvoo	Kok.

Varajäsenet

Heikkinen Ari, Oulu	Vihr.
Korhonen Ari, Raisio	SDP
Lankinen Sari, Kouvola	Kesk.
Lehtonen Harri, Eura	SDP
Manninen Anneli, Seinäjoki	PerusS
Nousiainen Pekka, Savonlinna	Kesk.
Parkkinen Sanna, Liperi	SDP
Pohjola Tuija, Oulu	SDP
Puhakka Sirpa, Helsinki	Vas.
Randell Aleks, Turku	Kok.
Riihelä Jouni, Mikkeli	Kok.
Rissanen Laura, Helsinki	Kok.
Talvitie Mari-Leena, Oulu	Kok.
Taponen Merja, Janakkala	Kesk.
Ylhäinen Taito, Masku	PerusS

Hallituksen työvaliokunnan jäsenet

Varsinaiset jäsenet

Paatero Sirpa, Kotka, pj.	SDP
Andersson Markku, Jyväskylä, I vpj.	Kok.
Tölli Tapani, Tyrnävä, II vpj.	Kesk.
Kankaanniemi Toimi, Uurainen	PerusS
Korhonen Martti, Oulu	Vas.
Krohn Minerva, Helsinki	Vihr.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Feldt-Ranta Maarit, Raasepori	SDP
Rautio Sari, Hämeenlinna	Kok.
Hautala Lasse, Kauhajoki	Kesk.
Snellman Anne, Oulu	PerusS
Puhakka Sirpa, Helsinki	Vas.
Heikkinen Ari, Oulu	Vihr.

Valtuuston jäsenet

Varsinaiset jäsenet

Pekkarinen Mauri, Jyväskylä, pj.
Kari Mika, Lahti. I vpj.
Kataja Sampsa, Pori, II vpj.
Ammond Jukka, Jyväskylä
Arve Minna, Turku
Autto Heikki, Rovaniemi
Avaskari Anu, Inari
Granberg-Haakana Charlotte, Helsinki
Grankulla Sven, Luoto
Halonen Hilka, Kemi
Happonen Aarno, Heinävesi
Harjumaaskola Jarkko, Hamina
Heinonen Kimmo, Seinäjoki
Hellén Ulla, Pietarsaari
Hentunen Mika, Espoo
Herlevi Reino, Kokkola
Hertell Sirpa, Espoo
Honkanen Hannah, Hamina
Ittonen Jarmo, Pietarsaari
Jalonen Vesa, Eurajoki
Jämsä-Uusitalo Vaili, Oulu
Järvenpää Heikki, Lappeenranta
Karjalainen Minna, Kuhmo

Henkilökohtaiset varajäsenet

Lahtinen Merja, Jämsä	Kesk.
Jalovaara Ville, Helsinki	SDP
Vepsä Kimmo, Ulvila	Kok.
Mäkinen Tuija, Jyväskylä	Vihr.
Virolainen Anne-Mari, Lieto	Kok.
Aikio-Tallgren Paula, Tornio	Kok.
Kaisanlahti Janne, Kemijärvi	Kesk.
Rantala Marcus, Helsinki	RKP
Rentola Hanne, Sulkava	KD
Lappalainen Mauri, Tornio	SDP
Virtanen Hilka, Sulkava	SDP
Eloranta Maria, Kouvola	SDP
Koski Susanna, Vaasa	Kok.
Kuusikko Erkki, Isokyrö	SDP
Haverinen Timo, Iisalmi	SDP
Mikkola Silja, Kannus	Kesk.
Kokko Hannu, Vantaa	Vihr.
Jussila Jorma, Kangasala	KD
Träskelin Jerry, Loviisa	Vas.
Juhantalo Kauko, Kankaanpää	Kesk.
Turkua Juha, Lappeenranta	PerusS
Telkkä Tuomas, Lappeenranta	Kok.
Seppänen Juhani, Suomussalmi	Kok.

Kauppinen Markku, Joensuu	Kankkunen Jukka, Kitee	Kesk.
Keränen Pertti, Tervola	Minkkinen Mirja, Konnevesi	Vas.
Kirjavainen Marika, Kotka	Sipiläinen Kirke, Kouvola	Kok.
Koivisto Anna-Liisa, Lieto	Huittinen Ulla, Salo	Kesk.
Kokko Annika, Hyvinkää	Untamo Lauri, Tuusula	Kok.
Konttas Ari, Espoo	Noro Tiina, Vihti	Kok.
Korpela Simo, Pori	Loponen Marjo, Lahti	KD
Kotioja-Partanen Marjo, Forssa	Takala Riitta, Riihimäki	Kok.
Kuikka Seija, Mikkeli	Partio Ismo, Mäntyharju	Kesk.
Kuisma Juha, Lempäälä	Kärkelä Pilvi, Kihniö	Kesk.
Laaninen Timo, Helsinki	Kolbe Laura, Helsinki	Kesk.
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa, Sysmä	Suhonen Kaarina, Lahti	Kesk.
Malmgren Varpu-Leena, Vihti	Lehtimäki Jukka, Pukkila	Kesk.
Marjeta Ari, Lieksa	Muukkonen Birgitta, Kitee	SDP
Markkanen Sallamaarit, Siilinjärvi	Sistonen Eero, Rantasalmi	Kesk.
Merikoski Riku, Vantaa	Pursiainen Terho, Järvenpää	Vih.
Mikkonen Krista, Joensuu	Pöntinen Minna, Mikkeli	Vih.
Minkkinen Minna, Tampere	Yrttiaho Johannes, Turku	Vas.
Mulari Keijo, Suomussalmi	Törmänen Anni-Inkeri, Sotkamo	Kesk.
Myllykangas Sari, Hämeenlinna	Hildén Sirkku, Lahti	SDP
Männistö Lasse, Helsinki	Andersson Hennariikka, Helsinki	Kok.
Nenonen Antero, Tohmajärvi	Törmälä Anssi, Joensuu	Kok.
Niinistö Jaakko, Vantaa	Niemelä Arja, Vantaa	PerusS
Nurmo Mikko, Valkeakoski	Hanweg Harri, Kangasala	PerusS
Ojanen Petri, Janakkala	Holopainen Hanna, Lappeenranta	Vih.
Parhankangas Kirsi, Hämeenkyrö	Inkeroinen Elina, Hamina	Kok.
Peltomaa Iris, Pyhärinta	Hannula Juhani, Mynämäki	PerusS
Pitko Eeva-Riitta, Kotka	Lindell Harri, Helsinki	PerusS
Puurunen Kirsti, Iisalmi	Kyllönen Sari, Kajaani	Vas.
Rissanen Helena, Pirkkala	Ahonen Jussi, Ylöjärvi	SDP
Rundgren Mikko, Kolari	Sonntag Ritva, Kemi	Kesk.
Ruotsalainen Pauli, Kuopio	Kulin Sirpa, Kuopio	PerusS
Saarinen Pauli, Honkajoki	Järvenpää Susanna, Siikainen	PerusS
Saarinen Sari, Keuruu	Partanen Pauli, Jyväskylä	Kok.
Sahala Eila, Jämsä	Ronkainen Jari, Hollola	PerusS
Sankilampi Jaana, Rovaniemi	Forsblom Tuula, Forssa	PerusS
Sarlund Katri, Turku	Ingervo Sirkku, Helsinki	Vih.
Sillanpää Minttu, Vantaa	Järvinen Pekka, Lahti	Vas.
Simonen Pekka, Oulu	Laasonen Mira, Pieksämäki	Kok.
Sinisalo Pekka M., Kirkkonummi	Slunga-Poutsalo Riikka, Lohja	PerusS
	Kemetter Sara, Maarianhamina	Åland
	Björklund Mikaela, Närpiö	RKP
	Kalmari Leena, Laukaa	SDP
	Ranne Matti, Kaarina	SDP
	Berg-Väänänen Nelli, Kuopio	Kok.
	Lepola Kaisa, Forssa	SDP
	Lievetmursu Helena, Kempele	SDP
	Arola Tapio, Lappeenranta	Kesk.
	Lahtinen Seppo, Siikainen	SDP
	Vekka Tapio, Hämeenlinna	Kok.
	Liljestrand Tom, Loviisa	RKP
	Salenius Pentti, Luumäki	SDP
	Lehto Taina, Vaasa	Vas.
Stenman Ulf, Luoto		
Suomi Kimmo, Jyväskylä		
Taipale Kaarin, Helsinki		
Toppinen Taisto, Kuopio		
Tuomela Pirjo-Riitta, Harjavalta		
Törmi Paavo, Raahe		
Usvasuo Tea, Ruokolahti		
Vihavainen Kristiina, Lieto		
Viljanen Ilkka, Lahti		
Walls Anders, Raasepori		
Wilen-Jäppinen Tiina, Imatra		
Yksjärvi Kari, Jyväskylä		